

ANURATA

N:o 3/1965

Nº 67

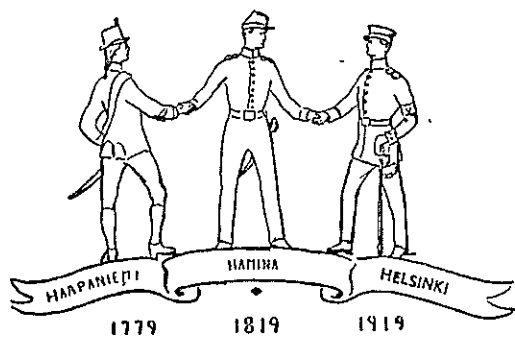
Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö

TUKEKAA KADETTIKUNNAN AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan onnitteluja ja kiitoskoritteja.

Ädresseja sekä kuitsu- ja pöytäkoritteja on saatavana kadettiipiirien sihteereiltä ja Kadettikunnan toimistosta Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. Ä. 11.

Vyötti miekan vyötärölle Kupeellensa kylkiraudan

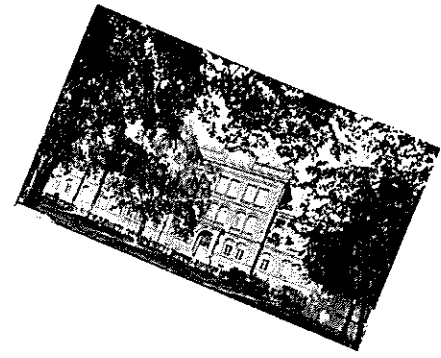
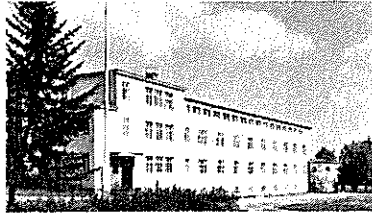
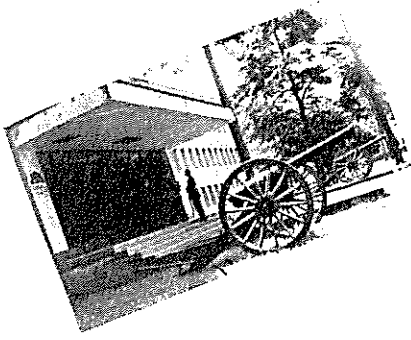

Puolustusvoimain
komentajaksi
ensimmäisen
kerran
itsenäisen
Suomen
kadettiupseeri

Tasavallan presidentti nimitti 27. 8. 1965 tapahtu-
neessa esittelyssä kenraalimajuri, Mannerheim-
ristin ritari, Yrjö Ilmari Keinosen Puolustusvoimain
komentajaksi päivämäärällä 13. 11. 1965.

Kadettikunta ja Kylkirauta onnittelevat
uutta komentajaa.

Kylkirauta on ottanut tämänkertaiseksi tarkastelun kohteeksi upseerikoulutuksen.

Everstiluutnantti T Sutelan kirjoitus valottaa oman upseerikoulutuksemme ajankohtaisia kysymyksiä.

Sen lisäksi on majuri R W Steweniltä ja P Laamaselta pyydetty kirjoitukset, joissa tarkasteillaan eräiden suurvaltojen upseerikoulutuksen järjestelyä.

Maj evp Hanénin kirjoituksessa on Yrjö Maunu Sprengtportenin elämäntyötä tarkasteltu, jossain määrin aikaisemmasta poikkeavasta näkökulmasta.

Samalla kuitenkin palautettakoon mieliin Sprengtportenin merkitys suomalaisen upseerikoulutuksen perusteiden luojana. Myös tämänkertainen otsikkokuvamme, kaatuneiden upseerien muistomerkki, liittyy samaan aihepiiriin. Se muistuttaa meitä niiden miesten työstä, joille olemme suurimmassa kiitollisuuden velassa siitä, että saamme tehdä työtä itsenäisen Suomen hyväksi.

Upseeri- koulutuksen nykyisestä järjestelystä

Everstiluutnantti T Sutela

Yleisjärjestely

Upseerikoulutuksemme on muutamien viime vuosien aikana kokenut monia uudelleenjärjestelyjä ja kehitysvaiheita. Vuonna 1962 uusittiin aktiiviupseerien peruskoulutus ja samalla tehtiin muutoksia myös jatkokoulutukseen. Tänä vuonna

on taas saatu valmiiksi korkeinta sotilaskoulutusta ja reserviupseerikoulutusta koskevat tutkimukset. Nämä ovatkin antaneet aiheen luoda kokonaiskuvan tämänhetkiseen upseerikoulutukseen, jotta erityisesti jo vakinaisesta palveluksesta eronneet jäsenemme voisivat saada asiasta käsityksen. Tästä syystä on esitykseen sisällytetty myös reserviupseerien koulutus. Kirjoituksessa puututaan enemmälti juuri reserviupseerien ja sotakorkeakoulutukseen, koska näistä lienee vähiten tietoja julkisuudessa.

Upseerikoulutus jaetaan tavallisesti seuraaviin ryhmiin: reserviupseerikoulutus, aktiiviupseerien peruskoulutus, täydennyskoulutus, jatkokoulutus ja sotakorkeakoulutus. Reserviupseerikoulun ja Kadettikoulun jälkeen upseeri suorittaa jatkokoulutukseen kuuluvan kapteenitutkinnon. Se on kaikille pakollinen ja on edellytyksenä esiupeerikurssille tai Sotakorkeakouluun pääsulle. Peruskoulutusta täydentävä koulutus saadaan joko Kadettikoulun tai kapteenikurssin jälkeen täydennyskursseista riippuen. Näitä kursseja käy vain osa upseereista.

Reserviupseerikoulutus

Reserviupseerikoulutus annetaan puolustushaaroittain. Maavoimien miehet saavat koulutuksensa maavoimien upseerikursseilla Reserviupseerikoulussa. Rannikkotykistölinja on kuitenkin Tykistö-koulun alaisena sijoituspaikkanaan Suomenlinna.

RUK:n kurssin pituus on tavallisesti 14 viikkoa ja kursseja kolme vuodessa, yksi kutakin saapumiserää kohden. Kurssilla annetaan joukkueenjohtajan ja vastaavan koulutus. Ohjelma on niin

yleisesti tunnettu, ettei siihen ole aihetta puuttua lähemmin. Utta on sen sijaan erikoisupseerien koulutus.

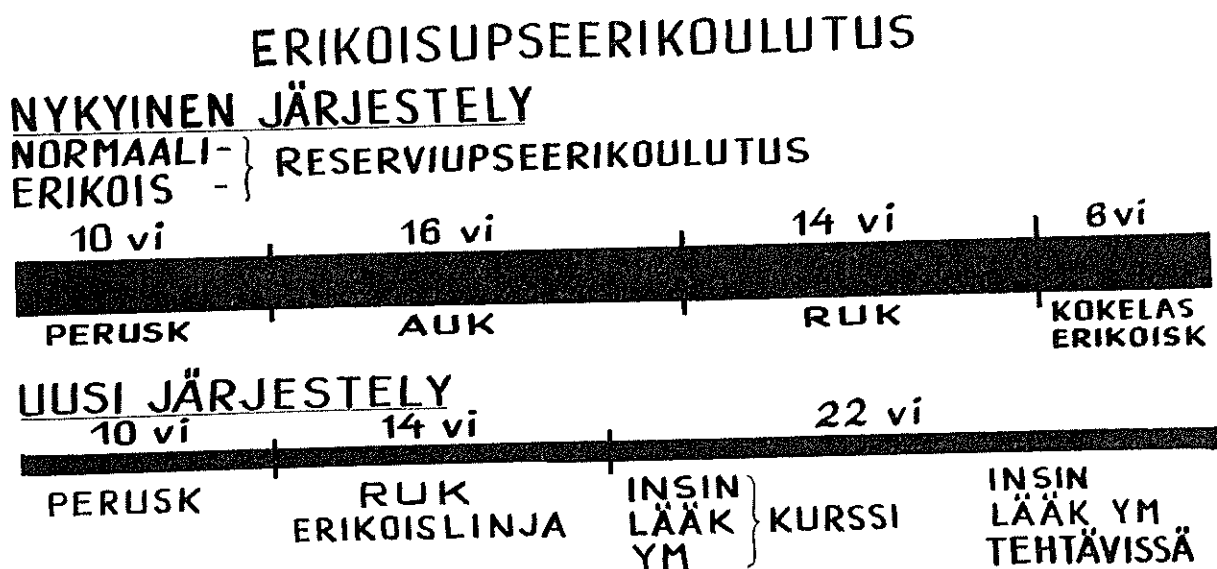
Puolustusvoimain komentaja asetti viime maaliskuussa kenraaliluutnantti Ali Koskimaan johdolla toimikunnan tutkimaan upseerikoulutuksen uudelleenjärjestelyn tarvetta ja tekemään tarvittavat esitykset koulutuksen kehittämiseksi. Toimikunnan mietintö valmistui kesäkuun lopulla ja heinäkuussa puolustusvoimain komentaja antoi käskyn toimenpiteistä, joiden toteuttamiseen ryhdytään.

Erikoisupseereiksi koulutettavat varusmiehet komennetaan Reserviupseerikoulun erikoislinjalle välittömästi 10 viikkoisen peruskoulutuksen jälkeen. Erikoisupseerikurssi kestää 14 viikkoa, jonka jälkeen koulutettavat siirtyvät edelleen upseeriooppilaina eri sotakouluihin, esikuntiin, laitoksiin ja joukkoihin, joissa he palvelevat lopun palvelusajastaan.

Tähän järjestelyyn siirrytään kokonaisuudessaan vuoden 1967 aikana.

Erikoisupseereiden koulutus tulee koskemaan lääkäreitä, eläinlääkäreitä, hammaslääkäreitä, farmaseutteja, pappeja, tuomareita, insinöörejä ja muutamia muita akateemisen koulutuksen saaneita. Tähän uuteen järjestelmään siirtyminen edellyttää, että näille aloille antautuneet opiskelijat entistä runsaammassa määrin suorittavat opintonsa valmiiksi ennen varusmiespalvelustaan.

Erikoisupseereiksi koulutettavat valitaan peruskoulutuskauten aikana. Heiltä vaaditaan sopivuus erikoisupseerin tehtävään ja alan loppututkinto, paitsi lääkäreiltä, eläinlääkäreiltä ja hammaslää-

käreiltä kandidaattitutkinto. Valinnassa kiinnitetään erityisesti huomiota menestymiseen korkeakouluopinnoissa.

Koulutuksen päämääränä RUK:ssa on kouluttaa oppilaat siten, että he upseereina pystyvät auttavasti johtamaan vahvennettua kiväärijoukkuetta komppanian puitteissa ja erikoisupseerina tuntevat puolustuslaitoksen ja sen eri osien sekä aselajien kokoonpanon ja toiminnan pääpiirtein, saavat yleistietoja totaalisen maanpuolustuksen eri aloilta sekä opetusta esikunta- ja huoltopalveluksessa. Opetusohjelma on kaikille erikoisupseereiksi koulutettaville sama.

Tämän kurssin jälkeen koulutettavat siirtyvät upseerioppilaina saamaan oman alansa jatkokoulutusta ja harjoittelua eri sotakouluihin, esikuntiin, laitoksiin ja joukkoihin. Tämä jatkokoulutus- ja harjoitteluvaihe kestää yhteensä 22 viikkoa, jona aikana heitä voidaan mahdollisuuksien mukaan käyttää myös erilaisiin suunnittelu-, tutkimus- ja koulutustehtäviin.

Erikoisupseereiksi koulutettavat ylennetään upseerikokelaiksi samanaikaisesti kuin muutkin heidän saapumiseränsä upseereiksi koulutettavat.

Miksi erikoisupseerien koulutukseen sitten ryhdytään? Tulevaisuudessa tarvitaan kasvavassa määrin erilaisen erikoiskoulutuksen saaneita johtajia niin puolustusvoimissa kuin totaalisen puolustuksen muillakin aloilla. On epätarkoituksellista antaa yksinomaan taistelujoukkojen johtajan koulutus sellaisille henkilöille, joita sodan aikana ei heidän ammattipätevyytensä takia kuitenkaan sijoiteta saadun upseerikoulutuksen edellyttämiin tehtäviin. Näin voidaan myös rauhan aikana käyttää tieteiden ja tekniikan eri aloja edustavien varusmiesten ammattitaito mahdollisimman tehokkaasti puolustuslaitoksen hyväksi.

Merivoimien reserviupseerikoulutus tapahtuu Merisotakoulussa samoja periaatteita noudattaen kuin RUK:n tavanomaisilla kursseilla.

Ilmavoimien upseerikurssit pidetään Ilmasotakoulussa Kauhavalla. Lentoupseerikursseja on yksi vuodessa ja kurssi kestää noin 11 kuukautta. Oppilaat saadaan suoraan siviilistä vapaaehtoisina kursseille hakeneista ja monen karsintakokeen läpikäyneistä miehistä. Kurssilla annetaan ohjaajakoulutus.

Aktiiviupseerien peruskoulutus ja täydennyskoulutus

Peruskoulutus

Kadettiemme koulutus on tapahtunut uusitun opetusohjelman mukaisesti v 1963 syksystä alkaen ja ensimmäinen tällainen kurssi valmistui 20. 3. 1965.

Upseerien peruskoulutus tapahtuu Kadettikoulussa, Merisotakoulussa ja Ilmasotakoulussa.

Kurssi kestää 2½ v alkaen 15. 9. ja päättyen 20. 3. Ilmavoimien kadetit ovat ensimmäisen opintovuotensa Kadettikoulussa. Maavoimien kadetit saavat ns aselajikoulutusta viimeisen vuoden aikana aselajijaksolla. Opetus annetaan aselajikouluissa muille paitsi jalkaväen kadeteille, jotka koulutetaan loppuun asti Kadettikoulussa. Aselajijako alkaa kesäkuun alkupäivinä. Välittömästi ennen kurssin päättymistä palaavat kadetit, myös ilmavoimien kadetit, Kadettikouluun loppujuhlassuoksia varten. Merivoimien kadettien koulutus tapahtuu kokonaan Merisotakoulun kadettiosastossa.

Aktiiviupseerien peruskoulutuksen päämääränä on kouluttaa oman puolustushaaransa ja aselajinsa rauhan ja sodan ajan perusyksikön päälliköitä, merivoimissa aluksen päälliköitä, sekä antaa perusta koko heidän upseeriuraansa varten.

Opetusohjelma jakautuu tutkintoaineisiin, tukiaineisiin ja lisäaineisiin. Tutkintoaineita ovat johtamistaito, taktilliset aineet, kasvatus- ja opetusoppi, sotatekniikka, historia sekä hallinto ja huolto. Lisäksi jokainen kadetti laatii kurssin loppupuolella tutkielman.

Tukiaineisiin kuuluu mm pääkieli, matemaatiikka, sotilasmaantiede, kansantalous ja valtiooppi. Lisäaineisiin kuuluvat muut upseerikoulutukseen liittyvät aiheet kuten liikuntakoulutus, moottoriajoneuvokoulutus yms.

Tutkintoaineet vievät leijonanosan kurssin tuntimäärästä, nimittäin n 73 % kun taas tukiaineille jää n 12 % ja lisäaineille n 15 %. Taktillisten aineiden osuus on puolestaan 43 % tutkintoaineiden tuntimäärästä. Voidaankin todeta, että nykyisten kadettien taktiikan opetukseen käytetään enemmän tunteja kuin koskaan aikaisemmin.

Kadetit suorittavat yliopistossa vieraan kielen pro exercitio-kokeen sekä kasvatusopin approbatur-tutkinnon. Valtio-opin kurssi antaa myös hyvän perustan approbaturin suorittamiseen, mikä on vapaaehtoista. Nämä aineet pyritään suorittamaan jo ensimmäisen vuosikurssin aikana. Edellämainittujen aineiden lisäksi on ilmavoimien kadettien suoritettava lentäjätutkinnon erikoisaineet ja merikadettien merikapteenitutkintoon kuuluvia erikoisaineita.

Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutuksella tarkoitetaan kaikkea sitä kurssitoimintaa, jolla upseereille annetaan jonkun alan erikoiskoulutusta. Tällaisia kursseja on esim tänä vuonna kahdeksan. Esimerkkeinä mainittakoon huoltoupseerikurssi, tutkakurssi, sukkeltajakurssi, eri aselajien upseerien viestikurssi ja moottoriajoneuvokurssi.

Kurssit toimeenpannaan alan sotakouluissa, eri vuosina erilaisia kursseja tarpeen mukaan. Oppilasmäärät vaihtelevat samoin koulutustarpeen mukaan. Nämä kurssit kestävät parista kuukaudesta lähes vuoteen.

Jatkokoulutus

Kapteenikurssit

Sotien jälkeisinä vuosina sisältyi jatkokoulutukseen kapteenikurssi ja komentajakurssi. Kapteenikurssien pituudet vaihtelivat puolesta vuodesta vuoteen.

Myöhemmin lisättiin jatkokoulutukseen yliupseerikurssit ja samalla lyhennettiin kapteenikurssien pituutta. Yliupseerikurssien avulla saatiin nuorille upseereille nopeasti lisää sellaista aselajin ammattipätevyyttä, jota Kadettikoulu peruskouluna ei voinut antaa. Pian todettiin kuitenkin, että upseerit joutuivat kovin usein kursseille, joukko-osastopalvelu tuli rikkonaiseksi ja koulutustyö kärsi. Tästä syystä yliupseerikursseista luovuttiin ja palattiin yhden kurssin järjestelmään. Tähän antoi lisäksi erinomaiset edellytykset uusittu ja entistä täydellisempi upseerien peruskoulutus.

Kapteenikurssi on puolustushaaran ja aselajin kurssi kuten jatkokoulutuksen luonteeseen kuuluukin. Upseerit voivat luonnollisesti tarvittaessa käydä toisen puolustushaaran tai aselajin kurssin, joskus kaksikin.

Maavoimien kapteenitutkinto suoritetaan Tais-
telukoulussa, Tykistökoulussa, Ilmatorjuntakou-
lussa, Pioneerikoulussa tai Viestikoulussa, meri-
voimien kurssi Merisotakoulussa ja ilmavoimien
vastaavasti Ilmasotakoulussa.

Kapteenikurssien päämääränä on lyhyesti sa-
nottuna pataljoonan tai sitä vastaavan komentajan
kouluttaminen.

Opetusohjelma jakautuu tutkintoaineisiin, tuki-
aineisiin ja lisäaineisiin kuten kadettienkin ope-
tusohjelma.

Esimerkiksi Taistelukoulussa pidettävän jalka-
väen kapteenikurssin tutkintoaineista ovat tär-
keimpiä johtamistaito, taktiikka, aselajioppi ja
sotatekniikka. Tukiaineita ovat matematiikka ja
vieras kieli. Kaikkien muidenkin aselajien kap-
teenikurssien oppiaineiden nimikkeet ovat samat
ja niihin käytetyt tuntimäärät suhteellisesti sa-
manlaisia. Aselajin ero tulee esille taktillisten ai-
neiden erilaisessa opetuksessa, mutta ennen kaik-
kea aselajiopissa ja sotatekniikassa, jotka sisältä-
vät kunkin aselajin oleellisia opetuskohteita. Jalkaväen aselajioppiin kuuluu taistelukoulutusta
sekä ase- ja ampumakoulutusta, viestin sähkö-,
puhelin- ja radiotekniikkaa ja ilmatorjuntatykis-
tössä puolestaan it-asekoulutusta ja ampumakou-
lutusta. Useimpien aselajien aselajioppi ja sota-
tekniikka liittyvät hyvin erottamattomasti toi-
siinsa.

Kapteenitutkinnon suorittamiseen kuuluu myös
tutkielman laatiminen.

Meri- ja ilmavoimien kapteenikurssien opetus-
ohjelmat sekä oppiaineet ovat samantapaiset kuin
maavoimissakin puolustushaaraan kuuluvine lisä-
piirteineen.

Esiupseerikurssi

Yleisten komentajakurssien, joiden nimi v 1958
muutettiin esiupseerikursseiksi, kesto aika on seit-
semän kuukautta. Näitä kurseja järjestetään joka
vuosi.

Kurssin opetusohjelma on säilyttänyt Santaha-
minasta ja Haminasta periytyneet piirteensä, sillä
kurssin päämäärä — kouluttaa sodanajan joukko-
osaston komentajia ja perusyhtymän aselaji- ja
huoltopäälliköitä sekä rauhanajan esiupseeritehtä-
viin pystyviä upseereita — on periaatteiltaan py-
synyt muuttumattomana. Kurssien tärkeimpänä
opetusaineena on taktiikka, jonka osuus ohjel-
missa on 54 %. Tuntimäärä muodostuu pääasiassa
eri karttajarjoituksista. Johtamistaidon osuus on
12 % kokonaistuntimäärästä. Esikuntapalveluun
ja hallintoon käytetään n 11 %. Muita opetusai-
neita ovat totaalinen maanpuolustus, yleinen ja
sotahistoria, vieras kieli ja liikuntakoulutus.

Kurssin oppilaisiksi komennetaan majureita ja
vanhempia kapteeneita, jotka eivät ole kapteeni-
kurssin suoritettuaan käyneet Sotakorkeakoulua.
Tämän vuoden marraskuussa alkavalle esiupseeri-
kurssi 20:lle tullee 29 oppilasupseeria, näistä 5
majuria. Maavoimien upseereita on 25 ja ilmavoimien
4. Se, että eri aselajit ovat edustettuina
kursseilla, helpottaa yhteistoimintakäytännön kä-
sittelyä. Oppilaiden keski-ikä on jatkuvasti laske-
nut ja se on nykyisin n 40 vuotta. Sodassa olleiden
lukumäärä pienenee samalla jatkuvasti.

Esiupseeritutkinto voidaan suorittaa myös Huol-
tokoulun huoltoesiupseerikurssilla tai merivoimien
esiupseerikurssilla Merisotakoulussa. Huoltoesiup-
seerikurssin tavoitteena on kouluttaa huoltopääl-
likön lähimpiä apulaisia huollon yleisjohdon teh-
täviin ja huoltolajijohtajia ak:n esikuntaan sekä
prik:n huoltopäälliköitä. Kurssi antaa luonnolli-
sesti pätevyyden myös rauhan aikana huollon
esiupseeritehtäviin. Huoltopäällikkökurssi kestää
n 8 kk.

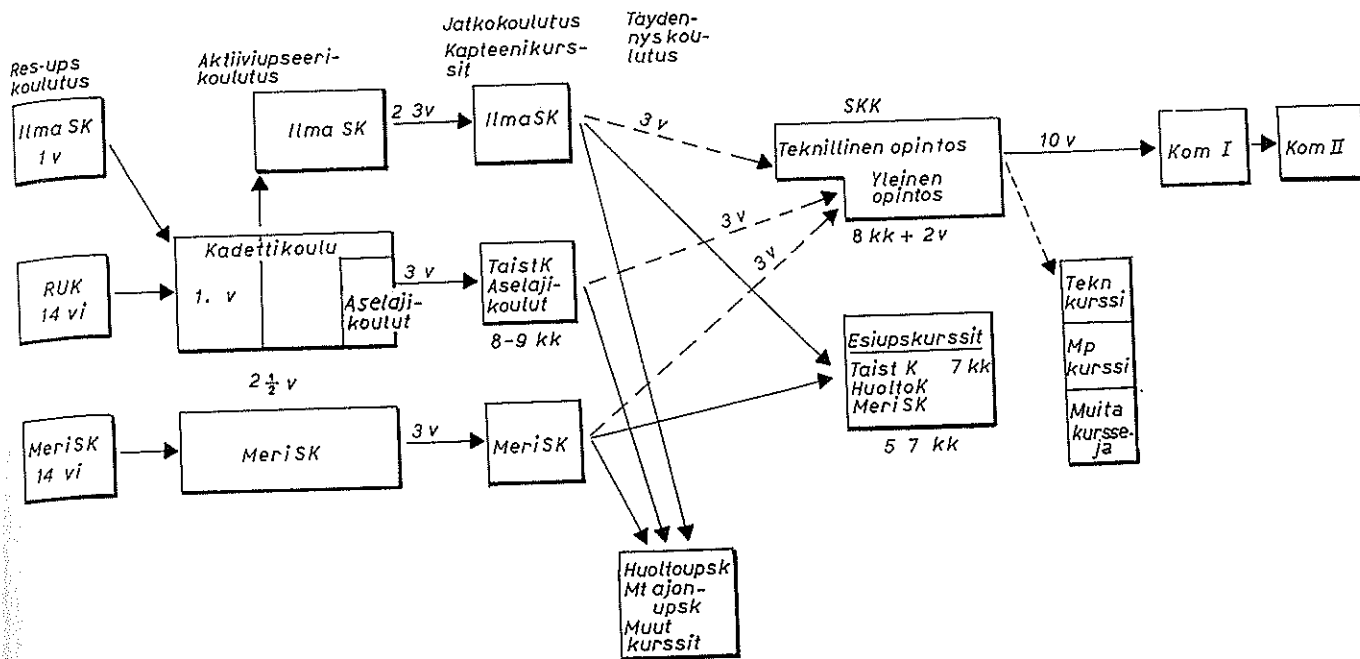
Merivoimien esiupseerikurssin päämääränä on
kouluttaa merivoimien joukkoyksiköiden komen-
tajia, merivoimien yhtymien ja rannikkoalueen
esikuntien osasto- ja toimistopäälliköitä sekä antaa
riittävästi tietoja ja harjoitusta toimintaa varten
yhteysupseerina muissa puolustushaaroissa.

Merivoimien esiupseerikurssia ei pidetä joka
vuosi vaan se järjestetään koulutustarpeen mu-
kaan. Tälle noin puolen vuoden pituiselle kurssille
osallistuu upseereita myös maa- ja ilmavoimista.

Koulutus Sotakorkeakoulussa

Yleisjärjestely

Kenraaliluutnantti Ali Koskimaan johtaman
toimikunnan työ sotakorkeakoulutuksen kokonais-
järjestelyksi valmistui tämän vuoden alussa. Nyt
suoritetut uudistukset, jotka tulevat käytäntöön

Upseerikoulutuksen yleisjärjestely.

v 1967 alusta, katsotaan eräänlaiseksi ylimenovaiheeksi, joka kestää vuoteen 1972. Silloin tulevat Sotakorkeakouluun uusitun upseerien peruskoulutuksen saaneet upseerit ja koulutus voidaan muokata heidän upseerinurallaan aikaisemmin saamaansa koulutukseen.

Vuonna 1967 voimaan tulevat järjestelyt on pyritty kuitenkin laatimaan niin, että niistä voidaan joustavasti siirtyä uusitun upseerikoulutuksen edellyttämään järjestelmään ilman suuria muutoksia.

Sotakorkeakoulu jaetaan kahteen osastoon; yleisesikuntaosastoon ja kurssiosastoon. Yleisesikuntaosastossa on maa-, meri- ja ilmasotalinjat. Nämä jakautuvat edelleen yleiseen ja teknilliseen opintosuuntaan. Maasotalinjalla voi olla useita teknillisiä opintosuuntia kuten esim ase- ja ampumateknillinen, viestiteknillinen, pioneeriteknillinen opintosuunta jne. Kurssiosastossa pidetään jatkokoulutukseen kuuluvia kursseja.

Yleisesikuntaosasto

Yleisesikuntaosaston yleisellä linjalla opinnot kestävät 2 v ja tekniikan opintosuunnalla 2 2/3 v. Tekniikan opintosuunnan opinnot alkavat tammi-kuussa ja yleisen opintosuunnan saman vuoden syyskuussa. Maasotalinja toimeenpannaan joka toinen vuosi ja meri- ja ilmasotalinjat yleensä vuorotellen joka toinen vuosi.

Kunkin linjan tekniikan opintosuunnalla on ensimmäiset kahdeksan kuukautta matemaattis-luon-

nontieteellisten aineiden opetusta. Toisella vuosikurssilla teknillisen opintosuunnan opetus liittyy soveltuvin kohdin yleisen opintosuunnan opetukseen. Viimeisenä opintovuonna on opetus kullakin linjalla yhtenäinen.

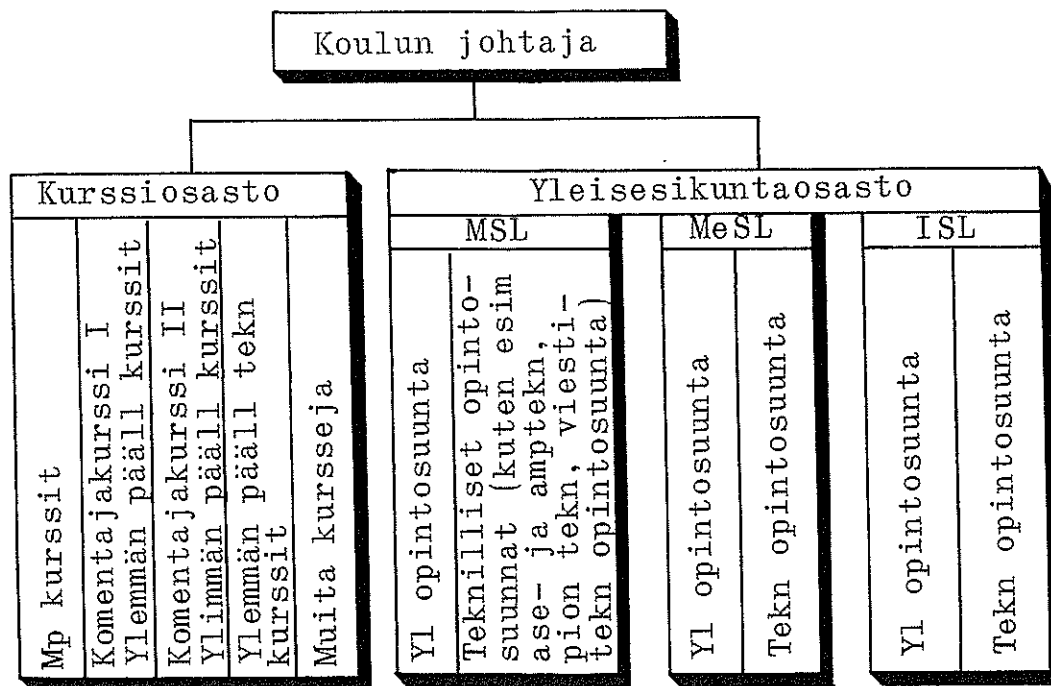
Yleisesikuntaosastossa annettavan opetuksen päämääriä määritettäessä on pyritty mahdollisimman yhtenäiseen ye-upseerikoulutukseen. Näin ollen kaikilla linjoilla ja opintosuunnilla suoritetaan ye-upseeritutkinto.

Eri puolustushaarojen yleisillä opintosuunnilla koulutetaan ye-upseereita, jotka hallitsevat yhtymän (prikaatin ja armeijakunnan) sotatoimien johtamisen ja suunnittelun ja tuntevat strategiset periaatteet ja niihin liittyvät kysymykset. Lisäksi heidän on tunnettava maanpuolustuksen yleiset perusteet.

Näiden lisäksi tarvitsevat eri aselajit ja puolustushaarat yleisesikuntaupseereita, joilla on laajemmat tiedot teknillisistä kysymyksistä sekä niiden soveltamisesta sotatoimien suunnitteluun ja johtamiseen sekä aselajien ja puolustushaarojen kehittämistoimintaan. Nämä upseerit koulutetaan teknillisillä opintosuunnilla.

Ne ye-upseerit, joiden tehtävät edellyttävät esim yksityiskohtaisempaa perehtymistä teknillisiin tieteisiin ja yhteiskuntatieteisiin, voidaan kouluttaa siviilialojen korkeakouluissa tai ulkomailla.

Sotakorkeakoulun yleisesikuntaosaston oppilaaksi pääsemisen ehtona on järjestettävän pääsy-tutkinnon menestyksellinen suoritus. Kaikkien pyrkijöiden on suoritettava pääsy-tutkinto sovelle-

Huom

Käytetyt nimet ovat toimikunnan työnimikkeitä

Esitys Sotakorkeakoulun organisaatioksi ...

tussa ja teoreettisessa taktiikassa sekä ainakin yhdessä vieraassa kielessä. Näiden lisäksi on yleisille opintosuunnille pyrkivien suoritettava pääsy-tutkinto sotatekniikassa, poliittisessa ja sotahistoriassa, kansantaloudessa ja valtio-opissa; ja tekniikan opintosuunnille pyrkivien pitemmässä sotatekniikassa, matematiikassa, fysiikassa ja kemiassa. Pääsy-tutkinnon yhteydessä hyväksytään muissa korkeakouluissa suoritettujen vastaavien aineiden approbatur-tutkinnot suorituksiksi. Viikon pituinen pääsy-tutkinto toimeenpannaan vähintään neljä kuukautta ennen opintojen alkamista.

Kurssiosasto

Sotakorkeakoulussa toimeenpantavat muut kurssit ovat nykyisen organisaation vallitessa verrattain irralliset. Niiden ohjelmien laatiminen ja kehittäminen sekä opetuksen käytännöllinen järjestäminen edellyttävät oman osaston saamista Sotakorkeakoulun organisaatioon. Tämän johdosta perustetaan asteittain lainsäädännöllisten toimenpiteiden edellyttämässä järjestyksessä kurssiosasto. Tämä on ensisijaisesti Sotakorkeakouluun liittyvä hallinnallinen kokonaisuus.

Kurssiosastossa ye-upseereille annettavan säännönmukaisen jatkokoulutuksen päämäärien perustana on järjestelmä, jonka mukaan osa ye-upseereista komennetaan n 10 v:n kuluttua ylemmän päällystön kurssille ("työnimenä" on komentajakurssi I) ja tämän jälkeen eräät upseerit ylimmän päällystön kurssille (komentajakurssi II).

Ylemmän päällystön kurssilla syvennetään tietoutta puolustushaarojen yhtymien johtamisessa ja yhteistoiminnassa ja perehdytään armeijan sota-toimien suunnitteluun ja johtamiseen. Kurssi on suunniteltu alustavasti 3 kk:n pituiseksi.

Ylimmän päällystön kursseilla selvitetään valtakunnallisia maanpuolustuskysymyksiä sekä valtakunnan totaalisten voimavarojen käyttöä. Tämän kurssin kesto-aika on noin kuukausi.

Maanpuolustuskurssi antaa oppilailleen, jotka ovat siviili- ja sotilashenkilöitä, kokonaiskuvan totaalisesta maanpuolustuksesta kuuluvista seikoista sekä perehdyttää heidät eri alojen maanpuolustustoimenpiteisiin.

Myös teknillinen täydennyskoulutus ylemmälle päällystölle on katsottu välttämättömäksi. Tämä on ajateltu toteutettavaksi toimeenpanemalla n kahden kk:n pituisia ylemmän päällystön teknillisiä

1967		1968	1969		1970	1971		1972	1973				
7.1.	1.9.	1.9.	7.1.	1.9.		7.1.	1.9.						
Tekn opintosuunnat/MSL													
												Tekn/MeSL	
												YL/MSL	
												YL/MeSL	
												Tekn opintosuunnat/MSL	
												Tekn/ISL	
												YL/MSL	
												YL/ISL	
												Tekn opintosuunnat/MSL	
												Tekn/MeSL	
												YL/MSL	
												YL/MeSL	

... ja koulutuksen järjestelyksi.

kursseja pääasiallisesti teknillisen opintosuunnan käyneille ye-upseereille ja diplomi-insinööritutkinon suorittaneille sotilasinsinööreille. Näillä kursseilla laajennetaan teknillistä tietoutta, selvitetään mm puolustuslaitoksen hallintoon ja hankintoihin liittyviä kysymyksiä sekä teknillistä kehittämistoimintaa puolustusvoimissa.

Sotakorkeakoulutuksen uudelleenjärjestelyyn siirrytään asteittain Sotakorkeakoulun käytännölliset mahdollisuudet huomioon ottaen.

Yhdistelmä

Upseerien koulutukseen kuuluu paljon muuta-kin kuin edellä on selostettu. Opetustilaisuuksia järjestetään upseerikoulutuksen kaikilla eri aloilla. Tänäkin vuonna on yksinomaan pääesikunnan käskemiä opetustilaisuuksia upseereille noin 50. Erityisen tärkeänä jatkokoulutusmuotona on pidettävä joukko-osastoissa suoritettavaa koulutusta. Siellähän on parhaimmat edellytykset henkisesti lujan upseeriston kasvattamiseen.

Upseereitamme opiskelee jatkuvasti myös ulkomailla. Tällöin on yleensä kyseessä sotakorkeakoulutus. Lähes jatkuvasti on ainakin yksi upseeri

ollut opiskelemaan Ruotsin, Ranskan ja Englannin sotakorkeakouluissa. Myös alempiasteisia kursseja on suoritettu lukuisasti eri maiden sotakouluissa.

Kotimaan siviilikorkeakouluissa suoritettava jatko-opiskelu ei ole vielä riittävän tehokkaasti järjestetty. Puolustusvoimat tarvitsevat yhä enemmän teknillisen korkeakoulutuksen saanutta henkilöstöä. On luonnollisesti eduksi, jos nämä samalla ovat upseereita. Samoin tarvitsemme muunkin alan korkeakoulutettua upseeristoa puolustuslaitoksen eri tehtävissä. Upseeristossamme on kyllä ainesta koulutettavaksi.

Upseerikoulutuksemme nykyinen järjestely Reserviupseerikoulusta Sotakorkeakouluun on viime vuosina kokenut lukuisia uudistuksia. Tuntuu siltä, että olemme nyt hyvällä tolalla ja upseerikoulutuksemme voinee vakiintua. Se ei kuitenkaan saa merkitä paikallaanpysymistä, mikä on samaa kuin taantuminen. Meidän on jatkuvasti kehitettävä omaa koulutusjärjestelmäämme ennakkoluulottomasti, mutta vakavaa harkintaa käyttäen päämääränä koko kansakunnan varauksetonta luottamusta nauttiva, sivistynyt ja ammattitaitoinen upseerikunta.

Englannin maavoimien aktiiviupseerien koulutus

Majori R W Steven

Järjestelmällinen maavoimien upseerien peruskoulutus aloitettiin Englannissa vuonna 1741, jolloin Lontooseen perustettiin Woolwichin Sotilasakatemia. Noin 60 vuotta myöhemmin siirrettiin jalkaväen ja ratsuväen upseerien koulutus uuteen Sandhurstin Sotilasakatemiaan, 50 km Lontoon lounaispuolelle. Toisen maailmansodan jälkeen molemmat akatemit yhdistettiin Sandhurstiin (Royal Military Academy Sandhurst), jossa 75 % englantilaisista maavoimien upseereista nykyisin saa peruskoulutuksensa.

1800-luvun puoliväliin saakka maavoimien upseerit saivat jatkokoulutuksensa joukko-osastoissaan ja virkapaikoillaan. Vasta Krimin sodan kokemukset, mm kuuluisa Balaclavan taistelu, osoittivat sotakoulussa opiskeluun perustuvan jatkokoulutuksen tarpeellisuuden. Vuonna 1858 aloitettiin Maavoimien Esikuntakoulu toimintansa ylempien komentajien ja esikuntaupseerien kouluttamiseksi.

Nykyisin maavoimien aktiiviupseerikoulutus jakaantuu yleistä kansainvälistä käytäntöä noudattaen perus- ja jatkokoulutukseen. Aktiiviupseeriksi nimittämisen edellytyksenä on peruskoulutus. Tämä voidaan hankkia suorittamalla joko Sandhurstin Sotilasakatemia, tai akateeminen oppiarvo yliopistossa, tai kolmanneksi Monsin upseerikoulu ja palvelemalla sen jälkeen kolme vuotta väliaikaisena upseerina.

Jatkokoulutus puolestaan sisältää virkatehtävissä tapahtuvan koulutuksen, erikoiskoulutuksen aselajin ja tehtävän mukaan sekä korkeakoulutuksen eri esikuntakouluissa ja maanpuolustuskorkeakoulussa.

PERUSKOULUTUS

Sandhurstin Sotilasakatemia

Yleisenä edellytyksenä oppilaaksi hyväksymiselle on meikäläistä ylioppilastutkintoa vastaava koulusivistys, hyvä fyysinen kunto, pääsyttutkinto sekä ikäraja 17—20 vuotta. Kuten tunnettua Englannissa ei ole yleistä asevelvollisuutta, joten aikaisempi sotilaskoulutus ei ole vaatimuksena oppilaaksi, kadetiksi, pääsemiselle.

Sotilasakatemian kurssin pituus on kaksi vuotta käsittäen kuusi lukukautta à 14 viikkoa. Ensimmäisenä ja viimeisenä lukukautena opiskellaan pelkästään sotilaineita. Muulloin opetusohjelmassa on 40 % sotilaallisia ja 60 % akateemisia aineita.

Sotilaallisen opetuksen tarkoituksen on kouluttaa kustakin kadetista, tulevasta aselajista riippumatta, kiväärijoukkueen johtaja. Opetusohjelmaan ei kuulu eri aselajien erikoiskoulutusta, joka annetaan vasta upseeriksi nimittämisen jälkeen. Sotilaalliset aineet ovat pääpiirtein samat kuin meidän Kadettikoulussamme. Tärkeimmät pääaineet ovat johtamistaito ja taktiikka, jonka yhteydessä opetetaan myös eri aselajeista tarvittavat perustiedot

Erilaisilla kursseilla on ratkaiseva merkitys peruskoulutuksen jälkeisessä jatkokoulutuksessa. Kuvassa erään rs-asekurssin osanottajia. Huomaa joukko-osastojen erot pukeutumisessa.

niiden yhteistoiminnan ymmärtämiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään opintojen ohella kestävyyttä ja rohkeutta kehittäviin fyysisiin harjoituksiin sekä sulkeisjärjestykseen.

Akateemisin ainein lisätään kadettien yleissivistystä, syvennetään heidän kouluopintojaan ja valmistetaan heitä Sotilasakatemian jälkeen suoritettavaa palvelusta ja jatko-opiskelua varten. Kadetit valitsevat harrastustensa, taipumustensa ja tulevan aselajinsa mukaan omat akateemiset aineyhdistelmänsä joko matemaattis-tekniliseltä tai yhteiskunnallis-kielitieteelliseltä alalta. Kadetti-ajan jälkeen on osalla mahdollisuus jatkaa akateemisia opintojaan Cambridgen ja Oxfordin yliopistoissa akatemisen oppiarvon saavuttamiseksi.

Toisen opiskeluvuotensa loppupuolella Sandhurstin kadetit valitsevat aselajinsa ja joukko-osastonsa. Valinta tapahtuu paremmuusjärjestyksessä, joka määrittää sotilaallisten ja akateemisten aineiden sekä henkilökohtaisten upseeriominaisuuksien perusteella. Lisäksi valintaan vaikuttavat akateemisten aineiden "osoittama suunta" sekä perinteet. Englannin eri aselajit ja joukko-osastot ovat tunnettuja ja ylpeitä perinteistään. Mm tästä johtuen monen suvun ja oppikoulun pojat haluavat palvella määrättyssä joukko-osastossa, johon heidät on voitu ilmoittaa alustavasti upseereiksi jo lapsena.

Muu peruskoulutus

Kuten edellä on mainittu voidaan Englannissa hankkia aktiiviupseeriksi nimittämiseen tarvittava

peruskoulutus muillakin tavoin kuin opiskelemalla Sandhurstissa. Yliopistossa akateemisen oppiarvon suorittanut saa upseerinimityksen edellyttäen, että hän on alle 25-vuotias, on palvellut yliopistonsa yhteydessä toimivassa upseerikoulutusyksikössä ja läpäisee tietyn peruskokeen.

Tätä tietä astuu palvelukseen noin 5 % vuotuisesta upseerimäärästä. Välittömästi joukko-osastoon tultuaan he joutuvat sotilaskoulutukseen, joka englantilaisten itsensä antaman lausunnon mukaan saattaa heidät nopeasti sotilaallisesti samalle tasolle kuin Sandhurstin käyneet upseerit. Virkaiässä heidät rinnastetaan myös Sandhurstin upseereihin ja heillä on samat mahdollisuudet virkauralla etenemiseen.

Monsin neljä kuukautta kestävässä upseerikoulussa koulutetaan ne upseerioppilaat, jotka aikovat palvella maavoimissa väliaikaisina (Short Service) upseereina vähintään kolme vuotta. Oppilaaksi hyväksymisen edellytyksenä on meikäläisen oppikoulun lähinnä ylimmän luokan suorittamista vastaava koulusivistys sekä tietyn peruskokeen läpäiseminen. Upseerikoulussa keskitytään sotilaallisten aineiden ja käytännöllisen joukko-osastopalvelun opettamiseen tarkoituksena, kuten Sandhurstissakin, kiväärijoukkueen johtajan kouluttaminen.

Kolmen vuoden palveluksen jälkeen voidaan Monsin upseerikoulun suorittanut upseeri omasta anomuksesta ja esimiesten puoltaessa nimittää aktiiviupseerin virkaan. Hänen upseeriarvostelunsa ja saamansa erikoiskoulutus sekä suoritettujen palveluksen laatu määräävät tällöin hänen virkajärjestyksensä. Yleensä hän sijoittuu ikäisiään

Sandhurstin käyneitä upseereita nuoremmaksi. joskin hänellä nimityksen jälkeen on samat mahdollisuudet virkauralla etenemiseen.

JATKOKOULUTUS JA VIRKAURA

Ensimmäiset upseerivuodet

Englantilaisen maavoimien aktiiviupseerin jatkokoulutus alkaa välittömästi peruskoulutuksen jälkeen. Uusi upseeri komennetaan oman aselajinsa edellyttämälle erikoiskurssille, joka aselajista ja peruskoulutuksen laadusta riippuen kestää 2—5 kuukautta. Kurssin aikana annetaan se taktillinen ja erityisesti sotateknillinen erikoiskoulutus, joka tietystä aselajissa palvelevalle nuoremmalle upseerille on välttämätön. Vasta tämän kurssin jälkeen hän on valmis aloittamaan palveluksensa joukko-osastossaan. Poikkeuksena edellämäinusta ovat ne, useimmiten pioneeri-, viesti- tai tykistöupseerit, jotka Sandhurstin Sotilasakatemiasta siirtyvät opiskelemaan yliopistoihin akateemisen oppiarvon saavuttamiseksi.

Joukko-osastoonsa astuttuaan englantilainen upseeri palvelee aluksi keskeytyksittä joukkueen johtajana (vastaavana) kaksi vuotta. Sen jälkeen hänen virkauransa jakautuu 2—3 vuotta kestäviin jaksoihin, joiden aikana hän on eri tehtävissä joukko-osastossaan, suorittaa aselajinsa erikoiskursseja sekä tutustuu toisiin aselajeihin, tai jonkin Kansainyhteisöön kuuluvan maan asevoimiin, niissä palvelemalla. Tämän järjestelmällisyyden — palvelus/jatkokoulutus — keskeyttää ensimmäisen kerran joukko-osastoissa suoritettava kapteenitutkinto sekä myöhemmin majuritutkinto tai Maavoimien Esikuntakoulun pääsyitutkinto.

Viimemainitut vaihtoehdot vaikuttavat ratkaisevasti upseerin myöhempään virkauraan ja jatkokoulutukseen. Esikuntakoulun suorittamisen jälkeen hänellä on mahdollisuus edetä virkaurallaan kohti vaativimpia virkatehtäviä. Mikäli hän tyytyy majuritutkintoon, joka on osa Esikuntakoulun pääsyitutkinnosta, tai ei selviä viimeksimainitusta, hän voi edetä urallaan everstiluutnantin tai erikoistapauksessa everstin arvoasteeseen. Ellei kummastakaan tutkinnosta selviydytä, on poikkeuksetta erottava palveluksesta 36 vuotiaana.

Maavoimien Esikuntakoulu

Pääsyitutkinnon perusteella hyväksytään noin 25—30 % siihen osallistuneista upseereista Esikuntakouluun oppilaiksi. Tutkinto on pääpiirtein samanlainen kuin meidänkin Sotakorkeakouluumme varten, kurssin pituus sen sijaan on 12 kuukautta. Sitä edeltää välittömästi kolme kuukautta kestävä aseteknillinen koulutustilaisuus yhdenmukaisen lähtökohdan antamiseksi eri aselajeja edustaville ja varsin erilaisissa tehtävissä palvelleille upseereille.

Esikuntakoulun opetuksen päämääränä on kouluttaa upseereita sodanajan komentaja- ja esikuntatehtäviin prikaatin ja divisioonan puitteissa, kehittää heidän ajatus- ja päätöksentekokykyään sekä totuttaa heitä työskentelemään yhteistoiminnassa eri aselajeja edustavien upseerien, esikunnan jäsenten, kansa. Kurssi jakautuu kuuteen 5—8 viikon pituiseen lukukauteen. Ensimmäisenä lukukautena opetetaan perustiedot organisaatioista, siirroista, huollosta, esikuntapalvelusta sekä eri aselajien ominaisuuksista ja yhteistoiminnasta. Seuraavina lukukausina opetuksen painopiste on taktiikassa; taistelu tavanomaisin- ja ydinasein sekä erikoisolosuhteissa, kuten erämaassa, viidakossa, vuoristossa jne. Lisäksi näinä lukukausina opiskellaan sotahistoriaa, kansainvälistä politiikkaa, johtamistaitoa ja esikuntapalvelua. Viimeksimainitut kaksi ainetta liittyvät myös taktiikan harjoituksiin sekä oppilasupseereilta vaadittaviin kotitehtävätutkintoihin.

Esikuntakoulussa opiskelevat upseerit ovat pääasiallisesti kapteeneita tai nk väliaikaisia majureita. Koulun jälkeen hyvin selviytyneet määrätään majurin, huonommin menestyneet kapteenin, tehtäviin virkaikäluettelon järjestyksestä piittaamatta. Yleensä noin 60 % saa tällöin majurin tehtävän. Heidän joukossaan on kapteeneita, jotka ovat olleet tässä arvoasteessa vasta muutamia vuosia. Mikäli he onnistuvat uudella virkapaikallaan, eivät he ”enää palaa” kapteenin tehtäviin. Vastaavasti voi majuri joutua arvoaan alempaan tehtävään koeajalle, jossa hänen on menestyttävä hyvin päästäkseen arvonsa mukaiselle paikalle.

Täydentävä jatkokoulutus

Esikuntakoulun päätyttyä upseerin virkaura jälkeen noudattaa edellämäinittua 2—3 vuoden jaksoittelua. Tänä aikana hän palvelee vuorotellen esikuntatehtävissä, sotakouluissa opettajana ja joukko-osastossa eri päällikkö- ja komentajatehtävissä. Hänen koulutustaan voidaan myös täydentää erilaisin erikoiskurssein kuten esimerkiksi tiedustelu-, ydinase-, kieli- ja useat teknilliset kurssit. Joukko-osastopalvelua pidetään erityisen tärkeänä realistisen tuntuman säilyttämiseksi käytännön johtamiseen, aseteknilliseen kehitykseen sekä alaisten kouluttamiseen ja kasvattamiseen. Ellei upseeri everstiluutnantin arvoisena ole komentanut pataljoonaa (vastaavaa), pitää hän itse — ja todennäköisesti myös hänen esimiehensä — virkauraansa jossain määrin epäonnistuneena.

Muutamia vuosia Esikuntakoulun jälkeen voidaan upseeri komentaa oppilaaksi eri puolustushaarojen yhteiseen esikuntakouluun, Joint Service Staff College. Sen kurssi kestää kuusi kuukautta. Tarkoituksena on kouluttaa maa-, meri- ja ilmavoimien upseereita yhteistoimintaa ja yhteisiä komentaja- ja esikuntatehtäviä varten. Koulun suorittaminen on eduksi, mutta ei edellytyksenä virkauralla etenemiselle. Esimerkiksi Maavoimien

Esikuntakoulussa opettajana ollutta upseeria ei komenneta Joint Service Collegeen.

Ylimpänä sotakouluna englantilaisen upseerin virkauralle on meidän maanpuolustuskurssiamme vastaava Imperial Defence College. Koulun vuoden kestäväälle kurssille valitaan Englannista ja Kansainyhteisön maista everstin—kenraalin arvoisia upseereita ja vanhempia siviilivirkamiehiä. Kurssin aikana he syvenyvät Englantia, Kansainyhteisöä ja Lännen liittoutumia koskeviin puolustus- ja sotilaspoliittisiin kysymyksiin suurissa puiteissa. Koulun käynyt upseeri joutuu yleensä vastuulliseen komentaja- tai esikuntatehtävään ja voi yletä urallaan aina vaativimpiin virka-asemiin saakka.

Eteneminen virkauralla

Maavoimien upseeri ylenee aliluutnantista kapteeniksi noin seitsemässä vuodessa edellyttäen, että hän on suoriutunut tehtävistään tyydyttävästi. Tämän jälkeen eteneminen virkauralla riippuu palvelusvuosista, majuritutkimon tai Esikuntakoulun suorittamisesta sekä osoitetusta kyvykkyydestä. Erityisen tärkeä on Esikuntakoulun suorittaminen, koska upseerille vasta tämän jälkeen avautuu mahdollisuuksia koetella voimiaan ylemmissä esikuntatehtävissä ja pataljoonan sekä sitä suurempien joukkojen johtamisessa.

Palvelustehtävissä osoitettua kypsyyttä ja kyvykkyyttä palkitaan, ja myös kannustetaan, sijoittamalla kyvykäs upseeri seuraavan arvoasteen edellyttämään tehtävään ennen virkaikäluettelon osoitamaa vuoroa. Tämä tapahtuu käyttämällä väliaikaisia (temporary) nimityksiä ja arvoja tai antamalla erityinen nk brevet-arvo, joka esiintyy vain everstiluutnantin arvoasteessa. Väliaikaisena ylemmässä tehtävässä oleva upseeri saa sen edellyttämän palkan ja käyttää kyseessä olevaa arvoa. Brevet-everstiluutnantti puolestaan voi olla joko majurin tai väliaikaisena everstiluutnantin tehtävässä, mutta käyttää viimeksimainittua arvoa. Virkaikäluettelossa molemmat edelleen ovat todellisen arvonsa mukaisella paikalla.

Mikäli väliaikaisesti tietystä tehtävässä oleva upseeri selviytyy siitä ansiokkaasti, on todennäköistä, että hänet ylennetään ylempään arvoon muuta ikäisiään aikaisemmin. Tehtävän suoritus voidaan myös ottaa huomioon suunniteltaessa hänelle seuraavaa ylempää tehtävää, mahdollisesti tällöinkin aluksi väliaikaisesti. Kun brevet-everstiluutnantti aikanaan ylennetään virallisesti everstiluutnantiksi, usein 2—4 vuoden kuluttua brevet-arvon saamisesta, lasketaan hänen virkaikänsä tässä arvossa brevet-päivämäärän mukaan. Hän siirtyy tällöin virkaikäluettelossa ikäisiään 2—4 vuotta edemmäksi ja on — englantilaisten mukaan — ”hyvää vauhtia matkalla kohti ylempiä arvoasteita.”

Edellämainittujen koeaikaan ja tavallaan virkaikäluettelon soveltamiseen tähtäävien poikkeusten lisäksi voidaan upseerin etenemistä virkauralla no-

peuttaa ”selvin ylennyksin” arvoasteittain, tai jopa ylentämällä hänet suoraan seuraavaa arvoastetta ylempään arvoon. Yleensä tällainen nopeuttaminen tapahtuu vasta everstiluutnantin arvon saavuttamisen jälkeen ja se edellyttää luonnollisesti ko upseerilta ansioita ja ensiluokkaisia upseeriominaisuuksia. Tässä yhteydessä lienee mielenkiintoista mainita, että esiupeerien ja kenraalien valitseminen vaativimpiin tehtäviin tapahtuu valitsijalautakunnassa. Tiettyyn virkaan sopivista upseereista laaditaan lausunto- ja arvos- telyyhteenveto, josta ei ilmene henkilöllisyyttä. Näiden yhteenvetojen perusteella valitsijalautakunta päätyy — tarvittaessa äänestämällä — parhaaseen ehdokkaaseen.

PIIRTEITÄ KOULUTUKSESTA JA KASVATUKSESTA

Johtaminen

Johtamistaidon opettaminen ja sen kohottaminen kuuluu olennaisena osana upseerin koulutukseen ja kasvatukseen sekä sotakouluissa että joukko-osastoissa. Tällöin pyritään erityisesti kehittämään itsenäistä ajattelukykyä, itsetuottamusta ja henkistä rohkeutta. Uskotaan, että johtajan (komentajan) asema tulee tulevaisuuden sodassa entisestään korostumaan. Tämän takia upseeri on rauhan aikana koulutettava siten, että hän sodassa uskaltaa toimia omaan harkintakykyynsä luottaen ja pystyy ratkaisemaan vaikeiltakin tuntuvat tilanteet. Sotakouluissa ja upseerikoulutustilaisuuksissa yllämainittu ilmenee mm siten, että oppilaita kannustetaan esittämään omat mielipiteensä vapaasti ja hakematta opettajan ”voiton avainta”. Opettaja puolestaan välttää esitysten ”tyrmäämistä” tai niiden keskinäisen arvojärjestyksen tiukkaa määrittelyä.

Komentajan vastuuta joukon taistelutahdon ja -kelpoisuuden luomisesta ja ylläpitämisestä tähdennetään monessa yhteydessä. Tästä mm johtuu, että huollon osuutta pidetään erityisen tärkeänä taistelun onnistumiselle — usein miltei ratkaisevana. Ellei joukkoa kyetä huoltamaan tyydyttävästi taistelun eri vaiheissa, on suunnitelmasta tingittävä ja valittava vaatimattomampi ratkaisu.

Yhtenä komentajan hyveenä on päätösvallan delegoiminen ja kyky käyttää alaisiaan heidän erikoiskoulutuksensa mukaan. Näin komentajalle jää aikaa olla joukkojensa parissa ja keskittyä pääasioihin. — Tästä esimerkkinä seuraava kas- ku: Eräessä englantilaisessa sotakoulussa toimeenpantiin ylläkkökoee, tutkielma aiheena: ”Miten johdatte joukkueen teltan pystyttämisen?” Kirjoittamiseen oli aikaa 15 minuuttia. Parhaan vastauksen antanut upseeri jätti paperinsa opettajalle kolmen minuutin kuluttua. Siinä luki: ”Carry on Sergeant!” — pankaa toimeksi kersantti (joukkueen varajohtaja).

Taktiikan opetus

Taktiikan opetuksessa noudatetaan periaatetta "paras on hyvän vihollinen". Oppilaat koulutetaan aikaansaamaan käyttökelpoisia keskitason ratkaisuja nopean tilanteenarvostelun perusteella. Uskotaan, että tulevaisuuden taistelun rytmi ei tule sallimaan pitkäaikaista mietiskelyä, vaan päätökset on tehtävä nopeasti ja niiden toteuttaminen aloitettava viivyttelemättä. Taktiikan harjoitukset johdetaankin useimmiten siten, että tärkeimmät ratkaisut ja tehtävät on suoritettava määrääjässä harjoituksen aikana, siis koulutyön tapaan.

Erilaisten taktillisten ratkaisujen suhteen todetaan, että sama tehtävä voidaan täyttää usealla eri tavalla opettajan ratkaisun ollessa yksi mahdollisista. Kun tilanteenarvostelu on perustunut tosiasioihin, on turhaa olla huolissaan siitä oliko päätös varmasti paras mahdollinen. Empiminen vain heikentää tehtävän määrätietoista toteuttamista. — Kuuluisan sotamarsalkka Allenby'n periaate: "Once you have taken a decision — never look back at it!"

Fyysinen kunto

Hyvää fyysistä kuntoa pidetään upseerin henkisen ja ruumiillisen kenttäkelpoisuuden eräänä tärkeänä edellytyksenä. Urheilu sekä erilaiset fyysistä kuntoa ja rohkeutta kehittävät harjoitukset kuuluvatkin upseerin koulutukseen aina Esikuntakouluun saakka. Täällä liikuntakasvatusta ei enää johdeta pakollisena aineena, joskin sen harjoittamiseen on varattu aikaa vähintään yksi ilta-päivä viikossa.

Yleisesti voidaan sanoa pääosan englantilaisista upseereista harrastavan aktiivisesti jotakin liikuntamuotoa. Suosituimpia ovat erilaiset pallopelit, ratsastus, metsästys, purjehtiminen ja hiihto ulkomailla vietetyn loman yhteydessä. Eräänä osoituksena upseerien urheiluharrastuksista oli maavoimien maastoratsastuskilpailu 1963, johon osallistui mm kolme kenraalia hyvällä menestyksellä.

Oma joukko-osasto

Englantilainen upseeri kuuluu everstin arvoon asti siihen joukko-osastoon, johon hän peruskoulutuksensa jälkeen aliluutnanttina on astunut. Joskin hän usein tänä aikana palvelee sen ulkopuolella, kantaa hän sen tunnuksia ja palaa sinne säännöllisesti käytännön joukko-osastopalvelukseen. Pitkäaikainen samaan joukkoon kuuluminen kasvattaa voimakkaan "me-hengen", joka ilmenee kiintymyksenä joukko-osastoon, ylpeytenä sen perinteistä ja työnä oman joukko-osaston kehittämiseksi. Eräänä upseerin tärkeänä tavoitteena virkaurallaan onkin saada aikanaan kommentaa omaa joukko-osastoaan.

Everstinä upseeri siirtyy yleisesikuntaupseeristoon, jolloin hänen siteensä entiseen joukko-

osastoon muodollisesti katkeavat. Käytännössä ja hengeltään hän on kuitenkin edelleen oman joukko-osastonsa upseeri pitäen siihen yhteyttä ja seuraten sen vaiheita. Vastaavasti joukko-osasto on ylpeä hyvin menestyneistä upseereistaan. Sen historiasta ilmenee montako sotamarsalkkaa tai kenraalia siinä aikanaan on palvellut, ja osa kunniaa kuuluu myös joukko-osastolle.

YHDISTELMÄ

Englannin maavoimien aktiiviupseerin koulutukselle on ominaista sen pysyminen oman puolustushaaran piirissä ainakin Esikuntakoulun suorittamiseen asti. Maa-, meri- ja ilmavoimien ylimpien esikuntien yhdistäminen yhteiseen puolustusministeriöön vuonna 1964 lienee kuitenkin askel kohti puolustushaarojen yhdenmukaistamista. Mikäli näin tapahtuu, tulee se aikanaan vaikuttamaan myös maavoimien upseerin koulutukseen ja virkauraan. Nykyisin nämä eroavat huomattavasti toisistaan eri puolustushaaroissa ja myös merijalkaväessä; eivät edes upseeriarvot niihin liittyvine tehtävineen ole suoraan rinnastettavissa.

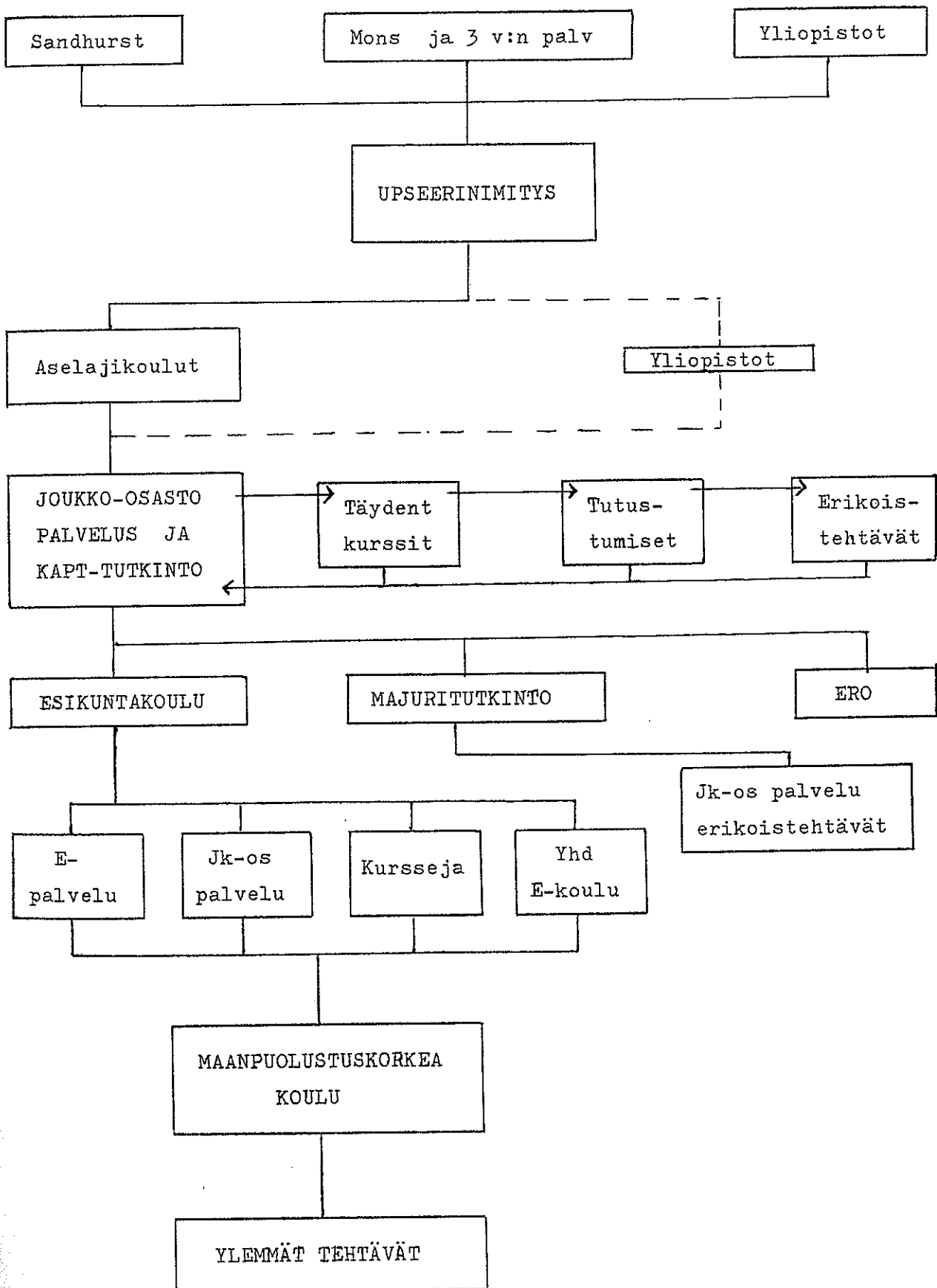
Kuten edellä todettiin maavoimien aktiiviupseeriksi nimittämiseen vaadittava peruskoulutus voidaan Englannissa hankkia kolmella eri tavalla. Yleisin on Sandhurstin Sotilasakatemian suorittaminen, jossa koulutus pääpiirtein on samanlainen kuin meidänkin kadettikoulussamme. Olennaisimpana erona Sandhurstissa on aselajien valinta kadettiajan lopulla ja sen edellyttämä erikoiskoulutus vasta upseerina.

Englantilaisen maavoimien upseerin jatkokoulutuksessa ja virkauralla Esikuntakoululla on ratkaiseva merkitys. Mikäli se ja sitä seuraava palvelus suoritetaan ansiokkaasti, ovat edellytykset virkauralla etenemiseen hyvät. Tämän ehdottomana vaatimuksena ei ainakaan toistaiseksi ole jokaisen Esikuntakoulua ylemmän sotakoulun käyminen. Mitä ylempään arvoasteeseen upseeri kohooa sitä enemmän vaikuttavat hänen virkauraansa henkilökohtaiset ominaisuudet ja monipuolinen palveluskokemus.

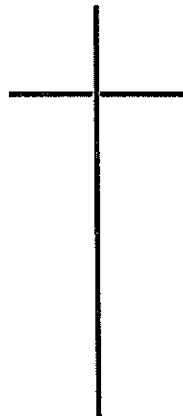
Eräitä Englannin maavoimien aktiiviupseerikoulutukselle ominaisia klassillisia piirteitä ovat johtamistaidon kouluttaminen ja johtajaominaisuuksien kasvattaminen, taktillisen toimeenpanokyvyn kehittäminen sekä fyysillisen kunnan ylläpitäminen. Yhä lisääntyvä sotateknillinen koulutus on myös erottamaton osa upseerin virkaurasta nykyajan vaatimusten mukaisesti. Yleisesti voidaankin upseerikoulutuksen päämäärät Englannissa kuten muissakin maissa, kiteyttää kolmeksi paljon puhuvaksi iskusanaksi: tieto — taito — uskallus.

Käytetyt lähteet:

- Englannin Maavoimien Esikuntakoulu v 1963
- Encyclopaedia Britannica v 1963
- A Challenge To Leadership, Army League v 1962
- Lehdistö

Kaavio upseerikoulutuksen järjestelystä ja upseerin virkaurasta Englannin maavoimissa.

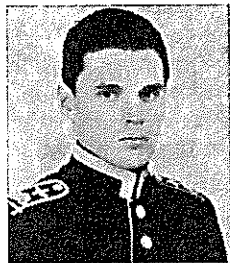
IN MEMORIAM

Eversti
John Adolf Kiveliö
* 28. 11. 1902
† 2. 5. 1965
Kadetti n:o 299
5. kurssi

Kapteeni
Kaarlo Armas Heinämaa
* 29. 7. 1904
† 4. 5. 1965
Kadetti n:o 596
10. kurssi

Luutnantti
Pertti Edvin Vene
* 8. 3. 1943
† 9. 5. 1965
Kadetti n:o 4640
49. kurssi

Majuri
Arvo Jalmari Kettunen
* 6. 7. 1905
† 12. 5. 1965
Kadetti n:o 690
11. kurssi

Kapteeniluutnantti
Esko Linkopuu
* 4. 3. 1905
† 5. 6. 1965
Kadetti n:o 64
5. me kurssi

Everstiluutnantti
Esko Tapani Tulikoura
* 28. 8. 1910
† 2. 7. 1965
Kadetti n:o 154
3. rt kurssi

Everstiluutnantti
Kalle Ilmari Järvinen
* 17. 9. 1905
† 4. 7. 1965
Kadetti n:o 852
14. kurssi

Luutnantti
Viljo Kalervo Tissari
* 23. 9. 1938
† 17. 7. 1965
Kadetti n:o 4405
48. kurssi

Everstiluutnantti
Väinö Johannes Untamo
Anthoni
* 24. 2. 1906
† 24. 7. 1965
Kadetti n:o 559
10. kurssi

Everstiluutnantti
Antti Armas Kunttu
* 19. 5. 1906
† 25. 8. 1965
Kadetti n:o 678
11. kurssi

Kadetista upseeriksi Yhdysvalloissa

Majuri Pentti Laamanen

Tätä kirjoitettaessa on jo yli satatuhatta Yhdysvaltain sotilasta lähetetty Vietnamiin. Yhdysvaltain asevoimien osastoja on pysyvästi sijoitettuna Länsi-Saksaan, Koreaan, Välimerelle, Isoon-Britanniaan, Panaman kanavan alueelle ja muualle ympäri maailmaa. Emämaassa on jatkuvassa valmiudessa olevia yhtymiä, koulutuskeskuksia, varikkoja, lennostoja ja laivastoasemia. Yhdysvaltain poliittiset ja sotilaalliset sitoumukset edellyttävät hetkellä lähes 3 miljoonan sotilaan suuret asevoimat. Tämän jättiläisarmeijan hallinto, johtaminen, koulutus ja huolto vaativat yhä suuremman määrän ja yhä paremmin koulutettuja upseereita.

Yhdysvaltain asevoimathan jakautuvat pääpiirteittäin ottaen vakinaiseen väkeen, kansalliskaartiin ja reserviin. Upseerien koulutuksen, palvelun ja tehtäviin määräämisen suhteen rajat näiden välillä eivät ole läheskään niin selvät kuin meillä. Muun muassa vakinaisessa väessä palvelee sangen

suuri joukko reserviupseereita. Saattaapa joskus tavata sellaisenkin reserviupseerin joka on vakinaisessa palveluksessa kansalliskaartin yksikössä.

Upseerit valmistuvat pääasiassa kolmea eri tietä, joko

- kadettikoulusta,
- reserviupseerien koulutuskunnasta tai
- upseerikokelaskouluista.

Tämän lisäksi voidaan tiettyihin, erikoispätevyyttä edellyttäviin upseerin virkoihin nimittää koulutettuja insinöörejä, lääkäreitä, pappeja, lakimiehiä jne. Joissakin tapauksissa voi osavaltion kuvernööri nimittää kansalliskaartin upseereita muidenkin, esimerkiksi huomattavien hallinnollisten tai poliittisten ansioiden perusteella. Niinpä — ainakin teoriassa — voi reservin luutnantti yhtäkkiä jonakin päivänä huomatakin olevansa kenraalimajuri ja osavaltion kansalliskaartin komentaja.

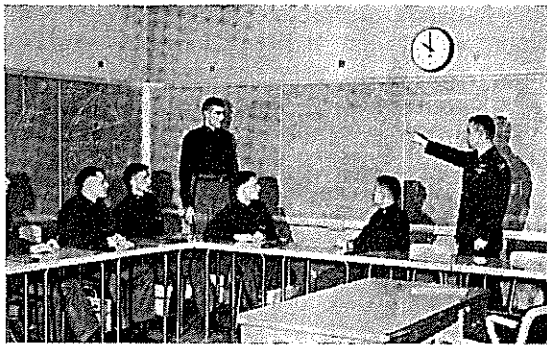
Kadettikoulut

Kolme kadettikoulua kouluttaa upseereita Yhdysvaltain asevoimille. Ehkä kuuluisin niistä on Yhdysvaltain Kadettikoulu (United States Military Academy, USMA), joka paremmin tunnetaan nimellä West Point. Koulu on maavoimien kadettikoulu. Merivoimilla ja merijalkaväellä on oma kadettikoulunsa kotipaikkanaan Annapolis, Maryland (United States Naval Academy, USNA). Ilmavoimien kadettikoulu (United States Air Force Academy, USAFA) siirtyi muutama vuosi sitten uusiin suojiinsa Kalliovuorten juurelle Colorado Springsin, Colorado, lähetyville.

Kunkin kadettikoulun kurssi on 4-vuotinen. Vahvuus vaihtelee 3 000 kadetin molemmin puolin. Kilpailu kaikkiin kadettikouluihin on ankara. Vain parhaimmisto valitaan. Hakijan on oltava ylioppilas, iältään 17—22-vuotias, terveydeltään hyvä, luonteeltaan ja taipumuksiltaan upseeriksi sopiva, ei naimisissa. Leskiä ja eronneita ei hyväksytä. Hakijan tulisi kuulua ylioppilasluokkansa keskitasoa parempiin oppilaisiin. Hakijoita, jotka eivät välittömästi pääse kadettikouluun, kehoitetaan parantamaan pääsyedellytyksiään opiskelemalla yliopistossa.

West Point, "A way of Life"

Nuoren miehen täyttyessä yleiset pääsyvaatimukset West Pointiin pyrkimistä varten hän voi anoa nimitystä pääsykokeisiin hyväksyttävien joukkoon. Edustajainhuoneen jäsenet, senaattorit ja varapresidentti valitsevat omat ehdokkaansa. Lisäksi valitaan 40 sodissa kaatuneiden poikaa, tietty määrä vakinaisessa väessä ja reservissä palvelevia, sekä aktiiviupseerien ja kanta-aliupseerien poikia. Eräiden sotakoulujen priimukset ja kunniamitalin (Medal of Honor, vastaa meidän Mannerheim-ristiämme) ansainneiden sotilaiden pojat ovat myös etuoikeu-

Teoreettinen opetus West Pointissa tapahtuu pienissä ryhmissä. Tässä matematiikan tunnilla...

... ja vieraiden kielten tunnilla nykyaikaisessa "kielilaboratoriossa".

Tärkeimmällä sijalla on luonnollisesti varsinainen sotilaskoulutus. Yläkuvassa kadetteja taistelukoulutuksessa. Erikoiskoulutukseen kuuluu mm maahanlaskujoukkojen koulutus (siv 21).

tettuja. Pääsyttukintoihin hyväksytyistä valitaan kokeiden perusteella kouluun nykyisin suunnilleen 1000 eli noin joka kolmas. Määrä kohonnee lähi-vuosina.

U.S Military Academy perustettiin v 1802. Sen sijoituspaikaksi valittiin New Yorkin valtiossa, Hudson-jokeen pistävällä niemellä sijaitseva ja joka hallitseva West Point-niminen linnake. Koulun alkuperäisenä tarkoituksena oli kouluttaa sotilas-insinöörejä rakentamaan kanavia, teitä, rautateitä, siltoja, kartoittamaan jokia ja erämaita, yleensä tehtäviin, jotka palvelivat enemmän kansakunnan voimavarojen rakentamista kuin sodankäyntiä. Koulun johtajan tuli olla pioneeriupseeri. Vuosisadan vaihteeseen mennessä sotilasopetus valtasi vähitellen yhä tärkeemmän osan koulutuksessa. Toisen maailmansodan ja Korean sodan kokemusten hyväksikäyttämiseksi toimeenpantiin perusteellinen viisi vuotta kestänyt opetussuunnitelmien analyysi, jonka perusteella ohjelmat viimeksi uusittiin nykyajan vaatimuksia vastaaviksi.

West Pointin tehtävänä on kouluttaa kadettikuntaa (Corps of Cadets) niin, että jokainen koulusta valmistuva upseeri omaa tarpeelliset johtamistaidolliset sekä luonteen-, moraaliset ja fyysiset ominaisuudet koko palvelusajan kestävä, jatkuvaa kehittymistä varten USA:n maavoimien upseerina. Opetuksen päämäärä korostaa ensi sijassa sotilasjohtajalta vaadittavien yleisten ominaisuuksien kehittämisen tärkeyttä rajoittumatta tietyn asteisen taktillisen tai hallinnollisen johtamisen tasolle.

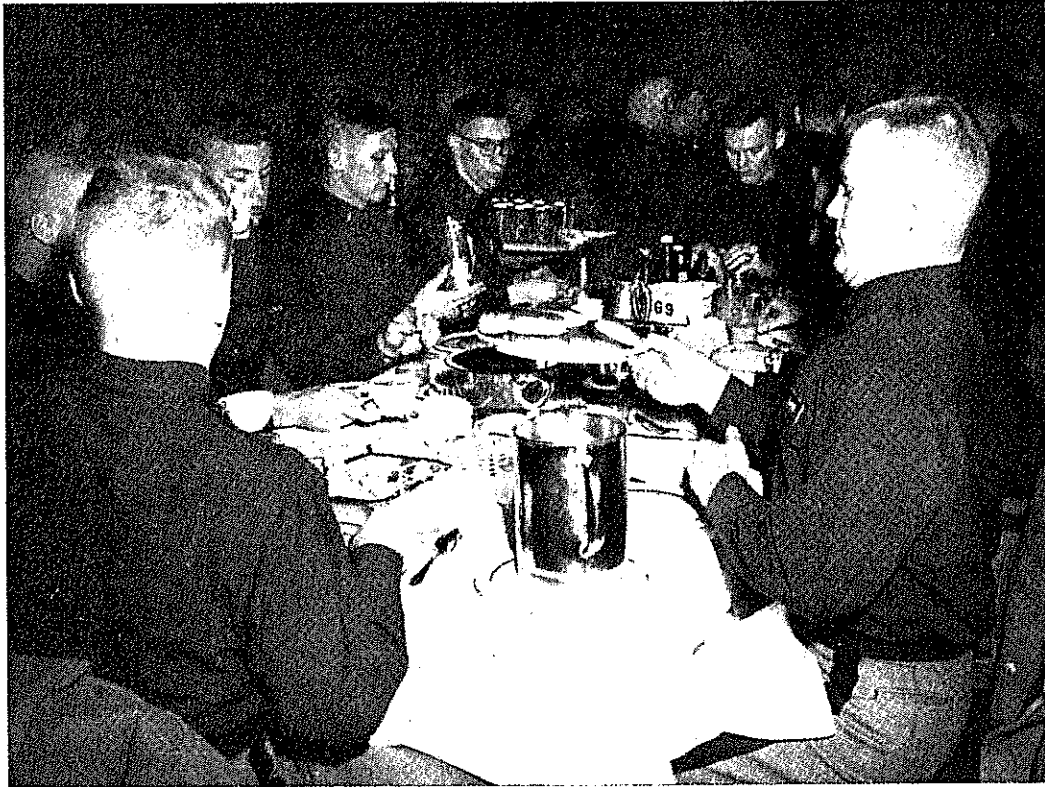
Opetusaineista mainittakoon mm matematiikka, englannin kieli, vieraat kielet, taktiikka, liikunta-koulutus, fysiikka, kemia, historia ja sotahistoria, psykologia, mekaniikka, kansantalous, hallinnon ja kansainvälisten suhteiden historia, johtamistaito, ydinfysiikka jne. Koulun esikunta ja opettajakunta jakautuvat neljääntoista osastoon, joista taktillisen osaston päällikkö on prikaatinkenraali muiden opettamisesta vastuussa olevien osastojen päälliköiden olessa everstejä. Taktillista osastoa lukuunottamatta opetusupseerit ovat professorin, apulaisprofessorin tai opettajan viroissa.

Taktillisen osaston tehtävänä on:

1. Luonteenkasvatus yhdistyneenä voimakkaaseen kunniantuntoon ja korkeisiin moraalsiin standardeihin.
2. Syvän velvollisuuden- ja vastuuntunnon juurruttaminen.
3. Upseerin yleisen peruskoulutuksen antaminen.
4. Johtajaominaisuuksien kehittäminen.
5. Fyysisen kunnan kohottaminen korkealle tasolle.

Koulutuksessa kohotaan vahvennetun pataljoonan ja sitä tukevien aseiden taktiikkaan ydinaseiden käyttö ja useita aselajeja käsittävän taisteluosaston huollon kysymykset mukaanluettuina.

Kesäisin kadetit saavat sotilaallista peruskoulutusta West Pointissa, harjaantuvat eri aselajien ja

Kasvatus perustuu tänäkin päivänä ehdottomaan täsmällisyyteen ja pikkutarkkaan muodolliseen koulutukseen. Ei ole vaikea arvata ketkä tässä kuvassa ovat nuorempia kadetteja...

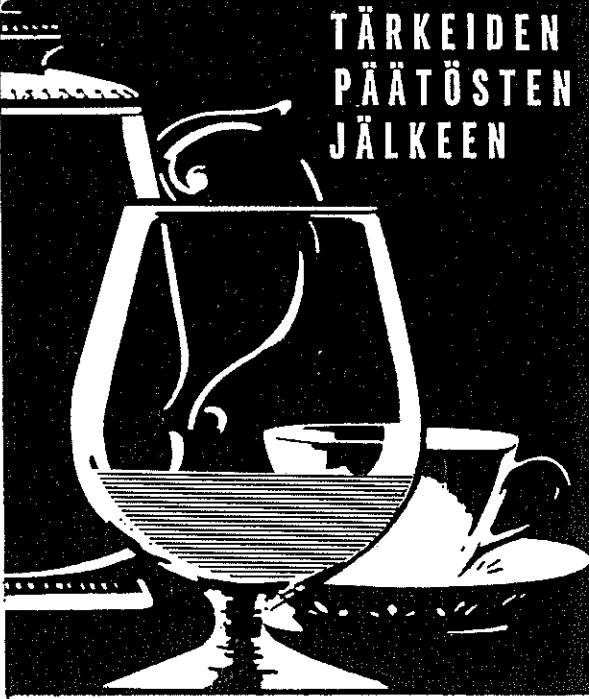
Osa joukko-osastopalvelua tapahtuu USA:n Euroopassa olevissa joukoissa. Tällöin saattaa ohjelmaan kuulua mm tärkeänä pidetty sotapoliisikoulutus.

**Maan-
puolustajain
lehti**

UUSI SUOMI

valtakunnan laatulehti

TÄRKEIDEN
PÄÄTÖSTEN
JÄLKEEN

Cognac
SALIGNAC
VSOP N:o 3461 SPECIAL N:o 3482

KAIKKI SUURET SOTURIT

kaikkina aikoina ovat olleet juustojen ystäviä.

Eikä ihme, sillä ovathan
parhaat herkut aina olleet
juuri juustoja.

puolustushaarojen toimintaan tai ovat käytännöllisessä joukko-osastopalveluksessa joukkueenjohtajina USA:n Euroopassa olevassa 7. Armeijassa.

Kadettikunta muodostaa kadettiprikaatin, joka jakautuu 2 rykmenttiin. Rykmenteissä on 3 neljän komppanian vahvuista pataljoonaa. Komppaniat, joita on siis 24, ovat nimetyt kirjaimin A—M kummassakin rykmentissä. Kenraali Custerin viimeisen taistelun jälkeen, jossa intiaanit tuhosivat hänen joukkonsa viimeiseen mieheen, ei hänen komppaniansa, komppania J, enää ole esiintynyt vahvuuksissa. Kadetit palvelevat johtajatehtävissä opettajien ohjauksen alaisina.

Kadettien arvostelu jatkuu koko kouluajan ja se tarkistetaan viikottain. Opettajien suorittaman arvostelun lisäksi arvostelevat kadetit nimettöminä tovereidensa sijoittumisen luokalla tietyissä arvostelukohteissa. Arvostelujen ja opetuksen edistymisen mukaisesti kadetteja siirretään luokista (section) toiseen. Yleensä luokan vahvuus on pieni, 12—15 kadettia.

Noin 3/4 kadettikunnasta pysyy mukana koko neljän vuoden ajan ja valmistuu upseereiksi. Heidät nimitetään vakinaisen väen vänrikeiksi USA:n maavoimiin.

Merikadettikoulu

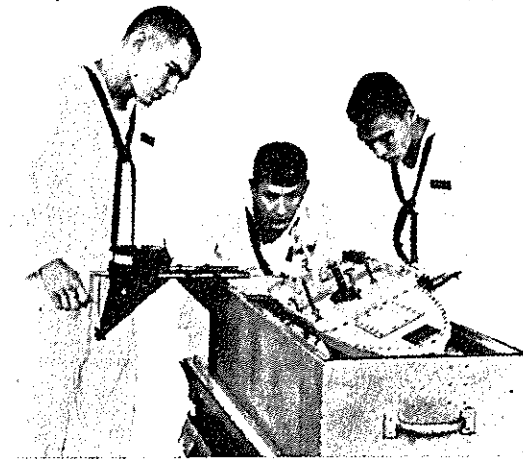
Yhdysvaltain Merikadettikoulu perustettiin toista sataa vuotta sitten, vuonna 1845, jolloin 87 merikadettia aloitti siellä opiskelunsa. Nykyisin koulun kadettivahvuus on yli 4 000. Koulusta on kaikkiaan valmistunut noin 33 000 meriupseeria, eli n 60 % kouluun hyväksytyistä.

Koulun tehtävä on kehittää merikadettien moraalisia, henkisiä ja fyysisiä ominaisuuksia sekä juurruttaa heihin korkea kunnian, velvollisuuden ja lainkuuliaisuuden tunto. Opetuksen päämääränä on valmistaa upseereita, joiden kutsumuksena on meriupseerin ura ja jotka omaavat sekä henkiset että muut luonteenomaisuudet korkeimpiakin sotilallisia, yhteiskunnallisia ja hallinnollisia tehtäviä varten.

Pääsyaatimukset kouluun ovat samat kuin jo edellä mainittiin. Lisäksi edellytetään, että hakija on oppikoulussa sijoittunut luokkansa parhaimmisto (40 %).

Noin puolet opetuksesta keskittyy tieteellisiin ja teknillisiin aineisiin. Puolet ajasta on käytettävissä yhteiskunta- ja humanististen tieteiden opiskeluun sekä ammatti- ja sotilasaineisiin. Suunnilleen 15 % opintoajasta on merikadetin valittavissa hänen keskittyessään jollekin tietylle, erityistä pätevyyttä vaativalle linjalle. Erikoista kyvykkyyttä osoittavat merikadetit voivat viimeisen vuosikurssin aikana syventyä itsenäistä työskentelyä edellyttävään tutkimustyöhön.

Opettajakunnasta on puolet siviiliopettajia, puolet upseereita. Siviiliopettajilla on lehtorin, apulaisprofessorin, nuoremman professorin, professorin tai vanhemman professorin arvo. Upseeriopettajat valitaan erityisen huolellisesti.

Merikadetit tutkivat pienoismallin avulla oman alansa "salaisuuksia".

Valmistuvat upseerit nimitetään joko aliluutnantteina laivastoon tai vänrikeinä merijalkaväkeen.

Ilmavoimien kadettikoulu

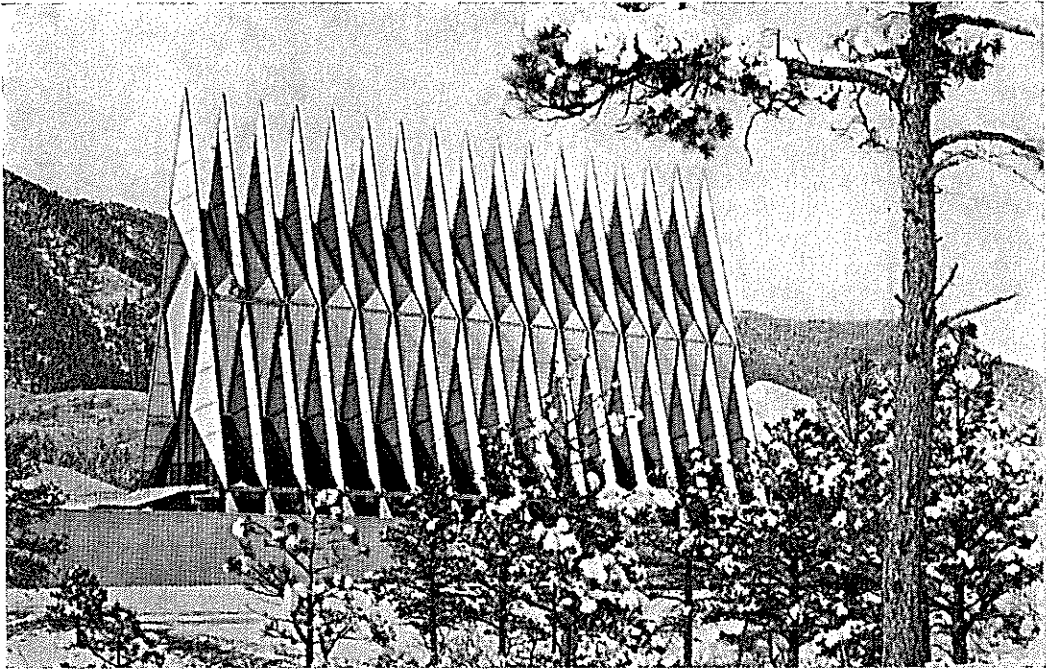
Vanhojen historiallisten — tai niitä jäljittelevien — rakennusten West Pointissa tai Annapolisissa muodostamien ulkonaisten puitteiden täydellisenä vastakohtana on nykyaikaisen arkkitehtuurin luoma USA:n ilmavoimien kadettikoulu Coloradossa. Koulu sijaitsee paikassa, johon idästä yhtyy Kansasin ja Coloradon laaja avoin preeria ja lännestä laskeutuvat punertavat jyrkänteet Kalliovuorten lumisilta huipuilta.

Yhtä modernit kuin ohjus- ja avaruuskauden ilmavoimat ovat ne olosuhteet, joissa ilmavoimien kadetti opiskelee ja asuu. Rakennukset ovat valkoista marmoria, terästä, lasia, alumiinia ja graniittia, pihat ja paraatitentät avarat. Raikas vuoristoilmasto tekee osaltaan elämisen ja opiskelun miellyttäväksi.

Kadettikoulu itsessään ei ole kuitenkaan aivan yhtä nuori kuin sen rakennukset. Vuonna 1954, runsaat sataviisikymmentä vuotta West Pointin perustamisesta, se oloitti toimintansa Denverissa, Colorado, sijaitsevassa Lowryn lentotukikohdassa. Vuosikurssin vahvuus vaihtelee nykyisin 600—800, eli on suunnilleen sama kuin West Pointissa. Kadettilennosto jakautuu rykmentteihin, laivueisiin, lentueisiin ja osastoihin (elements), joissa vanhimman vuosikurssin kadeteilla on komentaja- tai esikuntaupseerivakanssinsa.

Koulu valmistaa oppilaansa "ymmärtämään eri kansojen ihmisiä ja heidän teknillisiä saavutuksiaan niin, että hän on yhtä lailla kotonaan neuvottelupöydän ääressä kuin laboratoriossa tai lentokoneen ohjaamossa," kuten koulua esittelevä, vierailijoille tarkoitettu lehtinen asian esittää.

Koulusta valmistuva saa — kuten muissakin kadettikouluissa — Bachelor of Science-arvon. Edistyneimmät kadetit voivat kouluaikaanaan suo-

Kalliovuorten lumista maisemaa vasten kohoaa Ilmavoimien kadettikoulun kappeli. Täällä yhtyvät ihmeellisellä tavalla mahtava luonto, moderni arkkitehtuuri ja avaruusaikakausi.

rittää yliopistollisen loppututkinnonkin (Master of Sciences) vaikkapa kansainvälisen politiikan alalla.

Reserviupseerien koulutuskunta

Kadettikouluista valmistuvat upseerit muodostavat kuitenkin vain upseerikunnan lukumäärältään vähäisen ytimen. Esimerkiksi maavoimien vuosittain valmistuvasta upseerijoukosta vain n 3 % tulee West Pointista. Vain noin viidennes vakinaisen väen maavoimien upseereista on "West Pointer'eita". Mitä ylemmäksi sotilashierarkian pyramidissa kivutaan, sitä huomattavammaksi kuitenkin tulee "kadettiupseerien" osuus. Kenraalikusnassa he muodostavat suurimman ryhmän.

Lukumääräisesti suurin osa upseerikunnasta valmistuu yliopistojen ja korkeakoulujen reserviupseerien koulutuskunnasta (Reserve Officers Training Corps, ROTC). Kaikkiaan n 250 oppilaitosta antaa nykyisin upseerikoulutusta joko vain maavoimien tai myös meri- ja ilmavoimien upseerioppilaille. Näiden lisäksi maavoimien reserviupseerikoulutusta (maanpuolustusopetusta) annetaan lukuisissa oppikouluissa niiden lukio- luokilla. Kaikkiaan saa maavoimien reserviupseerikoulutusta tällä tavoin vuosittain n neljännesmiljoona opiskelijaa.

Lukioluokka-asteelta alkaen upseerioppilaat käyttävät palveluksessa sotilaspukua. Heillä on omat sotilasarvonsa, jopa kunniamerkkinsä.

Meri- ja ilmavoimilla on omat ROTC-ohjelmansa, joskaan eivät luonnollisista syistä niin laajat kuin maavoimilla. Noin 100 000 nuoren ylioppi-

laan lasketaan 180 korkeakoulussa opiskelevan ilmasodankäynnin alkeita. "Merisotakouluja" on yli 50.

Korkeakoulutasolla koulutus jakautuu kahteen vaiheeseen, 2 vuoden peruskoulutukseen ja 2 vuoden jatkokoulutukseen. Eräissä yliopistoissa peruskoulutus saattaa olla pakollinen kaikille miesopiskelijoille. Jatkokurssille valitaan oppilaat aina vapaaehtoisten joukosta.

Neljän yliopistovuoden ahkeran opiskelun jälkeen upseerioppilas nimitetään reservin upseeriksi. Jatkokoulutukseen osallistuneelta vaaditaan kuitenkin sekä sotilas- että akateemisten siviilitutkintojen suorittaminen ennen kuin hänen katsotaan valmistuneen.

Parhaat reservin vänrikeistä voidaan nimittää vakinaisen väen upseereiksi. Pääosa heistä kuitenkin palvelee 2 tai 4 vuotta vakinaisessa väessä reservin upseereina ja vasta sen jälkeen siirtyy reserviin.

Upseerikokelaskoulu

Upseerikokelaskoulu (Officer Candidate School, OCS) luotiin v 1917 tyydyttämään sota-ajan suurta upseeritarvetta. Toisen maailmansodan aikana enemmän kuin 1/2 miljoonaa upseeria koulutettiin tätä tietä. Parhaat heistä ylenivät sota-aikana everstiluutnantin arvoon saakka.

Pääsyvaatimuksina upseerikokelaskursseille ovat 19—28 vuoden ikä, suoritettu sotilaallinen peruskoulutus, ylioppilastutkinto tai vastaavat tiedon- näytteet sekä tietyt fyysiset ominaisuudet. Näiden koulujen kautta on myös kanta-aliupseereilla

ja värvetyillä mahdollisuus valmistua upseeriksi. Kurssia pidetään yleensä erittäin raskaana ja vaativana. Onhan lyhyenä, muutaman viikon (9—23) aikana annettava oppilaalle huomattava osa siitä koulutuksesta, joka muissa upseerikoulutuslaitoksissa jakautuu 4 vuoden osalle.

Maavoimissa on vain jalkaväellä, tykistöllä ja maavoimien naisjoukoilla omat koulunsa. Merivoimilla on oma upseerikokelaskoulunsa ja lisäksi erikseen koulut lentäjäupseereita varten.

Parhaat, noin 10 %, upseeritutkintonsa suorittaneista nimitetään vakinaisen väen upseereiksi. Muut palvelevat vähintään 2—3 vuotta vakinaisessa väessä ja siirtyvät sen jälkeen reserviin.

Yhdistelmä

Yhdysvaltain asevoimien upseeriston koostumus peruskoulutuksen osalta on hyvinkin erilainen. Lukumääräinen pääosa tulee reserviupseereina yliopistoista ja korkeakouluista 4 vuoden upseerikoulutuksen läpäisseinä. Upseerikunnan ydin vaativimpia ja vastuunalaisimpia tehtäviä varten koulutetaan kuitenkin yleensä kadettikouluissa. Erityisesti kadettikouluista valmistuneiden kesken vallitsee voimakas ja pysyvä yhteishenki, jota upseereiden hajaannuttua tehtäviinsä koulunsa

jätettyään pidetään yllä mm aktiivisen yhdistystoiminnan avulla.

Järjestelmällä on omat hyvät puolensa. Sen ansiosta verenkierto varsinkin nuoremman upseeriston piirissä on varsin voimakas. "Eläkkeelle" lähdetään usein hyvinkin nuorina. Samalla reservi saa harjaantunutta, mutta kuitenkin fyysiseltä iältään riittävän nuorta päällystää riveihinsä.

Upseerikasvatuksessa on voimakkaasti esillä moraalisten ja johtajaominaisuuksien kehittäminen. Kunniantunto, vastuuaulius, muodollisen ja asiallisen kunnioituksen osoittaminen vanhempaa kohtaan ja alaisen käsittelytaito ovat tavoitteita, joihin pyritään. Saamani käsityksen mukaan näiden tavoitteiden saavuttamisessa on koulutuksen näennäisestä epäyhtenäisyydestä huolimatta onnistuttu varsin hyvin. Upseereita valmistavat sotakoulut lienevät osaltaan vaikuttaneet siihen, että Yhdysvaltain asevoimilla nykyisin on ammattitaitoinen, ehkä meikäläistä enemmän spesialisoitunut, mutta kohtalaisen hyvän yleissivistyksen omaava upseerikunta, joka arvosteluissaan ja kannanotoissaan pidättyväisenä vastuuntuntoisesti tukee ylemmän, sotilaallisen ja poliittisen johdon toimintaa USA:n sitoumusten täyttämiseksi.

West Pointin kurssi on päättynyt...

Oliko Yrjö Maunu Sprengtporten Suomen itsenäisyyden isä?

Majuri evp Lauri Hanén

I OSA

Valtioneuvos J R Danielson-Kalmari on selvittänyt Sprengtportenin osuutta itsenäisyystaistelussamme keskeisenä asiana suurteoksensa "Suomen valtio- ja yhteiskuntaelämää 18:nella ja 19:nnellä vuosisadalla" kahdessa ensimmäisessä, Kustavilaista aikaa käsittelevässä osassa. Tutkimuksessa on käytetty kaikkia mahdollisia, mm venäläisiä lähteitä. Tutkijalle (Danielson-Kalmarille) tunnusomaisen perusteellisuuden ansiosta se on paisunut niin laajaksi, n 1 000 sivua käsittäväksi, ettei monikaan liene siihen syventynyt.

Kirjan ilmestymisvuodesta 1921 on jo vierähtänyt kokonainen, hyvin vaiherikas historiallinen aikakausi. Erityisesti on viime sota aiheuttanut suuria muutoksia monen poliittiseen katsomukseen. Sen tähden on hyödyllistä poimia tästä Danielson-Kalmarin teoksesta joitakin autenttisia asiatietoja ja katsella niitä nykyajan silmin.

Katsaus Sprengtportenin elämään ennenkuin hän antautui kokonaan käymään Suomen itsenäisyystaistelua

"Minut kasvatettiin Ruotsissa eräässä kadettilaitoksessa. Opettajat ja toverit, kaikki joita tapasin, tekivät pilkkaa minun ruotsinkielen ääntämisestäni, sain haukkumanimen "finntamp". Näistä ihmisistä, jotka eivät olleet meitä etevämpiä, me olimme muka raakalaisia. He koettivat laskea pilaa meistä suomalaisista ja pyrkivät asettumaan korkeammalle tasolle, joka erottaa herrat orjista. Jo silloin toivoin, että se päivä koittaisi, jolloin voisimme pudistaa päältämmme skandinaavisen ikeen." Näin kirjoittaa Suomen valtiosihtööri Rebbinder Sprengtportenin kertoneen hänelle Pietarissa nuoruuttaan muistelllessaan. "Varmaksi täytyy kuitenkin katsoa, että tämä ajatus Suomen vapauttamisesta Ruotsin vallan alta, jos se tosiaankin jo kadettiaikana Sprengtportenissa heräsi, silloin oli aivan satunnainen ja ohimenevä", Danielson-Kalmari sanoo tästä kirjoittaessaan.

Suomen talonpoikaisväestön hallinnossa oli 1700-luvulla paljon puutteita, ja maassa vallitsi enimmäkseen ruotsinmaalaisen virkamiehistön ylläpitämä raskas ja ankara virkavaltaisuus. Jos muistellemme kouluissa läksyinä ja myöhemminkin harastuksesta lukemamme Suomen historian Ruotsin vallan aikaa kuvailevia kertomuksia, niistä ei ole jäänyt mieleemme erikoisesti ruotsinmaalaisten painostus suomalaista kansallisuutta kohtaan eikä suomenkieltä kohtaan harjoittama sorto. Se johtuu siitä, että kansallinen historiankäsityksemme on vieläkin niin juurtunut 600 vuotta kestäneeseen yhteiselämäämme Ruotsin kanssa, että kansamme osaksi tulleet ylimääräisiä rasituksia katsotaan vain meidän suureksi kunniaksemme huomaamatta sitä, ettei niille anneta Ruotsissa mitään arvoa eikä niistä siellä mitään tiedetä. Vasta viime aikoina, lähinnä v 1925 ilmestyneessä G Suolahden teoksessa "Elämää Suomessa 1700-luvulla", on kerrottu mm kuinka ruotsinmaalainen päällystö esiintyi suomalaisia talonpoikia kohtaan joukkojen keskiytyksen ja sodan aikana vv 1788—89.

Ymmärrämme itsekkin sotaa käyneinä, että sotilasmajoituksen aikana syntyä pakostakin erimielisyyksiä majoitettavien ja majoitusisäntien välillä. Tätä seikkaa selvittää myös Kyösti Skyttä 1961 ilmestyneessä kirjasessaan "Isänmaata etsimässä". Tuntuu siltä, että ruotsalaisten suomalaisia kohtaan käyttämä hallintotapa on yleensä ollut häikäilemätöntä pakkovaltaa, ei ainoastaan sota-tointen vaan rauhankin aikana. Tähän oli rahvas niin tottunut, että sitä pidettiin asiaankuuluvana. Kuningasta kohtaan tunnettiin kunnioitusta, jopa rakkautta, koska hän henkilökohtaisesti esiintyi lempeänä ja lupaili helpotuksia ja parannuksia, joita "pahat, alemmat virkamiehet" eivät kuitenkaan toteuttaneet. Vieraskieliset virkamiehet olivat tylyjä ja sen tähden pelättyjä ja vihattuja, mutta asiaa ei voitu auttaa, valituksista ei ollut hyötyä, sillä koko virkakunta oli samanlaista, vieraskielistä joukkoa. On myöskin muistettava

senaikaisen melkein lukutaidottoman rahvaan kehittymättömyys. Uskottiin sokeasti siihen, mitä papit puhuivat ja alistettiin noudattamaan heidän antamia ohjeita, jotka käsitettiin Jumalan käskyiksi. Porvaristoa ei maaseudulla ollut ensinkään. Kartanonomistajat, aateliset, olivat niin korkeata luokkaa, ettei yhteys heidän ja kansan kesken ollut mahdollista. Kun puhutaan venäjänkarjalaisten kulkukauppiaiden harjoittamasta valtiollisesta propagandasta, jonka johdosta papit kielsivät kansaa heitä majoittamasta, herää kysymys, kuinka nämä, jotka olivat kotoisin vieläkin kehittymättömämmistä oloista, ymmärsivät valtiollisia ja kansallisia oloja niin paljon kuin heidän puheistaan kävi ilmi? Ei liene muuta mahdollisuutta kuin, että heistä on ainakin kussakin ryhmässä ollut yksi venäläisten hallitusviranomaisten kouluttama valtiollinen asiamies.

On todettava, että suomalainen kansallistunne oli 1700-luvulla heikko. Suomen aatelisto ja papisto olivat jakaantuneet hattu- ja myssypuolueisiin, suurin osa aatelisista oli hattujen puolella, koska ne lupasivat Suomelle lujan puolustuksen Venäjää vastaan. Kun pohjoismainen kysymys 1780-luvulla tuli päiväjärjestykseen, se esiintyi entistä selvemmin suomalaisena kysymyksenä, ja silloin toimikin kuninkaan vaarallisimpana vastustajana Suomen mies, Suomen itsenäisyyssaatteen vaikuttavin ja tunnetuin edustaja, Yrjö Maunu Sprengtporten. Näin sanoo Danielson-Kalmari.

Vuonna 1775 alkoi Sprengtportenin elämässä sen kaunein ja ehein jakso: silloin hän oli päässyt toteuttamaan sotilaallisia edistysaatteitaan valtakunnan uhatuimmalle rajaseudulle, Savoan. Tämän tehtävän suorituksessa hän osoitti intoa ja tarmoa, joka saavutti aikalaisten tunnustuksen ja jälkimaailman ihailun. Kuningas teki v 1775 matkan Suomeen, tapasi Sprengtportenin Porvoossa ja keskusteli hänen kanssaan Suomen olojen parantamisesta. Kuninkaan matka ja siihen liittyvät toimenpiteet herättivät Sprengtportenissa sellaisen mielihyvän, että hän sanoi: "Pitkiin aikoihin ei olla totuttu niin suuriin muutoksiin ja ovat ne sitä enemmän kansakunnan mieliksi, kuin ne näyttävät antavan takeita rauhasta ja turvallisuudesta sekä todistavan parempaa ajatusta kansan mielialasta, kuin mikä tähän asti näkyy vallinneen." Kun myöskin valtion varoja entistä enemmän määrättiin sotatarvikkeiden hankkimiseen, näytti kuninkaallisen vallan laajennus, johon Sprengtportenin veljekset niin tehokkaasti olivat kuninkaan vallankaappauksen toimeenpanossa osallistuneet, tietävän Ruotsin tai ainakin Suomen sotalaitoksen elpymistä. Tämän tarkoituksen saavuttamiseksi Y M Sprengtporten vuosina 1775—1779 uhrasi työnsä ja omaisuutensa.

Pian kuninkaan Suomen matkan jälkeen Ruotsin suhteet Venäjään kiristyivät, jolloin Suomen aseman katsottiin olevan vaarassa. Tällöin kuningas Kustaa III antoi Savon prikaatin komentajan Y M

Sprengtportenin valmistaa suunnitelman koko Suomen, eikä vain Savon ja Karjalan, puolustamiseksi. Siten Sprengtporten v 1776 joutui ehdottamaan linnoitusten rakentamista rajaseuduille Loviisasta Savoan. Samoihin aikoihin hän ehdotti prikaatinsa vahvistamista uusilla joukoilla. Savoan oli muodostettava uusi rykmentti ja Karjalaan jääkäriosasto. Enimmäkseen nämä ehdotukset, joiden toteuttaminen olisi ilmeisesti tuottanut mitä suurinta hyötyä, raukesivat. Osittain vaikutti siihen valtion varojen niukkuus, osittain se vastarinta, jota monet Sprengtportenin ehdotuksista kohtasivat korkeimmassa sotilasvirastossa, puolustusdepartementissa. Karjalan jääkärijoukon perustaminen oli pakko siirtää tuonemmaksi siitä syystä, että kuningas oli valtiolisten välien parantamiseksi tehnyt virallisen vierailun Pietariin, missä hän oli viettänyt kuukauden Katariina II:n vierana. Paluumatkallaan hän kirjoitti Sprengtportenille 21. 7. 1777: — — — "Arvostelkaa itse, mitä ajatuksia siitä syntyisi, jos äskeisen hellän seurustelun jälkeen serkkuni keisarinna kanssa omaan valtakuntaani palattuani heti ensi toimekseni muodostaisin joukon, jonka yksinomaisena tarkoituksena on taistella Venäjää vastaan. Tämä ruhtinatar on lujasti vakuuttanut minulle ystävyyyttään ja rauhallisia aikeitaan, enkä minä tahdo eikä kunnia salli minun ryhtyä toimiin, jotka herättävät hänessä levottomuutta. Sentähden toivon, että ette aseta uutta sotaväkeä ennenkuin tulevana vuonna ja parhaana todistuksena luottamuksestani Teihin, jonka voim Teille antaa, saatte Te kun lähetän ja jätän käteenne määräyksen, joka valtuuttaa Teidät suorittamaan tehtävän, johon en tahdo ryhdyttävän ennenkuin vuoden kuluttua."

Komennettuna Tukholmaan kuninkaan käytettäväksi talveksi 1777 Sprengtporten eräässä virka-asiansa antamassaan lausunnossa loukkasi syvästi kuningasta, kieltäytyi jatkamasta ja lausui liian suorapuheisia sanoja. Tämän johdosta hän itse pyysi 17. 12. 1777 eroa, johon ei suostuttu. Hän huomasi kuitenkin joutuneensa siinä määrin kuninkaan epäsuosioon, saamastaan hellävaraisuudesta huolimatta, että katsoi parhaaksi pyrkiä pois Tukholmasta. Hän mainitsi kuninkaalle vanhan halunsa päästä ulkomaille tietojaan ja kokemuksiaan kartuttamaan. Kuningas lupasikin järjestää asian huhtikuussa 1778, ja niin sovittiin siitä, että matka alkaisi syksyllä Savon joukkojen kesäharjoitusten jälkeen. Sprengtportenille luvattiin matkarahaa 2000 hopeariksia vuosittain ja hänen palkkaansa korotettiin 1000 hopeariksillä.

Sprengtportenin ulkomaanmatkasta kerrottakoon tässä lyhyesti. Helmikuussa 1779 hän lähti Brahelinnasta suuri joukko upseereita mukanaan. Tarkoituksena oli mennä Preussin palvelukseen Baijerin perintösotaan, mutta matkalla oli tutustuttava Venäjän sotalaitokseen. Yleisesti ihmeteltiin sitä erikoista kunnioitusta, jolla häntä Venäjällä kohdeltiin, arveltiin ettei edes preussilainen prinssi Henrik, joka oli käynyt v 1771 Venäjällä,

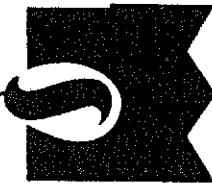
ollut saanut niin loistavaa vastaanottoa. Haminassa, missä hän oli vain yön, kaupungin arvohenkilöt kävivät häntä tervehtimässä. Viipurissa hänelle asetettiin kunniavartio. Pietarissa osoitettiin hänelle ja hänen seurueelleen miltei yllällistä kunnioitusta; hänen seurakseen oli määrätty Potemkin (mainitsee Danielson-Kalmari). Kaikki osoitti, että hänen toimintansa Savossa oli herättänyt yleistä huomiota. Pietarista jatkui matka Kuurinmaalle ja sieltä Puolan ja Sleesian kautta Berliiniin.

Preussin ja Baijerin välillä oli tällä välin jo ennättänyt tulla rauha, joten matkalle seuranneitten upseerien päätavoite raukesi ja he kääntyivät Berliinistä takaisin kotimaahansa. Oleskeltuaan pari kuukautta Berliinissä Sprengtporten jatkoi matkaansa vielä häntä seuraavan, 21-vuotiaan Kustaa Mauri Armfeltin kanssa Strassburgin kautta Pariisiin. Kerrottakoon tässä, että Sprengtportenilla oli ollut matkalla Armfeltin aikaansaamista lemmenteikkailuista niin paljon harmia, jopa Varsovassa poliittiseen uhkatilaan johtanut vaikeuskin, että Armfelt saamistaan nuhteista suuttuneena erosi silloin 39-vuotiaasta esimiehestään Strassburgissa, missä hän löysi etsimänsä opiskelumahdollisuuden. Pariisissa olon aikana Sprengtportenin elämässä tapahtui sitten sellainen käänne, joka aiheutti

lopullisen välien rikkoutumisen kuningas Kustaa III:n kanssa.

On muistettava, että hän kulutti Savossa koko yksityisomaisuutensa, joka muuten oli ollut melko suuri. Lisäksi on todettava, että hänen mukanaan ulkomaille lähteneet upseerit matkustivat suureksi osaksi hänen kustannuksellaan, joten kuninkaan hänelle myöntämä matkaraha ei läheskään riittänyt kaikkiin kuluihin. Pariisissa ei Ruotsin lähetystöstä maksettukaan hänelle kuninkaan lupamaa matkarahaa eikä edes palkkaa. Ruotsin Pariisiin lähettilään kreivi K F Creutzin ja Tukholman välisestä kirjeenvaihdosta huolimatta ei maksu-määräystä saatu, ja kahdeksi vuodeksi tarkoitettu 4000 hopeariksi määrä oli jo loppunut ennen kuin vuottakaan oli kulunut matkan alkamisesta. Tällöin Sprengtporten velkaantui ja joutui niin suuriin vaikeuksiin, että hän lähetti asian tärkeyttä painostaakseen, ennen tekemänsä anomukset uudistaen toukokuussa 1780 kuninkaalle erohakemuksen Ruotsin palveluksesta anoen samalla eläkettä ja akordikorvausta. Kuningas suostui viivytystä 27. 5. 1780 Sprengtportenin eroon eikä erokirjassa ollut edes tavanomaista lisäystä, että eroava upseeri edelleen oli luettava Ruotsin armeijaan kuuluvaksi. Eläkelaitos vastusti eläkkeen ja

Kilvan kestää

suomalainen

Kotimainen SALAMA-Suurteho akku on suuren levymääränsä ansiosta normaaliakkua tehokkaampi. Valmistuksessa käytetään ainoastaan puhtainta lyijyä ja koko tuotanto on tiukan laatutarkkailun valvon-

nassa. Siksi SALAMA-akku on niin kestävä ja antaa voimakkaan kipinän yhtähyvin kesähelteellä kuin talvipakkasellakin. Tämän vuoksi useimpien valinta on

SALAMIA

käynnistä SALAMALLA

SUURTEHO

maamme vanhimman ja suurimman akkutehtaan laatutuote.

SALAMA-akkujen hinnat halventuneet 1. 9.

AKKUTEOLLISUUS OY

Yli 2000 jälleenmyyjän myyntiverkostossa on myyjä aina läheisyydessänne.

akordikorvauksen myöntämistä, koska hakijalla ei vielä ollut niiden saamiseksi säädettyä ikää. Näin Sprengtporten oli entistä vaikeammassa asemassa, hänen oli yhtä vaikeata jäädä ulkomaille kuin lähteä kotimatalle. Kuninkaan käydessä elokuussa Aachenin lähellä olevassa Spaan kylpypaikassa Sprengtporten lähetti hänelle hyvin nöyryn ja kohteliaan 16. 8. 1780 päivätyn kirjeen valmistukseen siten tuloaan häntä tapaamaan. Hän lähikin Spaahan ja Kustaa vastaanotti hänet, mutta ei millään tavoin kehottanut häntä palaamaan Ruotsin palvelukseen. Keskusteltiin koko ajan Kustaan hallitusasioista, jolloin Sprengtportenin suorasukaisuus saattoi kuninkaan yhä kylmäkiskoisemmaksi häntä kohtaan. Sprengtporten itse sanoo epäilleensä, että hänen seurustelunsa Spaassa oleskelevien ylhäisten venäläisten, ruhtinas Saltykovin ja Ivan Shuvalov-Samoilovin ym kanssa oli herättänyt kuninkaassa epäluuloja, vaikkei tämä ilmaissutkaan närkästystään. Sprengtporten vakuuttaa, ettei hän vielä silloin ollut valmis astumaan kansansa vanhan verivihollisen Venäjän palvelukseen, jota jo Potemkin Pietarissa ja yllämainitut tuttavat Spaassa hänelle ehdottivat. Kuninkaalla lienee kuitenkin ollut tästä omat epäilyksensä.

Emme tiedä millä tavoin Sprengtporten selvitti taloudellisen pulmansa Ranskassa. Tiedämme vain,

että hän palasi kotimaahansa vuoden 1781 kuluessa ja ryhtyi järjestämään ainoan poikansa, v 1772 syntyneen Maunu Vilhelmin kasvatusta; poika oli saanut v 1780 kornetin arvon keveissä rakuunoissa.

Sprengtportenin toimia Suomessa ja itsenäisyysliikkeen alkuvaiheita 1782—86.

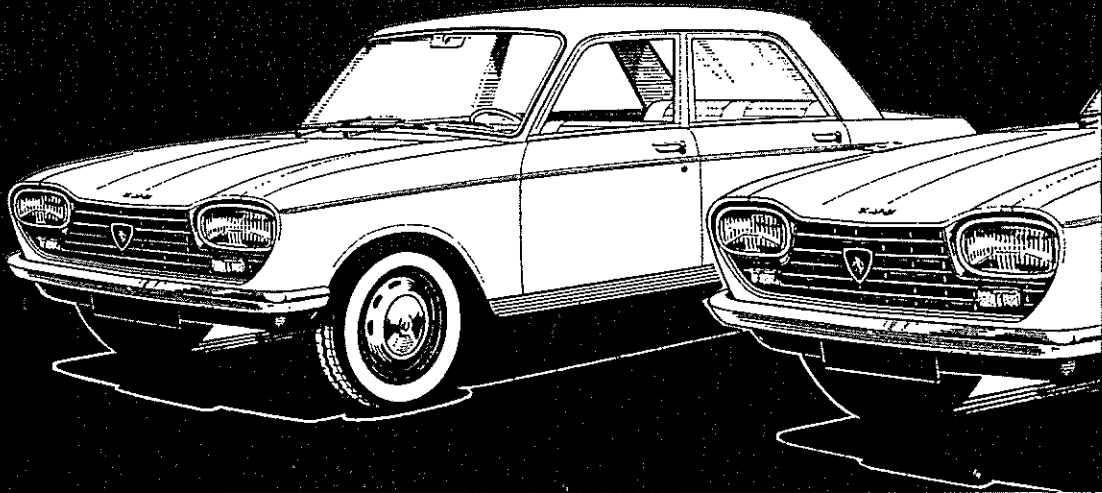
Sprengtporten vietti talven 1781—82 vaimonsa kanssa Tukholmassa veljensä luona. Veli, Jaakko Maunu Sprengtporten, oli jo v 1774 eronnut sotapalveluksesta. Hän oli ollut erittäin tyytymätön siitä, ettei hän, siitä huolimatta, että oli eteväksi tunnettu eversti ja oli kehottanut kuningasta valtiokaappaukseen sekä oli tämän valtioteon omalla vastuullaan Suomessa suorittanut ja siten luonut kuninkaalle edellytykset tehdä omakohtaisesti saman Tukholmassa, ollut saanut muuta tunnustusta ja kiitosta kuin kenraalimajurin arvon ja nimityksen Tukholmassa olevan Henkikaartin komentajaksi. Hän oli toivonut pääsevänsä, ei kuoletta-vaan hovipalvelukseen, vaan toimiviin joukkoihin, ennenkaikkea Suomessa olevien joukkojen päälliköksi, mihin toimeen sotamarsalkka Ehrensvärdkin oli kuninkaalle häntä seuraajakseen ehdottanut. Veljeksillä oli sotilaallisissa ja poliittisissä asioissa samansuuntaiset mielipiteet, mutta silti he eivät oikein sopineet keskenään. Pettyneinä kunin-

AIVAN UUSI AUTOKAUSI

204

PEUGEOT

204:llä on todellinen ilo ajaa kaupungissakin: kevyt ohjaus ja pieni kääntösäde — 4,68 m. Pitkä akseliväli — 2,59 m —, kevyt hammastanko-ohjaus ja painon tasainen jakautuminen tekevät ajostanne varman niin kaupungissa kuin huonoilla maanteilläkin. Alkakaava uusi autokausi: koeajakaa 204!

MAANAUTO
OY AB

Mechelininkatu 10 — Puhelin 440 381 — Särkiniementie 7 — Puhelin 673 411

Smirnoff
VODKA
ILMAN
JÄLKIMAKUA

OSTONUMERO
2725

TOSIASIAT

BALLANTINE'S

NIMI:

SKOTTI

KANSALLISUUS:

KANSAINVÄLISESTI HYVÄ

MAINE:

SUOMESSA NUMERO **4031**

kaan suhteen, johon veljekset vallankaappausta suorittaessaan niin sokeasti olivat luottaneet, he eivät moittineet majestettia itse kärsimensä tappioiden tähden, vaan sen suosikkijärjestelmän, viekkouden ja epäluotettavuuden takia, jolla valtakuntaa hallittiin. Molemmat olivat vakuuttuneita Suomen poliittisesta ja strategisesta merkityksestä ja sen puolustuksen uudestijärjestelyn välttämättömyydestä koko valtakunnan turvallisuuden vuoksi. Emme tiedä, mistä veljekset olivat keskustelleet, yhteinen kuninkaan halveksuminen ei kuitenkaan ollut heitä sanottavasti yhdistänyt.

Keväällä 1782 Yrjö Sprengtporten palasi Suomeen. Hän oli valinnut prof Henrik Gabriel Portmanin poikansa kasvattajaksi. Keskustellessaan tämän suomalaisen runouden tutkijan kanssa Suomen itsenäisyyssajatuksista, tämä oli pitänyt tällaista puhetta hahatteluna eikä ollut kiinnittänyt asiaan vakavaa huomiota.

Sprengtporten asettui asumaan Seestan kartanon Nastolassa. Katsauksessa "Elämäni Kulku" (Itineraire de ma vie) hän kirjoittaa: "Taloni kävi yhtymäpaikaksi kaikille entisille upseereille ja komennossani palvelleille ystäville ja ylipäänsä kaikille suomalaisille, jotka olivat tyytymättömiä hallitukseen ja siihen sortoon, jonka alla he viruivat. Tämä seura vähitellen synnytti ja vartutti sydämessäni sen itsenäisyyden halun, joka sittemmin leimahti ilmi ja jonka uhriksi olen joutunut."

Lokakuun 26 p:nä 1782 Yrjö-veli oli kirjoittanut Jaakko-veljelleen: "Minulla on riehua halu lähteä Pietariin siinä asiassa, jonka Sinä tiedät." Marraskuun 2 p:nä hän oli kirjeessään lisännyt tahtovansa mennä Venäjän palvelukseen jakaakseen taistelussa Turkkiä vastaan kunnian "näiden hyväntahtoisten naapurien kanssa, joiden käskynalaisuuteen kerran taidamme joutua." Tästä huomaa, että veljekset olivat keskustelleet Suomen asiasta.

Seestassa hän on puhunut seuraavasti: "Ruotsi on liian heikko puolustamaan luonnollisia rajojaan tuolla puolen Pohjanlahtea, vielä vähemmän se voi turvata niinsanoakseni merentakaisia alueita, Suomea, niin peljättävää vihollista vastaan kuin Venäjä on. Turun ja Uudenkaupungin rauhantekoihin päättäneitten sotien historia on siitä kumoamaton todistus. Nuo ajat eivät vielä ole niin kaukana, että muisto isiemme onnettomuuksista ja niistä vaurioista, joiden jäljet edelleen ovat silmiemme edessä, olisi saattanut mielestämme hälvetä. Ensimmäisessä näistä sodista Suomi joutui nuoren kuninkaan sotaisen luonteen uhriksi. Sitä vastoin vihollisen tulo maahan, toinen invaasio v 1741, oli Ruotsin hallituksen järjestömän politiikan ja rikoksellisen kykenemättömyyden seuraus.

Kaikkina aikoina tämä hallitus on iskenyt ver-
tamme ja ahminut veroja, joita me otsamme hiessä olemme maksaneet. Kaukaa siitä, että se pitäisi huolta meidän puolustuksestamme, se on estänyt kaikki meidän yrityksemme tehdä tämä puolustuslaitos kansalliseksi ja riippumattomaksi niistä

avunlähetyksistä, joita saatoimme odottaa Ruotsista. Neuvottelihan sekreettivaliokunta kerran Ruotsin valtiopäivillä siitä, eikö olisi syytä jättää Suomi oman onnensa nojaan, siirtää sieltä pois sinne sijoitetut sotavoimat ja siten muuttaa tämä maakunta erämaaksi, joka erottaisi Venäjän Ruotsista. Viaporin linnoitus on kohonnut Ehrensvärdirin nerouden tuotteena ja me tiedämme kaikki, kuinka paljon häneltä vaadittiin sitkeyttä ja ponnistuksia, ennenkuin hän sai ehdotuksensa hyväksytyksi. Enkö minäkin ole uhrannut vaivojani ja työitäni tehdäkseen maamme puolustuslaitoksen vähemmän puutteelliseksi, kuin se on ja enkö minä ole järjestelmällisesti siinä kohdannut vaikeuksia ja esteitä? Hallitus välinpitämättömänä kohtalostamme ja kadehtien jokaista kykyä, joka harrastaa meidän menestystämme, ei ole tahtonut kuunnella ehdotuksiani, vaan on vielä lisäksi lukenut ne omanvoitonpyynnön ja persoonallisten pyyteitten synnyttämiksi."

Sanalla sanoen — Sprengtporten oli Seestassa puhunut — meidän on toiselta puolen pelättävä sitä laajentamisyjärjestelmää, jota Venäjä Pietari I:n ajoista alkaen on noudattanut, ja toiselta puolen sitä heikkoutta ja huonoa tahtoa, jota Ruotsi osoittaa, Ruotsi, jossa nykyään hallitsee kokematon, turhamielinen, kaikkea sotilaallista kykyä vailla oleva kuningas.

"Pitäisi olla selvää, että kaikesta tästä koituu meidän onnettomuutemme, ellemmme ymmärrä käyttää oloja hyväksemme hankkiaksemme itsellemme itsenäisyyden Venäjän suojeluksen alla. Tämän valtakunnan yliherruuteen me joudumme joka tapauksessa, mutta se on oleva paljokaampi, ellemmme alistu siihen vapaaehtoisesti. Olkaamme siitä yhtä mieltä, että turvallisuus ulkonaista vihollista vastaan on yhteiskuntaelämän ensimmäinen ehto ja että se sopimus, johon tämä elämänehto perustuu, on rikottu silloin, kun tätä ehtoa ei voida täyttää.

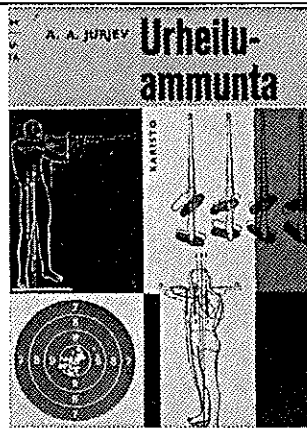
On luonnollista, että Venäjä tahtoo valloittaa maamme, ensiksikin turvataksensa oman pääkaupunkinsa äkilliseltä hyökkäykseltä ja sitten tullakseen Suomenlahden valtiaaksi, jonka rannikolla sillä on sotalaivastonsa, laivaveistämönsä ja asevarikkonsa. Se saavuttaa suuria etuja, jos Suomen Suuriruhtinaskunta on sen suojeluksen alainen, itsenäinen valtio ja se saavuttaa ne uhruudesta ja herättämättä suuressa määrin muitten valtojen kateutta. Sanalla sanoen ehdotukseni soveltuu yhtä paljon Venäjän etuun kuin siinä maassa hallitsevan ruhtinattaren ylevään luonteeseen. Se on ainoa keino, jolla voimme säästyä vihollisen valloituksen kauhuilta ja säilyttää lakimme, etuoikeutemme ja vapautemme."

Suomen itsenäisyys, maan kohottaminen erityiseksi Venäjän suojeluksen alaiseksi valtioksi, jonka riippumattomuuden Euroopan valtiot takaisivat, siinä ajatus, jota Sprengtporten ystävilleen kuvaili. Sehän on, niinkuin huomaamme, täydelleen sama, kuin se, joka ensi kerran julkilausuttiin keisarinna

Elisabetin manifestissa 18. 3. 1742 ja toistuu sittemmin lähemmin kehitettynä siinä lausunnossa, jonka kreivi Aleksei Bestuzev esitti Venäjän valtiomiesten suuressa yhteiskokouksessa helmikuussa 1743 ja jossa hän jo otti lukuun senkin mahdollisuuden, että vieraitten valtojen takuu olisi Suomen itsenäisyydelle hankittava. Todistaakseen itsenäisysharrastuksen oikeutetuksi Sprengtporten viittasi Ruotsin puolelta kärsittyyn sortoon ja ehkä vielä enemmän Ruotsin kykenemättömyyteen estää Venäjää valloittamasta Suomea. Oli kieltämätöntä, että Ruotsin kykenemättömyys vapautti Suomen kansan uskollisuuden velvoituksesta Ruotsin kruunua kohtaan. Pohjois-Amerikan voittoisa, Ranskan avustama vapaustaistelu, joka juuri oli päättyvässä, näytti millä tavoin itsenäisyys oli saavutettavissa ja kehotti Suomessakin ryhtymään ratkaiseviin toimiin.

Sprengtportenissa oli elänyt lapsuudesta asti jokin hämärä suomalainen erikoistunne ja hänen aikaisemmissakin kirjoituksissaan tavataan lukuisia esimerkkejä siitä käsityksestä, etteivät vallanpitäjät Ruotsissa suuresti välittäneet Suomenmaan tarpeista ja että suomalaiset olivat kansakuntana poljetussa asemassa. Mitä erittäinkin tuli maan puolustuslaitokseen, näytti se hänestä peräti laiminlyödyltä, eikä se, niinkuin vanhempi veli kirjelmässään kuninkaalle vakuuttavasti todisteli, tarjonnutkaan mitään takeita siitä, etteikö Suomi sodan syttyessä vielä kolmannenkin kerran joutuisi venäläisten saaliiksi ja silloin arvatenkin pysyvästi sen vallanalaisuuteen. Vihollisen torjumisen riippui melkein yksinomaan suomalaisista itsestään. Kokonaisuudessaankin Ruotsin valtakunta oli heikko yhä mahtavammaksi paisuvan Venäjän rinnalla. Historiallinen kehitys näytti vastustamattomalla voimalla katkovan vuosisatoja kestäneet valtiolliset siteet. Olisi käsittämätöntä, ellei Suomessa niissä oloissa olisi herännyt kysymys voisiko Suomen kansa itse tehdä jotakin oman kohtalonsa lieventämiseksi. Vaaran torjumiseen ei sen eikä Ruotsin asevoima riittänyt. Keisarinna Elisabetin julistuskirja ei ollut vielä häipynyt muistista. Siinä aukeni uusia houkuttelevia näköaloja, jotka lupasivat pelastusta ja kansallista kohoamista. Antautuminen niiden valtaan johti tosin toimiin, jotka Ruotsin kannalta arvosteltuina käsitettiin valtiopetokseksi. Mutta sitähan oli Englannin ja yleensä kirjoitetun lain kannalta myöskin Pohjois-Amerikan vapaussota, jota sivistynyt maailma kuitenkin seurasi myötätunnolla ja ihaillen. Olisiko Suomi, enemmän kuin mikään muukaan kansa, velvollinen uhraamaan viimeisetkin voimansa ja koko tulevaisuutensa sellaisen hallituksen ja valtakunnan puolesta, joka sitä sorti ja joka ei jaksanut eikä tosissaan yrittänytkään suojella sitä ulkomaiselta viholliselta? Aikakauden valtiollinen kirjallisuus antoi tähän kysymykseen vastauksen. Teoreettisesti selvittelemällä ja juurruttamalla aikalaisiinsa oppia kansakuntien itsensäilyttämisoikeudesta ja oikeudesta määrätä omat kohtalonsa

Huippu-
tuloksiin
pyrkiville
ampujille:

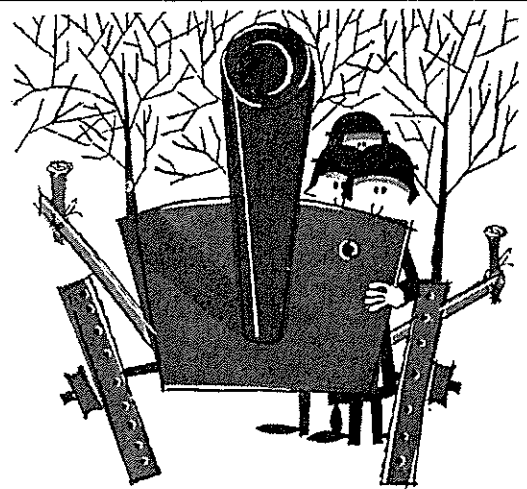

A. A. JURJEV

Urheiluammunta

Laajin ja perusteellisin suomenkielinen urheiluammunnan opasteos, jossa selostetaan tarkkaan harjoittelu, ampumaseeet ja amukset, valmennus kilpailuihin, amunnan teoria ja tekniikka, laukaisutekniikka ym. "Jokainen ampuja ja amunnasta kiinnostunut löytää tästä mainiosta teoksesta sulatettavaa pitkäksi ajaksi." (K. Töyrylä, Riihimäen San.) 452 siv. 190 opastavaa piirrosta ja 125 valokuvaa. 24.—/28.—. Suom. ev. R. Hurme.

KARISTO

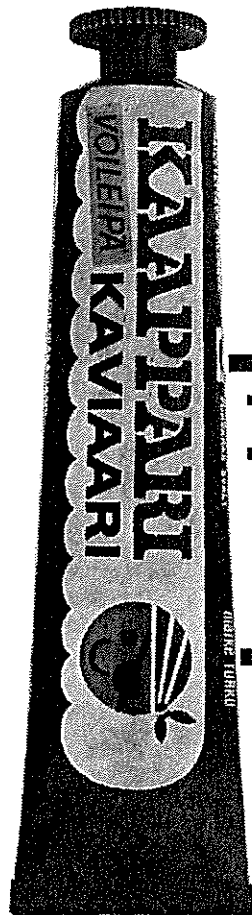

HYVÄ
"PEITE"
POHJOLAN
VAKUUTUKSILLA

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ
POHJOLA

KAIKKIA VAHINKOVAKUUTUKSIA

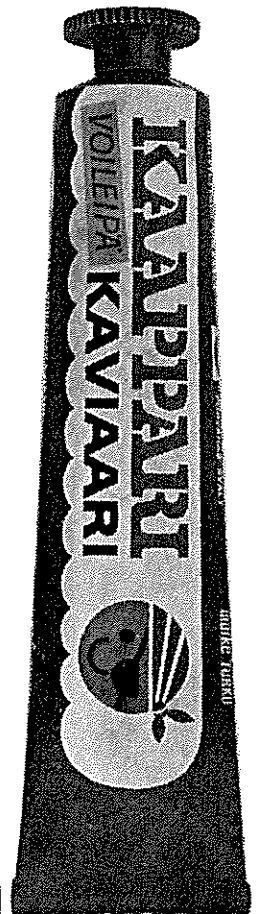
**MIEDOSTI
SAVUSTETTU**

KAAPPARI

VOILEIPÄ

KAVIAARI

HINTA: **110**

Rousseau ja muut valistusfilosofit ovat vaikuttaneet mielipiteiden muodostumiseen ja tapausten kulkuun eurooppalaisen sivistysalueen pohjoisimillakin perukoilla. Käsittääksemme Sprengtportenin toiminnan oikein, emme saa unohtaa hänen kuulumistaan miespolveen, joka kasvoi keskellä pahimpia puoluetisteluita, jolloin kansan etevimmätkin turvautuivat ulkovaltojen apuun. Sitäpaitsi hän oli ollut mukana menestyksellisen vallankaappauksen valmisteluissa ja toimeenpanossa. Sellaiset muistot eivät olleet omiaan vahvistamaan uskollisuutta esivallalle, vaan pikemminkin ne houkuttelivat salajuoniin ja seikkailuihin, joiden lopulliset tulokset jäivät epätietoisuuteen. Mainittakoon vielä, sekin Danielson-Kalmarin kertomana, että Suomessa oli noihin aikoihin levinnyt huhu, jonka mukaan Kustaa III neuvotteli keisarin kanssa Suomen erottamisesta Ruotsin valtalaisuudesta, jota vastaan Ruotsi saisi Norjan ja osan Juutinraumassa kannetuista tulleista.

Sprengtporten tarjoaa Kaarle-herttuaalle Suomen suuriruhtinaan kruunua

Kustaa III:n veljen, Kaarle-herttuan pitäessä v 1782 Parolassa Suomen sotaväen tarkastusta, Sprengtporten ratsasti Seestasta sinne häntä tapaamaan. Tällöin Sprengtporten oli herttuan rinnalla ratsastaessaan ehdottanut, että herttua asettaisi päähänsä Suomen suuriruhtinaallisen kruunun ja julistaisi Suomen Ruotsista riippumattomaksi. Herttua oli vastannut kohteliaasti, mutta vältellen. Tällaisen ehdotuksen tekeminen kuninkaan veljelle oli uhkarohkea yritys, mutta Sprengtporten ei tyytynyt vielä tähänkään. Huhtikuussa 1784, jolloin Sprengtporten lienee kuullut ja nähnyt yhä lisää esimerkkejä ja todistuksia Ruotsin hallitusvallan Suomea kohtaan osoittamasta välinpitämättömyydestä ja sorrosta, hän matkusti Tukholmaan Kaarle-herttuan puheille. Antakaamme Kaarle-herttuan itsensä kertoa siitä kirjeessään 13. 4. 1784 kuninkaalliselle veljelleen: "Olen arvellut velvollisuudekseni saattaa T K Majesteettinne tietoon erään näinä päivinä sattuneen keskustelun äskettäin Suomesta tänne tulleen eversti Sprengtportenin kanssa. Kun tämä mies vastikään saapuneena minulle esitettiin, pyysi hän saada yksityisesti puhua kanssani. Vaikka luulinkin hänen tarkoittavan yksityisiä asioita, joiden kuunteleminen olisi minulle verrattain vastahakoista, en kuitenkaan voinut antaa hänelle kieltävää vastausta katsoen niihin suhteisiin, joissa olin ollut häneen, niinä aikoina, jolloin hänen kälynsä, kreivitär Sprengtportenvainaja (kreivitär Ulrika Taube, kuollut v 1780) vielä oli elossa. Mutta sensijaan, että olisi puhunut itsestään, alkoi hän vastoin tapaansa merkillisen tyynesti puhua Suomen nykyisestä asemasta ja siitä kauheasta huolesta, jota kaikissa sen asukkaissa oli herättänyt raskas vastikään suoritettu verollepano sekä kauan valtakunnassa liikkunut yleisesti tunnettu huhu Norjaan tehtävästä hyök-

käyksestä, mikä muka kuuluu päätetyn Teidän Majesteettinne ja Hänen Majesteettinsa Keisarinna äskettäin tapahtuneessa kohtauksessa ja jonka seurauksena tulisi olemaan Suomen luovuttaminen keisarinna alusmaaksi. Nämä molemmat asianhaarat olivat hänen keppihevosiään, cheval de bataille. Väittämättä puhuvansa kansan valtuuttamana hän sanoi näiden huhujen siinä määrin saattaneen kaikki mielet kuohuksiin, että yksi ainoa sana saisi tyytymättömyyden kaikkialla ilmieliekkiiin. Hänen sanoistaan, vaikkakin niitä verhosivat isänmaalliset lauseparret, kävi päättäminen, että hän levottomassa mielessään hautoi jotakin outoa ja kummallista hanketta ja että Amerikan valtojen itsenäisyys on loistava esimerkki, joka kutkuttaa hänen vehkeilijäluonnettaan yrittämään samanlaista levottomuutta Suomessa. Tästä hämmästyneenä olin sitä epätietoisempi mitä vastata, kun en voinut puhutella häntä niinkuin olisi pitänyt, syystä että hän aina verhosi ajatuksensa rakkauteen kuningasta, valtakuntaa ja isänmaata kohtaan. (Ranskaksi:) Mutta on olemassa muuan tapa sanoa asia hyvinkin ymmärrettävästi ja samalla siten että se sanottuna tietyllä tavalla voidaan kääntää eri suuntiin ja että se, vaikka sisältäen salaista myrkyä, peittyi viattomuuden vaippaan. (Ruotsiksi:) Katsoin siis parhaaksi kuunnella hänen valitustaan ja viitaten muihin tehtäviin keskeyttää keskustelun, hän on sen jälkeen useamman kerran käynyt minua tapaamassa, mutta minä en ole sen koommin antautunut puheisiin hänen kanssaan.

Olen katsonut velvollisuuteni vaatimaksi alamaisuudessa tästä ilmoittaa ja kehoittaa kreivi Creutzia kaikessa hiljaisuudessa hankkimaan tietoa kaikista hänen toimistaan, koska ei vielä mitään ole todistettavissa häntä vastaan ja sellaisilla varokeinoilla ehkäisemään kaikkea sitä, mitä hänen levoton mielensä ehkä voisi yleisen rauhallisuuden häiritsemiseksi saada aikaan."

Kreivi Creutz kirjoittaa samana päivänä Sprengtportenin käynnistä herttuan luona: "Ennen kaikkea hän lausuu julki kiitollisuutensa saamansa eläkkeen johdosta Teidän Majesteettianne kohtaan. Hän näyttölee uskollisen alamaisen, huolettoman ja rauhallisen filosofin osaa, onpa vielä antanut erittäin hyviä neuvoja valtaneuvos Hermansonille (kamarikollegin presidentti) ja herra Wetterstredtille (Suomen maanmittauslaitoksen ylitirehtööri) niihin valtaneuvoskunnan toimenpiteisiin nähden, jotka ovat herättäneet niin suurta tyytymättömyyttä Suomessa. Varmaa on, että siinä maassa vallitsee huono mieliala, johon uudesta verollepanosta annetut määräykset ja isossajaossa noudatetut periaatteet ovat syynä. Jos ei tähän kiinnitetä huomiota, aiheutetaan siellä lakkaamattomia sekaannuksia, voipa siitä syntyä selkkauksiakin, jotka ehkä kiihoittavat Venäjää pitämään tyytymättömyyttä siellä vireillä ja käyttämään niitä hyväkseen — — —"

jatkuu

Suomalaiset sofuri vierailla faistelukentällä

majuri
N Lappalainen

SUOMALAISET JOUKOT TOISESSA

POMMERIN SODASSA VV 1805—07

Tausta

V 1803 puhkesi Englannin ja Ranskan välille sota. Pari vuotta myöhemmin liittyi Ruotsi Englannin puolelle yhdessä Venäjän ja Itävallan kanssa. Nämä valtakunnat muodostivat ns kolmannen liittokunnan. Tarkoituksena oli asettaa sulku Napoleonin johtaman Ranskan laajentumispyrkimyksille. Ruotsin armeijasta siirrettiin vuoden 1805 kesällä ja syksyllä Pommeriin n 8000 miestä, joista muodostettiin neljä prikaatia. Nämä joukot etenivät syksyllä Lüneburgiin ja Lauenburgiin, josta vetäytyivät huhtikuussa 1806 laukaustakan ampumatta Ruotsin Pommeriin. Elokuussa vallattiin uudelleen Lauenburg.

Suomalaiset joukot Pommerissa

Pommerissa oli pula tykistön päällystöstä. Marraskuussa v 1805 sai Suomen Tykistörykmentti käskyn lähettää sinne kiireesti 10 upseeria ja 10 aliupseeria. Täältä lähetettiin kuitenkin vain 8 upseeria ja 8 aliupseeria, jotka saapuivat Stralsundiin joulukuun 6. päivänä. Heidät sijoitettiin siellä eri joukko-osastoihin.

Varsinaiset sotatoimet Pommerissa alkoivat vasta 2. 11. 1806 ranskalaisten hyökkäyksellä. Tammiukuun alussa he saarsivat Stralsundin. Ruotsalaisten onnistui kuitenkin vallata huhtikuussa alkaneen hyökkäyksen aikana alueensa takaisin, jolloin vallattiin mm Pasewalk ja Demmin. Sen jälkeen saatiin aikaan aselepo. Napoleon tarjosi jopa liittoa Ruotsi-Suomelle. Kuningas Kustaa IV Adolf ei sitä kuitenkaan hyväksynyt.

Helmikuun 26. päivänä 1807 määräsi kuningas, että Suomen Tykistörykmentistä on lähetettävä Pommeriin heti vesien auettua 6-naulainen ratsastava patteri. Sen vahvuudeksi tuli patterin päällikkö, 5 nuorempaa upseeria, 18 aliupseeria sekä 112 konstaapelia ja tykkimiestä. Majuri P A Schröderstierna määrättiin komennuskunnan johtajaksi ja patteri alistettiin Götan Tykistörykmentille. Patteri, jolla oli erinomainen miehistö ja varustus, koottiin Helsinkiin. Jäät lähtivät 5. 5. ja samana päivänä patteri kuormattiin Juno-nimiseen laivaan, joka lähti matkaan jo seuraavana päivänä hurraa-huutojen kaikuessa. Patteri purettiin laivasta Stralsundissa 27. 5. Linnoituksen tykistökomentaja eversti Cardell tarkasti yksikön heti sen saavuttua perille. Suomalaiset saivat jäädä aluksi Stralsundiin, jossa patteri suoritti varus-

kuntapalvelua osalistuen mm päivittäisiin vartioparaateihin. Stralsund oli jaettu kolmeen alainnoitukseen. Suomen patteri kuului Tribsee-linnakkeen joukkoihin majuri Nordenankerin alaisena. Kuningas tarkasti patterin 18.6. ja hän oli tyytyväinen sekä henkilöstöön että varustukseen.

Heinäkuun 13. päivänä kuningas päätti keskeyttää aselevon ja jo saman päivän iltapuolella ranskalaiset rupesivat työntämään ruotsalaisia toistamiseen linnoitusta kohti. Stralsundin puolustajat hälytettiin seuraavana päivänä puolustusasemiin ja Suomen patterikin sai avata tulen ranskalaisia vastaan. Seuraavien 10 päivän aikana oli lähes joka päivä vartiokahakoita.

Heinäkuun 24. päivänä Suomen patteri sai tuoreita tietoja kotimaasta, sillä silloin purettiin Rügenin saarella Pertissä kahdesta linjalaivasta neljä suomalaista pataljoonaa. Nämä olivat kukin 600 miehen vahvuisia. Perustajina olivat olleet Turun läänin, Porin ja Uudenmaan Rykmentit. Näistä Porin Rykmentti oli perustanut kaksi pataljoonaa ja muut kumpikin yhden. Kuormauspaikkana oli ollut Hanko. Pataljoonat saapuivat Stralsundiin 2.8., jossa niistä muodostettiin eversti Palmfeltin alainen 5. Prikaati.

Ranskalaiset aloittivat 6.8. kaikilla Pommerin rintamalla hyökkäyksen. Porin Rykmentin kaksi pataljoonaa komentajinaan majurit Furuhjelm ja Ek suunnattiin heti Kniepen rintamalle, jossa olevalla etuvartiolla oli jo varsin vaikea tilanne vihollisen tunkeuduttua sen selustaan. Porilaiset hyökkäsivät paljastetuin pistimin välittömästi ja työnsivät ranskalaiset pois yhteystieltä. Taistelu oli erittäin kiivas, jota osoittaa se, että meikäläisten tappiot kaatuneina olivat yksi upseeri ja 20 miestä. Yhdeksän upseeria, yhdeksän aliupseeria ja 186 miestä haavoittui. Tappiolukuun sisältynevät myös puolustuksessa olleen joukon menetykset.

5. Prikaati osallistui tämän jälkeen Stralsundin puolustukseen elokuun 20. päivään asti, jolloin kuningas luopui linnoituksesta. Prikaati oli sijoitettu sen jälkeen Rügenin saarelle, jossa se kuului eversti Palmfeltin johtaman puolustusryhmittymän vasempaan sivustaan.

Suomen patteri sai 2.8. käskyn osallistua seitsemän ranskalaisen patterin tuhoamiseen, jotka olivat vastapäätä Tribsee-linnaketta. Kello neljä aamulla alkoi tykistötuli, joka jatkui keskeytyksittä pimeään asti. Keskitykseen osallistui 27 tykkiä. Seuraavana aamuna alkoi tulitus uudelleen ja sitä jatkettiin kello yhdeksään, jolloin ranskalaisen katsottiin saaneen tarpeekseen.

Elokuun 6. päivänä kello kolme aamulla aloittivat ranskalaiset voimakkaan hyökkäyksen myös Tribsee-linnaketta vastaan. Hyökkäys torjuttiin. Vihollinen ryhtyi kuitenkin kaivamaan lähestymishautoja, joita Suomen patterikin ampui keskeytyksittä. Tässä taisteluvaiheessa kunnostautui suomalainen esikuntaluutnantti J T Charpentier,

joka otti patterin päällikön poissa ollessa 11 mörssiä johtoonsa ja suoritti niin onnistuneen ammunnan, että ruotsalaiset upseerit sanoivat: "Det var en satans karl, den där finnen".

Elokuun 18. päivänä päätettiin aloittaa kaukupungin evakuointi. Tykistö suojaasi sitä ampuen jatkuvasti häirintätulta. 20.8. evakuoitiin myös pääosa tykistöä. Linnoitustykit tuhottiin suurimmaksi osaksi, mutta kenttätykit saatiin pimeään ja sumun turvin laivattua Rügenille. Majuri Schröderstierna joutui muodostamaan Rügenillä 12-naulaisen patterin. Suomen patteri sijoitettiin Garziin, jonka tykistövarikkoon se kuului.

Ranskalaiset suorittivat 24.8. pilkkopimeässä yössä maihinnousun Dänholmeniin. Siellä oli puolustajina mm 14 suomalaista tykkimiestä. Suomalainen tykkimies Modig olikin ensimmäinen, joka vartiopaikaltaan suoritti hälytyksen ja avasi tulen tykillään. Ranskalaiset saivat kuitenkin saaren haltuunsa, jolloin puolustaja menetti suuren joukon vankeina, osa pääsi pelastautumaan uiden Rügenille. Onneksi ruotsalaisten ylipäällikön kenraali Tollin onnistui saada 7.9. aikaan aselepo sillä ehdolla, että joukot evakuoidaan kuukauden sisällä Ruotsiin ja Suomeen. Syyskuun 22. päivänä tuli suomalaisille käsky paluukuljetuksista. Käyttöön saatiin kaksi linjalaivaa ja sairaalalaiva, joihin parin päivän aikana kuormattiin Suomen patterista jäljellä olevat 94 miestä ja 1929 miestä 5. Prikaatin jalkaväkeä sekä todennäköisesti huomattava joukko sairaita. Lokakuun 4. päivänä purettiin joukot maihin Hangossa. Kymmenen päivää myöhemmin Suomen patteri saapui Helsinkiin ja jalkaväki palasi ruotuihinsa. Sotaretki, joka oli jäänyt tavallista lyhyemmäksi ja ehkä oletettua helpommaksi, oli päättynyt. Suomen patterin tappiot olivat vain kolme kuollutta, kuusi haavoittunutta ja 12 vangiksi jäänyttä. Jalkaväen tarkkoja tappiolukuja ei läheteoksissa ole mainittu, mutta Kniepen hyökkäyksen takia ne olivat ilmeisesti suurehkot lyhyestä taisteluvaiheesta huolimatta.

Yhdistelmä

Tämän sodan seurauksena Venäjältä ja Ranskasta tuli liittolaisia. Napoleon lupasi Tiilsitissä Suomen Venäjälle ja Ruotsi menetti myös viimeisen pitkäaikaisen jalansijansa mannermaalla. Osoitus jälleen kerran huonosti hoidetusta ulkopolitiikasta!

Suomalaisia joukkoja osallistui yli 2000 miestä Napoleonin vastaan käytyyn sotaan. Tämä ei liene yleisesti tunnettua, sillä meikäläisten osuus oli tällä kertaa ajallisesti tavallista lyhyempi. Jalkaväen osalta sotaretki kesti vain kaksi kuukautta ja patterin osalta viisi kuukautta. Tässäkin ajassa suomalaiset ennättivät saada sotilaallista mainetta. Moni soturi ennätti myös vuodattaa vertaan kaukaisessa Pommerissa.

Pauligin kahvia, teetä,
hilloja, pakasteita,
mausteita, säilykkeitä,
jäätelöä.....
ammattitaitoa ja
kokemusta edustavia
laatutuotteita, joilla
on perinteitä jo
vuodesta 1876 alkaen.

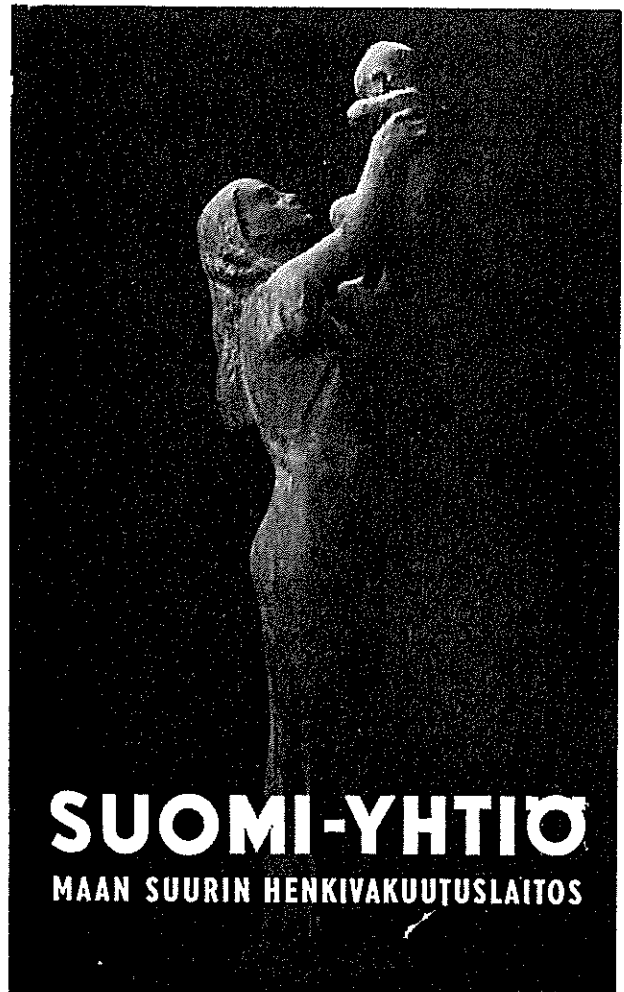
tietysti
PAULIGIN

KULTA-HARKKO Oy

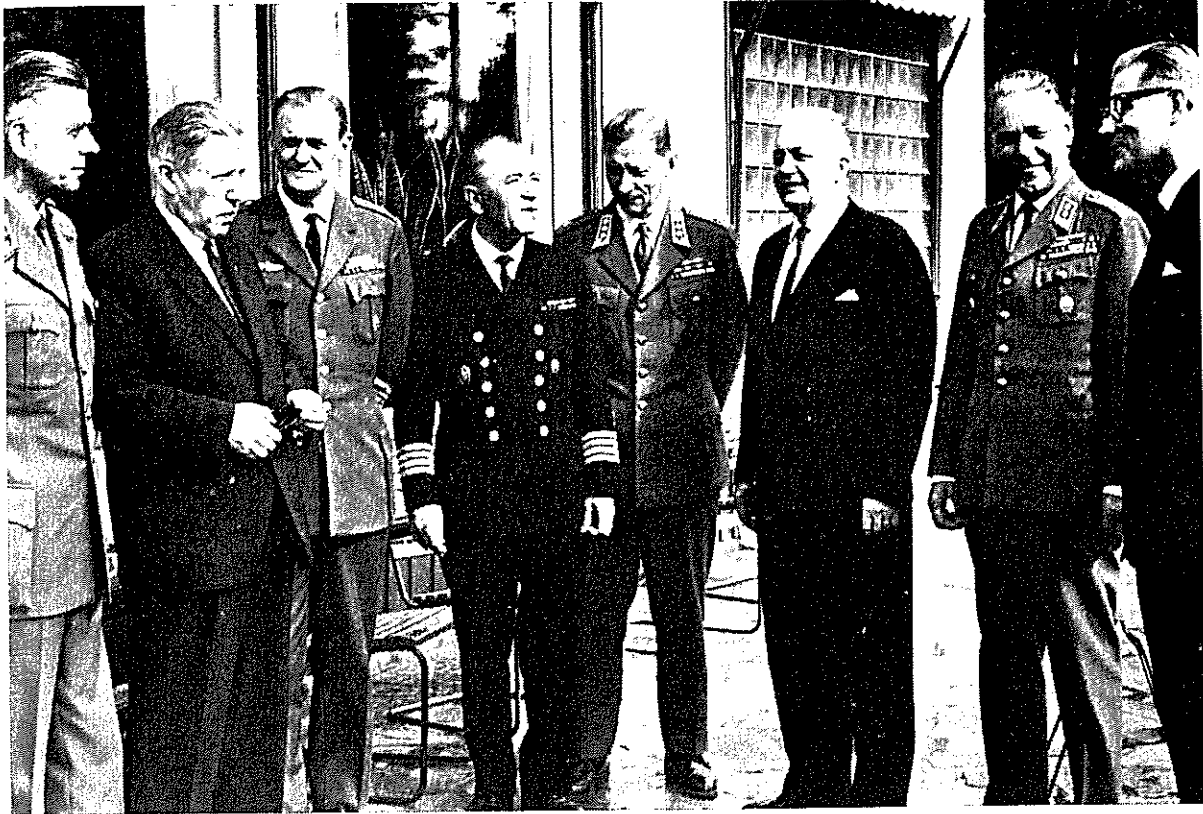
HELSINKI
Kluuvik 8, 5. kerros

Kulta- ja hopea-alan
tuotteita ja kelloja
erittäin edullisesti
Kadettikunnan jäsenille

SUOMI-YHTIÖ
MAAN SUURIN HENKIVAKUUTUSLAITOS

Komentajien taloudellisten neuvottelupäivien osanottajia tauolla. Vasemmalta kanrnmaj M S Hannila, toimitusjoht L Levämäki, ev A Huhtala, kmdri K Pekkanen, ev T O Lehti, pääjoht V J Sukselainen, kenrl A Koskimaa ja joht Atte Pakkanen.

Komentajien taloudelliset neuvottelupäivät

Kylkirauta on saanut käytettäväkseen lehdistö-lyhennelmiä säästöpankkiopistolla järjestetyillä neuvottelupäivillä pidetyistä esityksistä, joista tässä julkaistaan kansliapäällikkö E Rekolan, filtri Pekka Suvannon ja kenrnmaj M S Hannilan Kylkiraudan lukijakuntaa varmasti kiinnostavat aiheet.

VALTION TULOJA PAKKO LISÄTÄ LÄHIVUOSINA

Kansliapäällikkö E Rekola

Valtio tuskin voi lähivuosien aikana selviytyä lakisääteisistä ja niihin verrattavista velvoituksistaan ilman tuloperusteiden uudelleen harkitsemista.

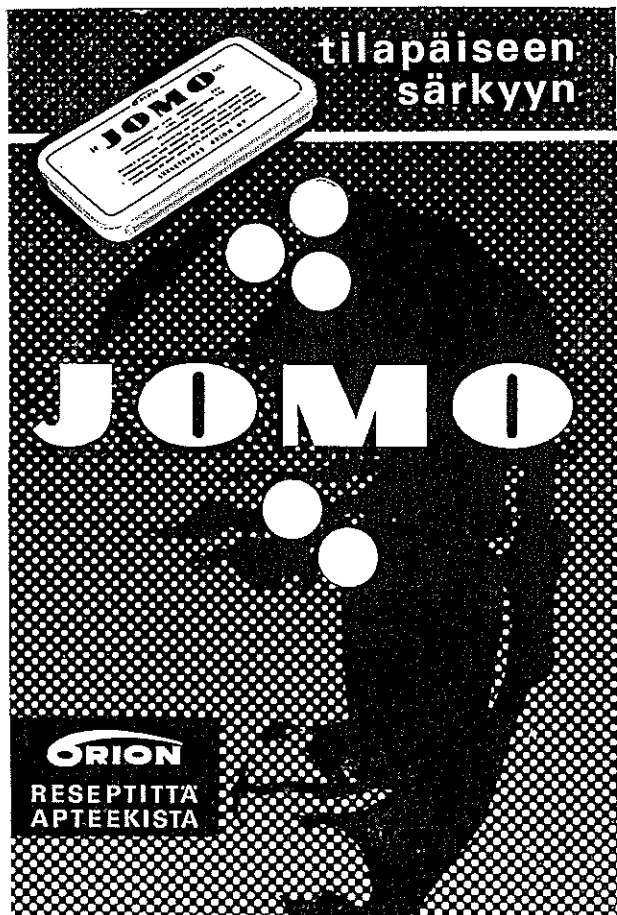
Tarkasteltuamme arviota valtiontaloudesta vuonna 1968 voimme todeta, että viime vuosien hyväksytyyn lainsäädännön ja valtiolle muutoin otettujen tehtävien mukanaan tuoma valtion menojen kasvu on suurempi kuin mitä nykyisin voimassa olevien veroperusteiden mukaan kertyvillä tuloilla voidaan kattaa. Mahdollisuudet verojen supistamiseen eivät myöskään ole suuria.

Tässä ei esitetä ennustetta verorasituksen suhteellisen osuuden jatkuvasta kasvamisesta minään ohjelmaksi, vaan eri maissa saadun kokemuksen osoittamana tosiseikkana. Tämän tosiseikan tunnistaminen ja sen yksityiskohtien tarkempi tutkiminen pitäisikin olla valtiontaloudesta kiinnostuneiden kansalaistemme tärkeimpiä tehtäviä. Tämä tutkiminen merkitsisi kaikkien uudistusehdotusten ja niistä veroina aiheutuvien rasitusten keskinäistä vertailua ennen kuin uudistuksesta päätetään. Nykyään tällainen vertailu jätetään monissa tapauksissa kokonaan tekemättä. Liian usein tyydytään vain vaatimaan, että verorasitusta olisi alennettava, mutta samaan aikaan lisättävä valtion tarjoamia etuja. Nämä vaatimukset ovat kuitenkin keskenään korjaamattomassa ristiriidassa.

Rajaville oy

BETONI-JA BETONITUOTETEHDAS — OULU — Puh. 33 233/vaihde

tilapäiseen särkyyn

JOMO

ORION
RESEPTITTÄ
APTEEKISTA

suomalaisten kotien suoja

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ
SALAMA
Vakavarainen suomalainen suuryhtiö

Turo

HOUSUMESTARI

TURO TYYLIN TEKEE

VOIKO KOULU KASVATTA MAAN- PUOLUSTAJAN?

Filtri Pekka Suvanto

Koulunuorison käsitys maanpuolustuksesta ei ilman opetusta voi olla kovinkaan realistinen. Nuoren mielessä voi olla annos ihanteellista runebergilaista sotilaspoikaa tai ydinasekauhupropagandan aiheuttamaa syvää pessimismia siitä, että seuraava sota on väistämättömästi koko inhimillisen elämän loppu ja että kaikkinaisen puolustautuminen on jo etukäteen tuomittu toivottomaksi yritykseksi. Nämä asennoitumiset eivät vielä paljon muutu siitä, että koulut historian ja yhteiskuntaopin opetuksen yhteydessä antavat kuvan maanpuolustuksen rakenteesta sekä sen tehtävistä ja velvollisuuksista. Ydinkysymys on siinä, saadaanko nuoriso käsittämään kaksi perustotuutta: että maanpuolustus on jatkuvasti yhtä tarpeellista kuin aikaisemminkin ja että tätä maata voidaan todella nykyisissä olosuhteissa puolustaa.

Suomen suvereenisuutta nuoret pitävät nykyään selvänä faktana. Heillä ei ole enää henkilökoh- taista kontaktia itsenäisyytemme syntyyn eikä sen ensimmäisten vuosikymmenien kriisivaiheisiin. Silloin opetuksen tehtäväksi jää huolehtiminen siitä, että he näkevät itsenäisyyskysymyksen laajana kokonaisuutena. Tähän liittyy läheisesti Suomen puolueettomuuspolitiikan syn- nyn ja kehityksen seuraaminen ja sen osoitta- minen erääksi itsenäisyytemme takeeksi. Erityistä huomiota on kiinnitetty lisäksi siihen, mikä mer- kitys maailmanhistoriassa on ollut ja on pienillä kansoilla ja niiden itsenäisyyspyrkimyksillä.

Uskon nykyajan koululaisen oppineen tajua- maan, että ilman itsenäisyyttä ei voida puhua muistakaan perusarvoista, ei esimerkiksi kan- sanvaltaisesta elämänmuodosta- me. Viime vuosikymmenien suotuisassa kehityk- sessä suomalaiset ovat voimakkaasti omaksuneet demokraattisen ajattelutavan ja toivovat nuori- sosta kansanvallan jatkajaa ja sen täydentäjää.

Osalle nykynuorisoa on tyyppillistä pyrkimys mahdollisimman suureen vapauteen eli de- mokraattisen vapauskäsitteen toteuttamiseen eräänlaisena ääri-ilmiönä. Osittain se perustuu yh- teen nykyajan filosofioista, eksistentiaaliin. Käytännössä tämä on ymmärretty niin, että ihm- inen saa toteuttaa itseään pakollisten säännösten häntä kahlitsematta. Toisaalta tähän nuorison ajat- telutapaan vaikuttaa nykyajan voimakas taloude- llinen ja sosiaalinen murroskausi, jolloin ihminen

on usein melko radikaalisesti joutunut irrottautu- maan entisestä totutusta elintavasta ja -ympäris- töstä.

Syntynyt ristiriita asettaa kasvattajan uusien velvoitteiden eteen. Erikoisesti on korostettu, että hänen olisi vapauduttava ”henkisestä epärehelli- syydestä”. Nuorelle ei riitä, että opettaja asiatie- dollisesti ja metodisesti hallitsee hyvin alansa ja hänelle annetun kasvattajanroolinsa; nuori kaipaa ennen kaikkea aitoutta ja halua kuulla persoonal- lista sanottavaa. Tarvitaan lakeja ja sääntöjä, jotka ovat noudattamista ja kunnioittamista var- ten. Kasvattajan pulma onkin lähinnä siinä, että nämä pakolliset määräykset vastaavat nuoren oi- keustajuntaa ja että niiden noudattamista myös kunnolla valvotaan. Vapauden nimissä harjoitet- tava leväperäisyys on yhtä tuhoisaa kuin vas- tuuseen vetoava ahdasmielisyys.

Rauha on meille perusarvo, jolla on pitkä- aikaiset perinteet. Maanpuolustusajattelu ei voisi Suomessa lainkaan onnistua, jos ei maamme joh- donmukaisesti noudattaisi rauhanomaista, kansain- välisen sovun aikaansaamiseen pyrkivää politiik- kaa.

Eräät oppilaat näkevät rauhan kuitenkin sel- laisena perusarvona, jonka mukaan mitään maan- puolustuslaitosta ei tarvittaisi ja että Suomen olisi näytettävä esimerkkiä aseistariisunnan aikaansaam- miseksi. Taustana on idealistinen ajattelu, joka tätä tietä toivoo aikaansaattavan kaikkien toivoman lopullisen rauhantilan. Opetuksessa on kuitenkin pakko korostaa realistisia tekijöitä; maailma on jatkuvasti kansainvälisten ristiriitojen ja sotien näyttämö. Ongelmiin ei näytä löytyvän ratkaisua yksipuolisella aseistariisunnalla. Maanpuolustus on välttämätön niin kauan kuin kansojen välillä ei ole täydellistä luottamusta. Sen aikaansaamiseksi tarvitaan taas koko maailman käsittävää kasva- tustyötä, joka johtaisi sivistystason yleiseen nou- suun, kansojen tasa-arvoiseen kanssakäymiseen, uuden moraalialion aikaansaamiseen ja pelon poistamiseen. Vasta silloin kansainvälinen turval- lisuus voi saada lopullisen, kestävän perustan.

Entistä tärkeämmäksi perusarvoksi ovat muo- dostuneet materialistiset tekijät. Nuoriso ajattelee myös jo hyvin materialistisesti ja antaa arvoa maalle, jossa voi luoda hyvän henkilökohtai- sen taloudellisen aseman. Koulukaan ei ole halun- nut jäädä tästä yleiskehityksestä jälkeen, vaan on pyrkinyt tehostamaan taloudellista kasvatusta.

Mutta tähänkin perusarvoon liittyy omat ongel- mansa. Olen kuullut kasvattajien toistavan sanon- ta: 'Missä hyvä, siellä isänmaa'. Pelkkään hyö- tyajatteluun perustuva isänmaa tuntuu kuitenkin melko tyhjältä. Kriisiaikoina on pakko elää hyvin vähällä eikä niistä useinkaan selvitä ilman suuria vapaaehtoisia taloudellisia uhrauksia. Tällöin ih- misellä täytyy olla materialististen lisäksi muita- kin arvoja, joita hän pitää puolustamisen arvoi- sena. Tämä on näkökohta, joka nykyajan kasvatus- työssä lienee usein unohtunut.

SUPERLON

ampuma alusta

oikea
materiaali
tutkittu
rakenne

HUIPPUAMPUJIEMME KOKEILEMA JA HYVÄKSYMÄ

- SUPERLON-vahtomuovin korkea lämmöneristysky takaa aina lämpimän alustan ampujalle. Samalla sen sopiva pehmeys tukee kehoa oikealla ja sopivalla tavalla.
- SUPERLON-puristemateriaali alustan ensimmäisessä osassa on erikoislaatuamme, jonka suuri kantavuus antaa hyvän tuen kyynärpäille tai polville.
- Päällysteenä on käytetty vahvaa, homesuojattua, vettähylykivää ja sanforoitua tummanvihreää telttakangasta.
- Ensimmäisen osan puristemateriaaliin on liimattu vahva, kumitettu kangas, joka estää kaiken liukumisen.
- SUPERLON-ampuma-alusta on neljään osaan taittuva ja varustettu kiinnityshihnoilla ja kantokahvalla. Kuljetuskoko: 70×45×8 cm, paino 2,7 kg. avattuna 180×70×2,5 cm.

**Huipputuloksiin
hyvin varustein
ampuma-alustaksi Superlon**

Valmistaja: SOK Rauman tehtaat
Myynti:

SOK -osuuskaupat
-tavaratalot

Kadettikunta ry lahjoitti 3. 6. 1965 upseerien ampumaurheilun ja -taidon ylläpitämiseksi järjestettävää kilpailutoimintaa varten Upseerien Ampumayhdistys ry:lle kristallisen "Kadettikunnan Maljan". Kuvassa Kadettikunnan puheenjohtaja, kenraalimajuri T Saukkonen ojentaa palkinnon UAY:n edustajille evl L Rantaselle ja maj M Vanoselle.

UPSEERIEN VIRAT TÄYNNÄ V. 1968

Kenraalimajuri M S Hannila

Kun vuoden 1968 aikana käytännöllisesti katsoen joukko-osastojen upseerin virat ovat täynnä ja toisaalta voidaan olettaa, että aliupseeritilanne joukoissa määrällisesti pysyy ainakin nykyisenä ja ehkäpä laadullisesti paranee uusien kanta-aliupseeristoa koskevien koulutussuunnitelmien toteuttua, on perusyksiköissä kouluttajatilanne parempi kuin ilmeisesti koskaan aikaisemmin. Tämä johtaa luonnollisesti koulutustulosten paranemiseen. Ollaan vähitellen sivuuttamassa se vaihe, jolloin Kadettikoulusta suoraan tulleet tai ehkäpä vuoden yksikössä kouluttajana palvelleet nuori upseeri saa vastuulle perusyksikön kaikkine hallinnollisine tehtävineen ja laajoine vastuineen yksikön päällikkönä tai ainakin päällikön viransijaisena. Ollaan ilmeisesti pääsemässä vähitellen siihen, että upseeri alokasjoukkueen johtajana on normaalitapaus eikä vain ohimenevä ilmiö.

Haluaisin kuitenkin korostaa, ettei Kadettikoulunkaan käynyt nuori upseeri ole heti valmis saavuttamaan korkeita tuloksia enempää koulutuksessa kuin kasvatuksessakaan. Hän vaatii itse vielä kokemusta, havaintoja, lisäoppia ja kehittymistä.

Ja ennen kaikkea häntä on ohjattava ja opetettava.

Kun nuorten upseerien määrä joukko-osastoissa lisääntyy, kasvaa myös komentajien vastuu heidän kehittymisestään, kasvattamisestaan ja samalla joukko-osastossa suoritettavan jatkokoulutuksen merkitys ja vaikutus. Jatkokoulutuksessa tulisi ottaa huomioon paitsi nuorten upseereiden kehittäminen lähinnä oman kasvattaja- ja kouluttajatehtävänsä suorituksen tehostamiseksi, myös valmistautuminen seuraavaan laajempaan tehtävään, esim yksikön päälliköksi, kouluttaminen mahdolliseen sodanaikaiseen tehtävään ja toimintaan yhteiskunnan jäsenenä ja kansalaisina.

Me olemme jo vuosikymmenen puhuneet siitä, että joukko-osastojen ja koko puolustusvoimain ympärillä olleet muurit on kaadettu. Tämä on totta, mutta vain sillä yksipuolisella seurauksella, että meitä tullaan katsomaan näiden sortuneiden muurien yli kasarmialueille ja varuskuntiin, mutta me emme puolestamme käytä näitä mahdollisuuksia hyväksemme toimiaksemme joukko-osastoista ulospäin. Pitäisi pyrkiä irroittautumaan työympäristöstään silloin kun se on mahdollista, luomaan ulkopuolisia suhteita, näyttää siviilipiireille aktiivista yhteistoimintamieltä ja esiintyä upseereina muuallakin kuin vain harjoituskentällä tai maastossa.

Täydellinen matkatoimistopalvelu

Maamme ensimmäisenä matkatoimistona annamme Teidän käytettäväksenne pisimmälle kehitetyn matkatoimistopalvelun kaikkein erikoisluonteinen. Muistatte, että myymme Teille kaikki matkalippunne: lento-, laiva-, bussi- ja junaliput **alkuperäishinnoilla** — ja samalla suoritamme kaikki haluamanne varaukset hotellihuoneista auto- ja huvilavuokrauksiin. Kansainväliset yhteytemme kautta maailman varmistavat matkanne onnistumisen. Toimistojemme välityksellä tai suoraan Teitä palvelevat mm. seuraavat erikoisosastomme: **LIIKEMATKAOSASTO, MESSU- JA KONGRESSIOSASTO, RYHMÄMATKAOSASTO, TILAUSLENTOSASTO, MATKAT NEUVOSTOLIITTOON OSASTO, KANSAINVALISET KONGRESSIT SUOMESSA OSASTO, FINLAND TOURS OSASTO.** — Käyttäkää hyväksenne erikoisosastojemme asiantuntemusta.

SUOMEN MATKATOIMISTO OY

HELSINKI: Keskusk. 1, Unionink. 32, Kaisaniemenk. 2,
Fredrikink. 48, Kalevank. 3. PUH. 10 515
TAMPERE — TURKU — LAHTI — ROVANIEMI

Arvoisat upseerit

I lk:n tilauspukimostamme
saatte sotilasasusteenne todella
edullisesti laatukankaista.

VARUSKUNTAPUKU M/58 kankaita löytyy:
Klingendahl tehtaan villa- ja Terylen
laadut sekä englantilaista korkealuok-
kaista villakangasta.

Valmistamme pukimenne I lk:n tilauksena
tai kertasovituksella, vaatturityönä yksilöl-
lisesti.

Kaikkea sotilasalaan kuuluvaa muutos- sekä
korjaustyötä suoritetaan.

Siviili- ja Virkapukimo N. HÄKKINEN

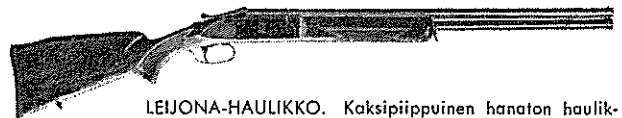
Pieni-Roobertinkatu 5 puh. 66 55 77 Helsinki

LEIJONA PUHUU...

niin eräpoluilla kuin kilpailuareenoillakin. Ja puhuu omaa kovaa kieltään — sen ovat tulokset osoittaneet. Suomalaiset VALMET Oy:n LEIJONA-aseet ovat perusteellisen suunnittelutyön ja vuosien käyttökokemuksen muovaamia. Ne ovat maailmankuulua suomalaista laatutyötä, joka kestää ankarankin arvostelun. LEIJONA-aseiden puhdaspiirteisiin linjoihin kätevyys aseteollisuuden tämänhetkisen kehityksen tulos — täydellisyys, johon voitte varauksetta luottaa kaikissa tilanteissa.

SUOMEN LEIJONA
CHAMPION TARK-
KUUSPIENOISKIVÄÄRI
sai Grand Prix -palkin-
non XIII Triennalessa
Milanossa v. 1964.

LEIJONA-HAULIKKO. Kaksipiippuinen hanaton haulikko, piiput päällekkäin. Väliyydet 12 ja 16. Liipaisimia 1 tai 2. Yläpiippu suppea, alapiippu puolisuppea. Automaattinen varmistin. Paino: kal. 16/3 kg, 12/3,1 kg.

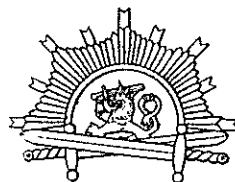

LEIJONA-SAVIKIEKKOHAULIKKO. Savikiekkoommuutaan suunniteltu 12. kal. haulikko. Varustettu tähtäyskiskolla ja kaksoisjävällä. Piippujen pituus 26" tai 28". Erikoismallisia liipaisimia 1 tai 2.

SUOMEN-LEIJONA CHAMPION tarkkuuspienoiskivääri. Kal. 22, paino 7,25 kg, pituus 1303 mm, olkatuen siirtomahdollisuus, viritettävän herkkyyssiipaisimen laukauspaino n. 35 g. Grand Prix Milanon XIII Triennalessa.

VALMET OY
Tourulan Tehdas
Tourula
Pääkonttori:
Punanotkonk. 2, Helsinki

Kadettipalsta

Pohjoismainen Kadetti- kokous Helsingissä

Kadkers A Kotro

Kadkers T Kaapro

Kesäkuun 10 pnä saapui 150 ulkolaista kadettia sekä kolmisenkymmentä upseeria Santahaminaan. Odotettu ja etukäteen paljon puhuttu pohjoismainen kadettikokous oli alkanut. Ensimmäisen kerran oli oma koulumme saanut tehtäväkseen tämän kokouksen järjestämisen. Vieraitten saavuttua alkoi heti majoittuminen ja uusiin tovereihin tutustuminen. Kadetit asuivat neljän hengen tuvissa siten, että jokaisesta maasta oli yksi edustaja. Jotkut olivat hyviä ystäviä jo Kööpenhaminan matkan ajoilta, eikä jälleennäkemisen ilolla ollut rajoja.

Ensimmäisenä iltana osa vieraista lähti isäntineen kaupungille, mutta osa jäi valmistautumaan seuraavien päivien kamppailuihin, sillä urheilu oli jälleen kerran ratkaiseva paremmuuden Pohjo-

AAMULEHTI
 maan
TOISEKSI
 suurin päivälehti

AAMULEHTI
 TAMPERE

*PARAS PUKUNNE
 TAMPUVUSTA*

Colt
 maailman paras ase

vaihtaa tehdas, eikä kukaan ole vielä vaihtanut vastaan. 22 kaliberin pitkäpiippuisia pistooleja urheiluaamuntaan:

- HUNTSMAN
- TARGETSMAN
- WOODSMAN
- WOODSMAN TARGET
- WOODSMAN MATCH TARGET
- COLT REVOLVER
- OFFICERS MODEL MATCH

272.-50
 309.-
 357.-
 421.-
 446.-

JULIUS TALLBERG
 URHEILUOSASTO
 Aleksanterink. 21 III, puh. 15 611
 Käykääpä kokeilemassa meillä miten COLT sopii käteenne!

ONNISTUNUT

SEURAMATKA

upeilla turistibusseillamme. Pätevät ja kokeneet kuljettajat huolehtivat hyvin matkustajien viihtyisyydestä.

Yhtiömme autoilla suoritetaan seuramatkoja myös ulkomaille. Ottakaa yhteys puh. Jyväskylä 16 643.

Jyväskylän Liikenne Oy

Komentopäällikkö, kenraalimajuri M S Hannila tarkastaa kadettikokouksen osanottajien rivistöt avajaistilaisuudessa seurassaan pohjoismaisten kadettikoulujen johtajat.

lassa. Seuraavana aamuna olivat kadettikokouksen varsinaiset avajaiset koulun urheilukentällä. Ilmassa oli todella juhlan tuntua. Puvut olivat värikkäitä ja rivit ennennäkemättömän suoria. Jokainen osasto pyrki antamaan muille sulkeisjärjestysnäytöksen ja siinä epäilemättä onnistuttiinkin. Komentopäällikkö kenraalimajuri M S Hannila tarkasti joukot, ja liput nostettiin salkoihin kansallislaulujen soidessa. Tämän jälkeen suoritettiin sankariaulassa kunnianosoitus kaatuneille upseereille ja siirryttiin Hietaniemen sankarihaudoille, jossa tapahtui seppeleenlasku. Teimme samalla kiertoajelun Helsingissä. Me suomalaisetkin huomasimme, kuinka kaunis pääkaupunkimme on, kun sitä katsoo oikeasta kulmasta.

Iltapäivällä alkoivat kilpailut urheilukentällä, uimahallissa ja ampumaradoilla. Saimme nähdä usein kireitä kamppailuja, sillä parhaat urheilijat olivat olleet erikoisvalmennuksessa jo useita kuuksia. Koska Suomen kadettikoulun kurssit ovat suurempia kuin muiden Pohjoismaiden, oli urheilujoukkueemme koottu yksinomaan 50. kadettikompaniasta. Tulokset kertovat parhaiten eri maiden saavutuksista. Kilpailujen tauottua, ja kun avajaisillallinen oli nautittu, nuorempi kurssi järjesti historiallisen pukuesittelyn ja taistelunäytöksen. Tämä aiheutti todellisen kysymysten tulvan ja perusteellisen keskustelun siitä, miten tuon miehen olisi pitänyt syöksyä ja sen konekiväärin ampua. Kaikki puolustivat oman maansa oppeja,

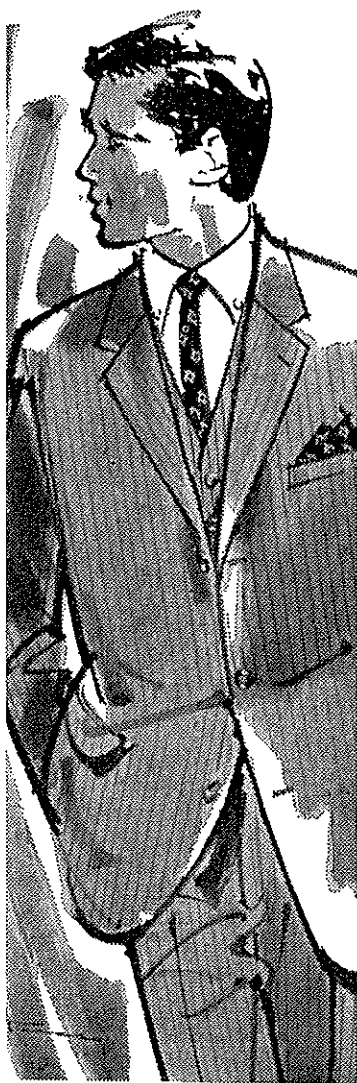
mutta lopulta päästiin jonkinlaiseen yksimielisyyteen. Upseerit siirtyivät tämän jälkeen Santahaminan upseerikerhoon. Kadeteilla oli vapaa ilta. Hetkeksi täyttyivät hämärtyvän Helsingin kadut pienissä ryhmissä vaeltavista kadeteista. Pian oli kuitenkin jokainen löytänyt oman illanviettopaikkansa, päästiinhän esim Linnanmäelle ilmaiseksi. Seuraavana päivänä ohjelmassa oli käynti Mannerheim-museossa. Vieraille marski oli suorastaan legendaarinen soturihahmo, ja oppaiden jokaista sanaa kuunneltiin tarkasti. Eräskin norjalainen kadetti valmisteli parhaillaan esitelmää marsalkastamme.

Lauantai-ilta oli monen mielestä kokouksen kohokohta. Helsingin kaupunki oli nimittäin järjestänyt tanssiaisat kaupungintalolle. Kadettioppilaskunta oli puolestaan hankkinut viehättävät daamit kaikille vieraille. Harvoin on poloneesi kaikunut niin juhlallisena kuin tuossa ympäristössä. Kun ilta vanheni, tanssit muuttuivat keveämmiksi ja kaikille jäi varmasti miellyttäviä muistoja.

Sunnuntai-aamuna oli jumalanpalvelus Helsingin tuomiokirkossa. Paluu Eteläsatamasta Santahaminan tapahtui kalustolautoilla ja raivaajilla. Saimme kovasti selittää, etteivät nämä toki olleet suurimpia aluksiamme. Ainakin maisemien kauneudesta kaikki olivat samaa mieltä.

Jäljellä oli enää lippujen lasku ja päättäjäiset. Lopuksi kajahti kolmikymmenvuotisen sodan marssi, jolle kaikki suorittivat kunnianosoituksen.

muodikas aina ja kaikkialla

Leijona

Miestenmuodin uusi hoi-
kentava linja kuvastuu
Leijona-puvussa.
Joka yksityiskohdassaan se
on huoliteltua laatutyötä.

JOKA VARTALOLLE

SOKOS-TAVARATALOT
LEIJONA-PUKIMOT
SOK-OSUUSKAUPAT

YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY

TAMPERE

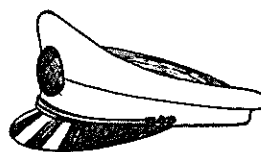

Elämä on nyt vankalla pohjalla..

Epävarmuus on poissa,
sillä Sampomies on hoitanut
asiantuntemuksella hänen
vakuutuksensa.
Kääntykää Tekin
Sampomiehen puoleen,
hän on asiantuntija.

VAKUUTUS-SAMPO

Oma valmistus —
suositut mallit!

ARMEIJAN LIPPALAKIT m/49 23:30

ARMEIJAN
KENTTÄLAKIT m/36 17:50

LAIVASTON LAKIT 22:—

LAKINPÄÄLLISET 4:70

Tilaustyönä malli toivomustenne
mukaan!

Virkapaitoja sekä -solmioita!
Virkamerkkejä!

Nopeasti postiennakolla!
Ryhmätilauksista 10 %:n alennus!

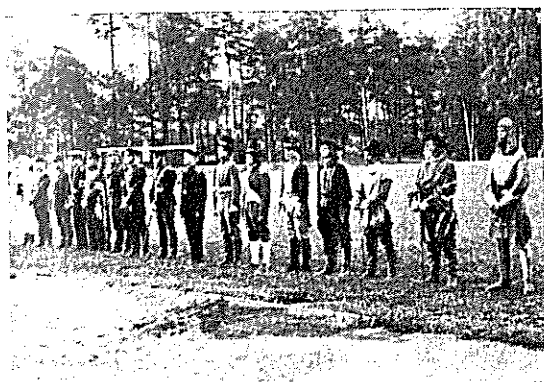
SVETKOW

Turku - Eerikink. 9 b - puh. 12 906

SVETKOW

Kunnianosoitus Hietaniemen sankarihaudoilla.

Suomalaisten kadettien järjestämä historiallinen pukuesitys.

Pohjoismainen tupakunta.

Ruotsalaisviestin viimeinen vaihto.

Oli aika aloittaa hyvästelyt. Viimeiset vieraat lähtivät kello 04 aamuyöllä, mutta vielä silloinkin lukuisa isäntäkadettien joukko oli saattamassa lähtijöitä. Harmaa arki oli edessä, mutta kadettikokous säilyy varmasti kauan mielessä. Olimmehan saaneet vaihtaa ajatuksia vieraittemme kanssa ja loimmehan monia ystävyysseiteitä.

Kadettikokouksen urheilukilpailujen tulokset

1500 m: 1. Lutdal, N 4.12,1 2. Bergholtz, N 4.17,8 3. Rombe, R 4.25,4.

Kuula: 1. Kinkku, S 12.33 2. Rösseth, N 12.18 3. Naukkarinen, S 12.15.

Korkeus: 1. Anesson, R 183 2. Rose, T 170 3. Purola, S 165.

100 m: 1. Jespersen, T 11.2 2. Lehtovirta, S 11.4 3. Sunesson, T 11.6.

Maastojuoksu: 1. Heegart, N 13.47,6 2. Tiitola, S 14.44,0 3. Björgeas, N 14.49,8.

Pituus: 1. Levander, S 6.27 2. Svensson, R 6.18 3. Befring, N 5.98.

1000 m viesti: 1. Norja 2.04,7 2. Suomi 2.06,0 3. Ruotsi 2.06,8 4. Tanska 2.08,9.

Käsikr. heitto: 1. Horgen, N 174,00 2. Berg, R 163,20 3. Bergh, R 149,90.

Uinti:

100 m vu: 1. Kuronen, S 1.06,5 2. Fredriksson, R 1.10,0 3. Kauppila, S 1.11,0.

100 m su: 1. Enroth, S 1.22,2 2. Jaatinen, S 1.32,2 3. Hellberg, R 1.33,3.

200 m ru: 1. Danielsen, N 3.05,0 2. Vadmand, T 3.11,9 3. Deuschl, R 3.14,1.

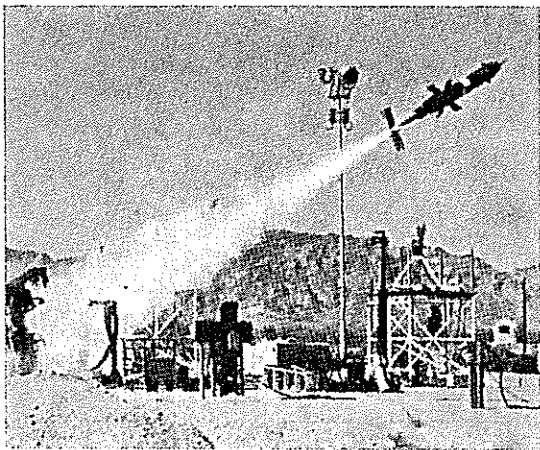
Viestiuinti: 1. Ruotsi 2.02,0 2. Tanska 2.12,6 3. Norja 2.23,1.

Pistooli, koulu: Ups. 1. kapt Kallio, S 178 2. kapt Nykänen, S 177 3. kapt Rydberg, R 166. Kad: 1. Lehto, S 184 2. Alanen, S 181 3. Ödegord, N 176.

Pistooli, kuvio. Ups: 1) vänr Guldborg, N 162 2. rm Rizell, R 158 3. yllil Vuorenmaa, S 154. Kad: 1. Hänninen, S 185 2. Bregnager, T 164 3. Hansson, R 162.

Jalkapallo: 1. Tanska, 2. Ruotsi, 3. Norja, 4. Suomi.

Uutispaloja

TIEDUSTELUOHJUS

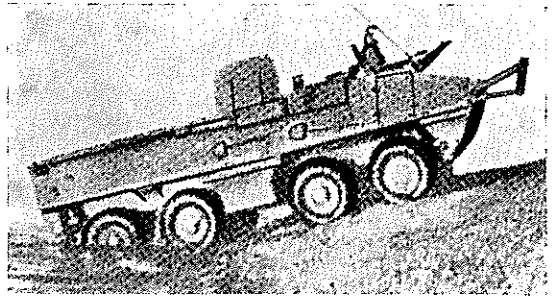
USA:ssa on jo jonkin aikaa kokeiltu kanadalaista Canadair CL-89/XC1 tiedusteluohjusta. Tämän Kanadan ja Englannin kustantamana kehitetyn ohjuksen läpimitta on 33 cm, pituus 2,6 m ja laukaisupaino 100 kg. Ohjus on tarkoitettu maavoimien joukkojen käyttöön ja se pystyy kuvauksiin sekä päivällä että yöllä. Ohjuksen startissa käytetään apurakettia, mutta varsinainen lento tapahtuu pienen suihkumoottorin avulla sekä laskeutuminen laskuvarjoa käyttäen.

Interavia 6/65

RADIOAKTIIVISUUS TALVELLA

Wojennyi Westnikissä olleessa kirjoituksessa käsitellään radioaktiivisuutta talvella. Radioaktiiviset aineet jäävät enimmäkseen lumen pintakerrokseen. Lumisateella niitä laskeutuu nopeammin kuin tavallisesti ja säteilymäärät kasvavat normaalista. Annosmittareilla voidaan mitata aina -40° kylmyydessä, mutta mitä alhaisempi lämpötila on sitä suuremmaksi tulee mittausvirhe, kovalla pakkasella 0,5–1 % astetta kohti. Sentähden täytyy mittarit kontrolloida ajoittain, niitä täytyy suojata kovalta kylmyydeltä eikä radioaktiivista lunta saa tulla niiden päälle, muuten mittarit näyttävät mahdottomia lukemia.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 7/65

8-PYÖRÄINEN KULJETUSAJONEUVO

Tshekkoslovakiassa on valmistettu kahdeksanpyöräinen panssaroitu miehistönkuljetusajoneuvo M62, joka on todennäköisesti kehitetty neuvostoliittolaisesta BTR-60P vaunusta. Tähän uivaan vaunuun mahtunee kaksi ryhmää miehiä.

Soldat und Technik 6/65

PANSSARIVAUNUJEN TALVIKOKEILUJA

Kahdeksan länsisaksalaista panssaroitua ajoneuvoa lähetetään talvikokeiluihin Camp Shilon harjoitusalueelle Kanadaan. Tämä kokeilu oli suunniteltu jo viime talveksi, mutta sitä jouduttiin siirtämään Kokeiluun osallistuu n 100 sotilasta ja teknikkoo ja testattava kalusto käsittää "Leopard"-panssarivaunuja sekä miehistönkuljetus-, panssarintorjunta- ja pst-ohjusvaunuja. Tarkoituksena on selvittää uuden kaluston ja psvmiehistön talvivarusteiden soveltuvuus erittäin vaikeisiin sääolosuhteisiin. Henkilöstö matkustaa Kanadaan joulukuussa ja viipty perillä n kolme kuukautta.

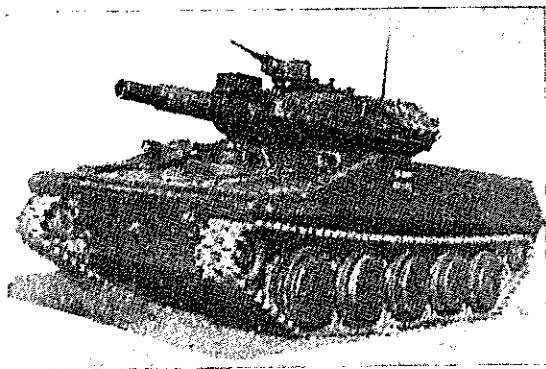
Wehrkunde 9/65

UUSIA MAIHINNOUSUALUKSIA LÄNSI-SAKSALLE

Kolmen seuraavan vuoden kuluessa hankitaan "Bundesmarinelle" 56 uutta maihinnousualusta. Ohjelmaan kuuluu kuusi keskiraskasta maihinnousualustaa, joiden uppouma on n 1000 tn. Näiden alusten nopeus tulee huomattavasti suuremmaksi kuin nykyisin käytössä olevien ja ne varustetaan täydellisesti taisteluaikojen vaikutuksia vastaan. Lisäksi rakennetaan 22 n 400 tonnin maihinnousuvenettä, jotka pystyvät ottamaan 225 tonnin kuorman. Näihin n 41 m pitkiin aluksiin tulee 17 hengen miehistö. Uuden kaluston keveimmäksi tyyppiä aiotaan valmistaa 28 maihinnousuvenettä, joiden uppouma on n 140 tn.

Wehrkunde 9/65

TOIMITUSSIIHTEERI VALITTAI edelliseen numeroon pujahtaneita painovirheitä: Sivulla 8 kapteeni Tähtelä oli 23. Kadettikurssia, myös sivulla 30 ja 31 oli otsikoissa valittavat virheet.

UUDENTYYPPINEN TIEDUSTELU- PANSSARIVAUNU

Amerikkalaisen XM 551 "General Sheridan" tiedustelupanssarivaunun suurin erikoisuus on sen uusi aseistus. 152 mm:n putkesta voidaan ampua sekä "Shillelagh" pst-ohjuksia että tavanomaisia kranaatteja. Infrapunaohjaukseen perustuvan ohjuksen kantama on n 2 000 — 2 500 m ja tavanomaisten kranaattien 1 000 — 1 500 m.

XM 551 on kevytmetallinen 16 tonnin vaunu, joka on tällä hetkellä joukkojen kokeiltavana. Se tulee todennäköisesti korvaamaan tiedusteluksiköiden M 41 vaunut sekä M 56 pst-telatykit.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 5/65

JAPANIN PUOLUSTUSVOIMAT

Japanin ilmavoimien yhden laivueen varustaminen F 104 hävittäjillä merkitsee uutta askelta Japanin puolustusvoimien jälleerakentamisessa, joka alkoi vuonna 1954 "itsepuolustuslain" perusteella. Puolustusvoimiin kuuluu nykyisin 170 000 miehen maavoimat (13 divisioonaa, ja maavoimien lentojoukot, joilla on 100 helikopteria ja 190 lentokonetta) 34 000 miehen, yli 450 aluksen ja 220 lentokoneen merivoimat sekä 45 000 miehen ja 1 100 koneen ilmavoimat.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 7/65

RUOTSIN IT-OHJUKSIA

Toukokuussa esiteltiin ensimmäisen kerran julkisuudessa englantilaista alkuperää oleva Bloodhound 2 eli Robot 68 it-ohjusjärjestelmä. BAC-toimitusten päättyessä on Ruotsilla kuusi laivuetta, jokaisessa kaksi osastoa ja neljä lähetintä. Lähettimet pystytään siirtämään tiekuljetuksina. Tällähaavaa on suunniteltu sijoittaa ohjukset Barkarbyn, Norrköpingin, Ängelholmin, Kalmarin ja Rönnebyn tukikohtiin, ensiksi mainittuun kaksi laivuetta. Tähän mennessä tilattujen ohjusten hinta on noin 300 miljoonaa kruunua.

Interavia 7/65

T-62 panssarivaunuja ja uusimmilla pst-ohjuksilla varustettuja tiedusteluvaunuja.

UUSIA ASEITA MOSKOVAN PARAATISSA

Toukokuussa Moskovassa pidetyssä suuressa paraatissa esiteltiin ensimmäistä kertaa julkisuudessa useita ballistisia ohjuksia. Niiden lisäksi esiintyi myös uutta "tavanomaista" aseistusta mm panssarivaunu T-62. Vaunun painoksi arvioidaan 40 — 45 tn ja vaunun kaliperi on tähän astista 100 mm:ä suurempi. Myös pst-aseiden osalta todettiin uutuus ERDM-tiedusteluvaunuun sijoitettu pst-ohjus. Hydraulisesti nostettavan panssarilevyn alle on sijoitettu kuusi ohjusta, joille NATO:n piirissä on annettu nimi Sagler.

Soldat und Technik 8 ja 9/65

NATO:N ILMAVALVONTAJÄRJESTELMÄ

NATO:n ilmavalvontajärjestelmän, lyhennetyltä nimeltä NADGE, rakentaminen aloitetaan vuoden 1966 alussa. NATO on myöntänyt tätä varten 110 milj dollarin määrärahan. Kustannuksista maksaa USA 30,65 %, Länsi-Saksa 20 %, Ranska 12 % ja Iso-Britannia 10,5 % loppujen jakautuessa kymmenen muun valtion osalle. Järjestelmän automatisoinnin ansiosta supistuu aika hyökkääjän havaitsemisesta torjuntatoimenpiteen alkamiseen sekunneiksi. NADGE (NATO Air Defense Ground Environments) muodostuu pääasiassa tutka-asemista, automaattisista laskimista, johtopaikoista ja huippumoderneista viestiyhteyksistä.

Soldat und Technik 9/65

Wehr und Wirtschaft 8—9/65

Kadettikurssien kuulumisia

11. Kadettikurssi 35-vuotias

11. Kadettikurssi vietti 35-vuotisjuhlaansa 15.5.1965 Helsingissä. Päivällä suoritettiin kunniakäynti Hietaniemen sankarihaudoille, missä kenraaliluutnantti T Kopra, eversti Tauno Rantala ja majuri Viljo Jyräni laskivat kurssin seppeleen sankariristille. Suomen Marsalkan haudalle toivat seppeleen eversti V A Tuulensuu sekä everstiluutnantit A Lumme ja Leo Teppola. Päivän ohjelmassa oli lisäksi käynti Sotamuseossa, jossa tutustuttiin jääkäriosastoon.

Illalla kurssitoverit kokoontuivat naisineen Hotelli Marskiin. Juhlatoimikunnan puolesta lausui eversti Tuulensuu osantajat tervetulleiksi ja omisti sen jälkeen muutaman lämpimän sanan joitakin päiviä aikaisemmin yllättäen manalle menneen rehdin ja pidetyn kurssitoverin, majuri Arvo Kettusen muistolle. Vainajan muistoa kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Päivällisen aikana piti eversti Rantala juhlapuheen, jossa lausui mm, etteivät meitä 11. Kurssin kadettiveljiä yhdistä ainoastaan yhteiset muistot menneeltä ajalta, vaan myös yhteinen aatepohja ja vastuu saamastamme leiviskästä. Tässä mielessä meitä jatkuvasti kiinnostaa se, mitä alati muuttuvassa ja kehittyvässä yhteiskunnassamme tapahtuu. Me olemme joutuneet toteamaan muun muassa sen vilkkaan mielipiteiden vaihdon ja ne kärkevät lausunnot, joita eri yhteyksissä on esitelty isänmaallisuus-käsitteen tiimoilta ja jotka ovat osoituksena eri ikäpolvien välisten käsityskantojen eroavuuksista. Paljon on jo unohdettu, vaikka vasta on kulunut kaksi vuosikymmentä siitä, kun aseet vaikenivat. Tämä on kuitenkin ollut riittävän pitkä tauko antamaan idealisteille aiheen — ehkäpä vilpittömässä mielessä — ryhtyä ajamaan rauhan asiaa täysin historian opetusten vastaisesti ja ankaraa totuutta vääristellen. Heidän tulisi muistaa Marsalkan Talvisodan päättyessä antaman päiväkäskyn sanat: "Te ette tahtoneet sotaa, Te rakastitte rauhaa, työtä ja kehitystä, mutta Teidät pakotettiin taisteluun, — — —". Tämä on kai totuus, johon meidän on vastakin varauduttava, pystyäksemme säilyttämään maamme vapaana. Vanhemmilta, kovia kokeneilta ikäpolvilta tulisi voida odottaa rohkeutta tuoda yhä voimakkaammin ja laajoja piirejä edustaen selvästi esiin käsityksensä kansamme peruskysymyksistä.

Puhujaan yhtyen evl U S Hahti vielä muutamain sanoin muistutti kurssitovereita oikean maanpuolustushengen vaalimisesta.

Majuri Kettusen juhlaa varten kirjoittaman puheen naisille, jonka pitämisen ankara kohtalo häneltä esti, luki evl A Kunttu. Puhetta kuunneltiin herkistynein mielin.

Loppuilla vietettiin pikkupöytien ääressä vilkkaasti seurustellen ja menneitä aikoja muistellen. Illan viihtyisyyttä lisäsivät kurssiveljien, eversti Lauri Bremerin ja majuri Teppo Erwen pianoesitykset.

Seuraavana päivänä kokoonnuttiin vielä tavanmukaiselle toveriaamiaiselle Hotelli Helsinkiin.

Kadetti n:o 680.

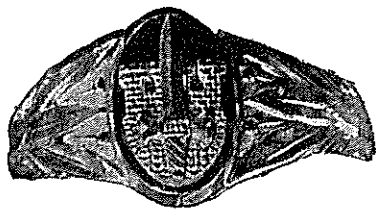
32. Kadettikurssi 15-vuotias

32. Kadettikurssi kokoontui 5. 6. 1965 viettämään valmistumisensa 15-vuotisjuhlailaisuutta. Klo 15.00 kurssi kokoontui Kadettikoululle, jossa suoritettiin kunnianosoitus Sankariaulassa sodissa kaatuneiden muistolle. Samassa yhteydessä kurssi hetken hiljaisuudella kunnioitti kadettitoverinsa kapt P Tarvosen muistoa. Kunnianosoitusten jälkeen maj Saarenheimon selvitti Kadettikoulun nykyistä koulutusohjelmaa, joka tehtyine uudistuksineen aiheutti vilkasta keskustelua. Päätteeksi nautittiin maukkaat kahvit kadettikerholla. Tilaisuudesta lähetettiin tervehdykset kenrm Y Valkamalle, ev P Hirvelälle, evl E Kanniselle ja maj A Heinonkoskelle. Illalla kurssi daameineen kokoontui Kaivohuoneelle, jossa seurustelu jatkui rattoisten muisteloiden ja karkeloinnin kera.

Komennusten ja valittavien sairastumisien takia vain vajaa puolet kurssilta valmistuneista oli mukana. Läsnäolleet tervehtivät täten Kylkiraudan välityksellä estyneinä olleita kurssitovereitaan.

Kadetti n:o 3161

9. Kurssi			
Evl evp	Halsti, Wolfgang	Hallsten	ylennetty everstiksi reservissä 4. 6. 1965
10. Me-kurssi			
Evl evp	Laaksonen, Esko	Matti Olavi	ylennetty everstiksi reservissä 4. 6. 1965
15. Kurssi			
Maj evp	Soiniemi, Allan	Alarik	ylennetty evl:ksi reservissä 4. 6. 1965
16. Kurssi			
Evl	Korvenheimo, Jorma	Kalervo	ylennetty everstiksi 17. 7. 1965
Evl	Luomala, Oiva	Päiviö	myönnetty ero ja ylennetty everstiksi reservissä 17. 7. 1965
Evl	Pukkinen, Arvi	Emil	myönnetty ero 4. 9. 1965
18. Kurssi			
Maj	Koskinen, Olavi	Johannes	myönnetty ero 25. 11. 1965
19. Kurssi			
Evl	Aumo, Rudolf		ylennetty everstiksi 10. 9. 1965

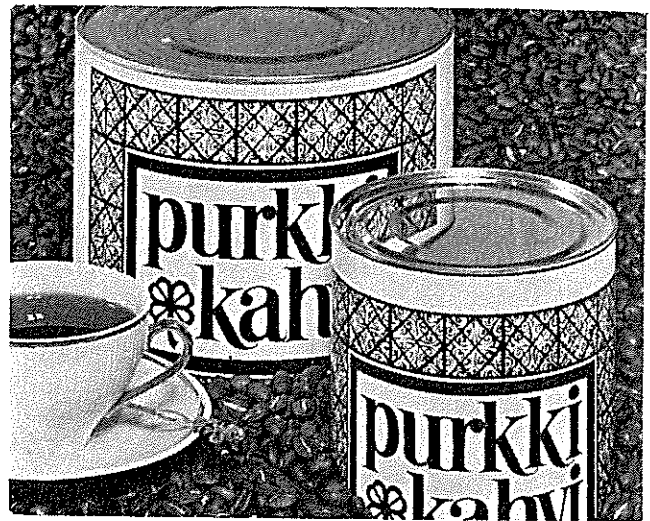
YE-UPSEERIN SORMUS
yhdyssiteeksi sekä siviilissä että
vakinaisessa palveluksessa.

Hinta 68:—.

Tehdyn sopimuksen mukaan myy:

Munkkiniemen Kello

Munkkin. puistot. 1 Helsinki, p. 48 61 12

Hyvän kahvin kaikki aromit GWS-peltirasiasta

Suomessa paahdettu ja peltirasiaan pakattu kahvi säilyttää kaikki aromit ja hienoimmatkin makuvivahteet. Purkkikahvi on taloudellista, sitä on helppo ostaa, kuljettaa ja säilyttää.

GWS-peltirasia — mainio asia

G.W. SOHLBERG Ab

HELSINKI — HERTTONIEMI — TURKU

TAMPEREEN UIMAHALLITALON

mukavuudet ja monipuolinen palvelu tunnetaan:

Majoitus 1, 2, ja 6 hengen huoneissa.

Mainio ravintola, baari, saunat, hieronta, kioski,
uimahalli, soutuhalli.

Valko- ja kemiallinen pesula.

Kaikki samassa falossa.

Uimahalli avoinna läpi vuoden.

UIMAHALLITALO

Tampere, Pirkankatu 10—12, p. 29 460

VALTION PUKUTEHDAS

Hämeenlinna puhelin 917— 21 432

valmistaa sotilaskäyttöön virallisesti vahvistettua mallia

VARUSKUNTAPUKUJA M/58

KENTTAPUKUJA

PÄÄLLYSTAKKEJA; erilaisia

TURKKEJA

TURKIS-, LIPPA- JA KENTTALAKKEJA

Myöskin tilaustyönä, kertosovituksella ja mittatilaustyönä

Varastosta heti saatavana

Myydään kaikkia sotilasvarusteita, paitoja, sukkia ym

Hämeenlinnassa, Valtion Pukutehtaalla, jatkuvasti työaikana

Helsingissä, Fabianinkatu 2 (PE:n uusin rakennus) toistaiseksi
joka keskiviikko 10.00—16.00

Oulun varuskunnassa joka kk:n 9. ja 25. päivänä

		20. Kurssi	
Evl	Anttinen, Kaarlo Erkki Kustavi	myönnetty ero	5. 7. 1965
Ev	Hirva, Eino Olavi	—,—	3. 8. 1965
Evl	Liponkoski, Tauno Tuomas	—,—	10. 11. 1965
		23. Kurssi	
Evl	Rainio, Pauli Rafael	myönnetty ero	6. 9. 1965
Evl	Sarva, Mauno Kalevi	ylennetty everstiksi	20. 7. 1965
		24. Kurssi	
Kapt	Hakala, Sampsa	ylennetty majuriksi	4. 6. 1965
Maj	Kokko, Sten Ilmari	myönnetty ero	4. 10. 1965
Maj	Korhonen, Unto Kalervo	ylennetty everstiluutnantiksi	10. 9. 1965
Evl	Lehti, Taisto Olavi	ylennetty everstiksi	4. 6. 1965
Maj	Lehtinen, Jaakko Helmer	myönnetty ero	5. 10. 1965
Kapt evp	Maijala, Helge Juhani	ylennetty majuriksi reservissä	4. 6. 1965
Maj	Paarma, Bengt Olavi	ylennetty everstiluutnantiksi	10. 9. 1965
		13. Me-kurssi	
Evl	Verno, Jorma Einari	myönnetty ero	4. 6. 1965
		14. Me-kurssi	
Kapt	Hermansson, Gösta Valter	ylennetty majuriksi	10. 9. 1965
		25. Kurssi	
Maj	Heimonen, Lauri Johannes	myönnetty ero	5. 6. 1965
Evl	Kettinen, Eino Uolevi	—,—	5. 9. 1965
Maj	Kouri, Lauri Heikki Matias	ylennetty everstiluutnantiksi	4. 6. 1965
Maj	Sissala, Aake Vilho	—,—	10. 9. 1965
Maj	Tarkki, Uno Oskari	—,—	—,—
		26. Kurssi	
Maj	Hankala, Ossi Pekka Antero	ylennetty everstiluutnantiksi	4. 6. 1965
Maj	Haiskanen, Raimo Valmari	—,—	—,—
Yliv evp	Helevä, Tuomas Samuel	ylennetty kapteeniksi reservissä	—,—
Maj	Juva, Olli Pellervo	ylennetty everstiluutnantiksi	—,—
Maj	Kankaanpää, Lauri Kalervo	—,—	10. 9. 1965
Yliv evp	Koli, Paavo, Olavi	ylennetty kapteeniksi reservissä	4. 6. 1965
Maj	Kosonen, Pentti Antton	ylennetty everstiluutnantiksi	10. 9. 1965
Evl	Kumpula, Martti	myönnetty ero	15. 11. 1965
Evl	Latikka, Oiva Matias	—,—	5. 9. 1965
Maj	Lehtonen, Pentti Robert	ylennetty everstiluutnantiksi	20. 7. 1965
Evl	Levo, Urpo Jurva	ylennetty everstiksi	4. 6. 1965
Maj	Naapuri, Eero Johannes	ylennetty everstiluutnantiksi	10. 9. 1965
Maj	Rantala, Kaarlo Artturi	—,—	20. 7. 1965
Maj	Ryynänen, Mauno Ilmari	—,—	10. 9. 1965
Maj	Sihvo, Aarno Antero	—,—	—,—
Maj	Vesterinen, Heikki Sakari	myönnetty ero	3. 8. 1965
		27. Kurssi	
Kapt	Aulamo, Kauko Veikko Ilmari	ylennetty majuriksi	4. 6. 1965
Yliv evp	Raunto, Vilho Kalevi	ylennetty kapteeniksi reservissä	—,—
Evl	Salmela, Eero Juhani Vilhelm	ylennetty everstiksi	10. 9. 1965
Kapt	Toivonen, Kalle Elja Sulevi	ylennetty majuriksi	—,—
		16. Me-kurssi	
Komkapt	Peltonen, Pekka Johannes	ylennetty komentajaksi	4. 6. 1965
Komkapt	Vitikka, Olavi Israel	—,—	—,—
		17. Me-kurssi	
Komkapt	Kontinen, Kauko Päiviö	ylennetty komentajaksi	4. 6. 1965
		18. Me-kurssi	
Komkapt	Klenberg, Bo Gotthelm	ylennetty komentajaksi	10. 9. 1965
Kaptl	Näsi, Antti Valter Juhani	myönnetty ero	11. 9. 1965
		28. Kurssi	
Kapt	Alajääski, Tauno Albin	ylennetty majuriksi	4. 6. 1965
Kapt	Hirvonen, Eero Urho Antero	—,—	10. 9. 1965
Kapt	Kolivuori, Veikko Anssi	myönnetty ero	20. 7. 1965
Maj	Muukkonen, Lauri Antero	annettu ye-upseerin arvo	18. 6. 1965
Kapt	Nieminen, Teppo Juha	ylennetty majuriksi	4. 6. 1965
		29. Kurssi	
Kapt	Pekonen, Allan Juhani	ylennetty majuriksi	10. 9. 1965
Kapt	Tirkkonen, Teuvo Tapani	—,—	—,—

		30. Kurssi		
Kapt	Hauhtonen, Keijo Kalevi	ylennetty majuriksi	4.	6. 1965
		31. Kurssi		
Kapt	Poutanen, Esko Ensio	ylennetty majuriksi	10.	9. 1965
		22. Me-kurssi		
Kaptl	Joutsen, Aarne Johannes	ylennetty komentajakapteeniksi	4.	6. 1965
Komkapt	Waris, Reino Matti	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
		33. Kurssi		
Kapt	Autio, Juhani	ylennetty majuriksi	4.	6. 1965
Maj	Kemppainen, Aulis Matias	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
Kapt	Lohi, Eero Olavi	ylennetty majuriksi	10.	9. 1965
		34. Kurssi		
Maj	Mäki, Pentti Juhani	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
		35. Kurssi		
Kapt	Närhisalo, Einar	ylennetty majuriksi	10.	9. 1965
Kapt	Rekola, Olli Oskari	—,—	—,—	—,—
		23. Me-kurssi		
Kaptl	Bergholm, Frans Gunnar	ylennetty komentajakapteeniksi	4.	6. 1965
		ja annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
Kaptl	Iivanainen, Pentti Juhani	ylennetty komentajakapteeniksi	20.	7. 1965
		36. Kurssi		
Kapt	Jaakkola, Pertti Johannes	ylennetty majuriksi	10.	9. 1965
Kapt	Mattila, Solmu Veikko	—,—	4.	6. 1965
Kapt	Saarenheimo, Klaus Simo	—,—	—,—	—,—
		37. Kurssi		
Kapt	Aro, Arvi Antero	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
Kapt	Hartama, Olli Ahti	ylennetty majuriksi	4.	6. 1965
Kapt	Katona, Raimo Aulis Kalervo	—,—	—,—	—,—
Kapt	Lauri, Arvo Heikki	—,—	10.	9. 1965
Kapt	Linsuri, Paavo	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
Kapt	Santavuori, Yrjö Kustaa Matti	ylennetty majuriksi	10.	9. 1965
Kapt	Turpeenniemi, Paavali Valteri	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
		25. Me-kurssi		
Kaptl	Kaisalo, Jorma Allan	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
Kaptl	Uosukainen, Erkki Mikael	—,—	—,—	—,—
		38. Kurssi		
Kapt	Alatalo, Martti Ilmari	ylennetty majuriksi	10.	9. 1965
Kapt	Kallio, Pentti	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
Kapt	Malmén, Stig-Erik	—,—	—,—	—,—
Kapt	Uvasalo, Nikolai Niilo	ylennetty majuriksi	4.	6. 1965
		39. Kurssi		
Kapt	Pennanen, Keijo Kalervo	annettu ye-upseerin arvo	18.	6. 1965
		42. Kurssi		
Ylil	Aatolainen, Jaakko Juhani	ylennetty kapteeniksi	4.	6. 1965
Ylil	Halme, Harry Helmer	—,—	—,—	—,—
Ylil	Hautaniemi, Antti Matias	—,—	—,—	—,—
Ylil	Hietämäki, Erkki Matti	—,—	—,—	—,—
Ylil	Iisakkala, Ari Ilmari	—,—	—,—	—,—
Ylil	Kaarnola, Jorma Juhani	—,—	—,—	—,—
Ylil	Kangasvaara, Seppo Ilmari	—,—	—,—	—,—
Ylil	Karvinen, Eero Antero	—,—	—,—	—,—
Ylil	Keskitalo, Martti Allan	—,—	—,—	—,—
Ylil	Kivimäki, Jukka Väinämö	—,—	—,—	—,—
Ylil	Koskinen, Allan Olavi	—,—	—,—	—,—
Ylil	Kurvinen, Touko Matti Juhani	—,—	—,—	—,—
Ylil	Laaksonen, Pekka Jyrki Juhani	—,—	—,—	—,—
Ylil	Lakso, Lauri Juhani	—,—	—,—	—,—
Ylil	Lintula, Matti Väinö	—,—	—,—	—,—
Ylil	Lokka, Jaakko Hannes	—,—	—,—	—,—
Ylil	Maunula, Yrjö Antero	—,—	—,—	—,—
Ylil	Merjola, Timo Juhani	—,—	—,—	—,—
Ylil	Nykänen, Ukko Pekka	—,—	—,—	—,—
Ylil	Palos, Pertti Tapio	—,—	—,—	—,—
Ylil	Pankakoski, Heikki Olavi	—,—	—,—	—,—
Ylil	Puranen, Elja Martti Herman	—,—	—,—	—,—

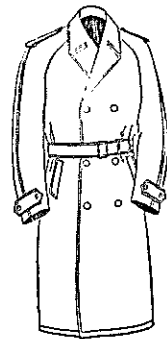
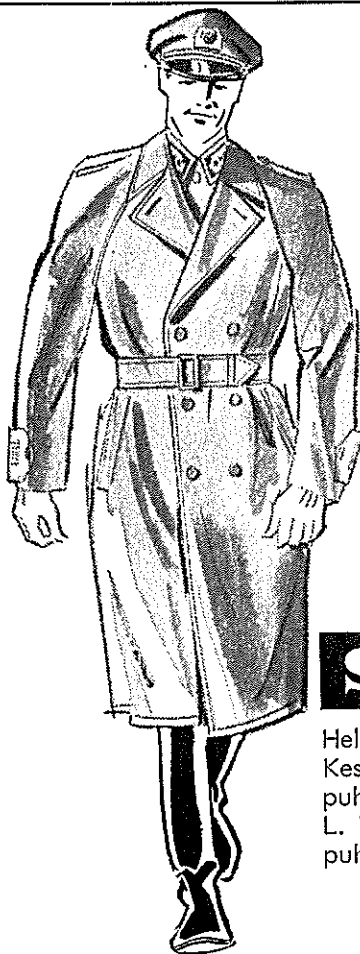
Ylii	Repo, Risto Johannes	ylennetty kapteeniksi	4. 6. 1965
Ylii	Rutanen, Veijo Kalevi	—, —	—, —
Ylii	Seppänen, Pertti	—, —	—, —
Ylii	Sihvonen, Isto Aulis Kalevi	—, —	—, —
Ylii	Tapanainen, Pertti Taavi Sakari	—, —	—, —
Ylii	Ulfsson, Stig-Björn Erik	—, —	—, —
Ylii	Uotila, Antti Aaprami	—, —	—, —
Ylii	Usva, Jorma Kalevi	—, —	—, —
Ylii	Virrankoski, Mikko Akseli	—, —	—, —
Ylii	Voutilainen, Ilppo Oulas	—, —	—, —
28. Me-kurssi			
Ylii	Iivonen, Yrjö Olavi	ylennetty kapteeniksi	4. 6. 1965
Ylii	Karvinen, Pentti Olavi	—, —	—, —
Ylii	Vainikkala, Pentti	—, —	—, —
Ylii	Vuontelo, Reijo Aulis	—, —	—, —
43. Kurssi			
Ylii	Hietala, Kaarlo Juhani	ylennetty kapteeniksi	4. 6. 1965
Ylii	Jokinen, Raimo Olavi	—, —	10. 9. 1965
Ylii	Kinnunen, Ahti Alpo Antero	—, —	—, —
Ylii	Saarikko, Väinö Asseri Erik	—, —	—, —
Ylii	Skog, Tapio Untamo	—, —	18. 6. 1965
46. Kurssi			
Ylii	Pitkänen, Paavo Juhani	myönnetty ero	31. 7. 1965
31. Me-kurssi			
Ylii	Turtiainen, Turto Asseri	myönnetty ero	4. 7. 1965
48. Kurssi			
Ltn	Tappola, Kari Pauli Juhani	myönnetty ero	30. 9. 1965

ERÄ PÄÄLLYSTAKKEJA NYT HALVALLA

Takkien kangas on harmaata villagabardiinia ja malli sama kuin upseerien kevyessä päällystakissa.

Hihalaatat poistamalla saadaan takista erinomainen välikausiasu virka- ja siviilikäyttöön. Lajitelmassa on kaikkia kokoja N:o 46—58. Nämä päällystakit maksavat vain **68:—**

— Maaseudulle postiennakolla —

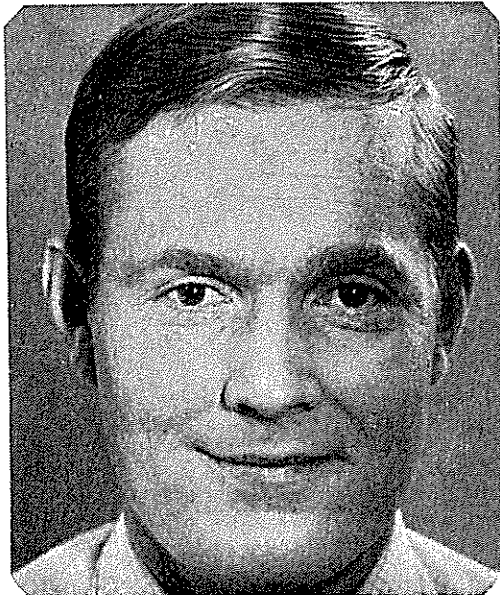
SKOHA

Helsinki,
Keskuskatu 4,
puh. 61 261
L. Brahenkatu 2,
puh. 77 39 35

Sisällysluettelo

	Sivu
Uusi puolustusvoimain komentaja	4
Evl T Sutela: Upseerikoulutuksen nykyisestä järjestelystä	5
Maj R W Stewen: Englannin maavoimien aktiiviupseerien koulutus	14
In Memoriam	20
Maj P Laamanen: Kadettista upseeriksi Yhdysvalloissa	21
Maj evp L Hanén: Oliko Yrjö Maunu Sprengtporten Suomen itsenäisyyden isä?	28
Maj L Lappalainen: Suomalaiset soturit vierailta taisteluketillä	34
Komentajien taloudelliset neuvottelupäivät	37
Kadettikersantit A Kotro ja T Kaapro: Pohjoismainen Kadettikokous Helsingissä	43
Uutispaloja	48
Kadettikurssien kuulumisia	50

Osuuskassa aikamme pankkipalvelua

**PALKKA
TILILLE
OSUUSKASSAAN**

**osuuskassan
asiakas
voi
hymyillä
enemmän**

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 67

Päätoimittaja: evl E Korpikoski, PEjärj-
os, puh 625801/2231

Toimituskunta:

evl E Korpikoski (phj), maj:t P Ojanperä
(siht), J Valtanen, N Lappalainen, A Paju-
nen, A Lauri, kapt A Mäkipää ja maist U
Ryönänkoski

Toimitussihteeri: majuri A Lauri, Pää-
esikunta, puh 625801/2446

Ilmoitukset: Itn V Levomäki, Sturenk 9
B 38, puh 714299

Taloudenhoito ja ilmoitusaineis-
to: rouva Irja Wonkka, Liisank 1, Helsinki,
puh 12681/333

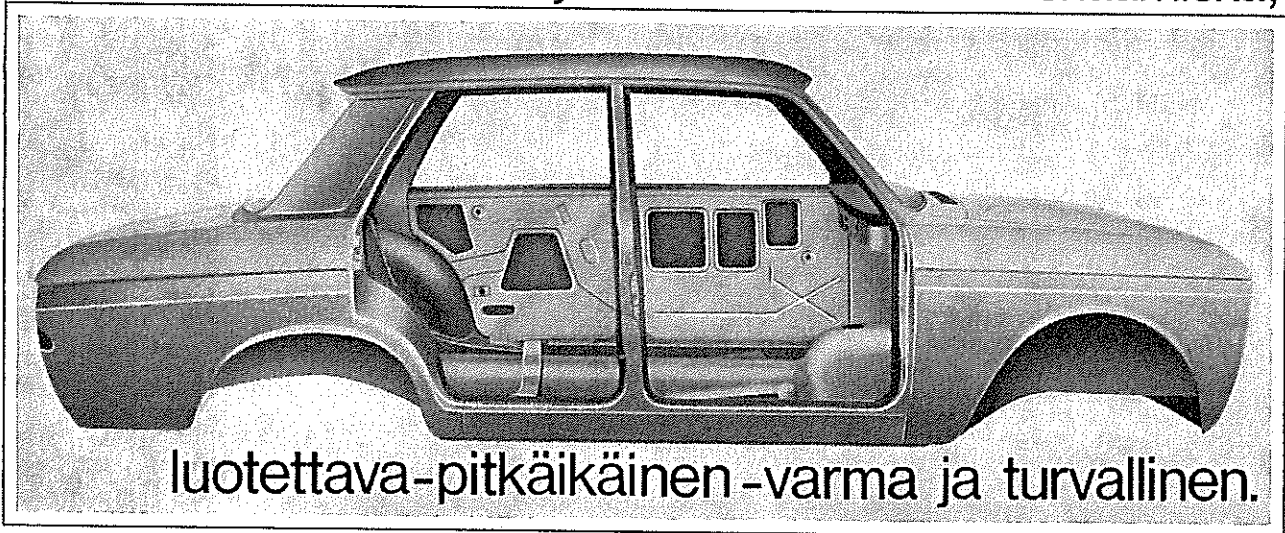
Kuvalaajat: Helander-Kliché, Helsinki,
puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto,
Fredrikink 16 A, 625801/2177 tai 57384

POSTISIIRTOTILI 30 909

DATSUN KESTÄÄ

...ja sen kori on kuin teräshaarniska,

luotettava-pitkäikäinen-varma ja turvallinen.

UUTTA: • KEVENNETTY OHJAUS • SUURENNETUT TAKATILAT • TEHOKKAAMPI LÄMMITYSLAITE • TILAVAMPI KORI

DATSUNIN TYYLIKÄS, 4-OVINEN KORI valmistetaan tiivistystä syvävetoteräksestä. Tämä edustaa laadultaan parasta, mitä maailman autoteollisuus tuntee. Korin kulutukselle joutuvat osat — alustan pohjapellit, etu- ja takahelmepellit sekä takapyörien kotelot — ovat lisäksi galvanoidut.

Datsunin uusi 67 hv:n moottori (1300 cm³) antaa autolle korkean matkanopeuden — huippunopeus yli 140 km/t — ja riittävästi voimaa turvallisiin ohituksiin. Vaihteiston välityssuhteet on sovellettu uuden voimakkaamman moottorin mukaisesti. Vastaavasti voimansiirtolaitteiston osat ovat vahvistetut.

**OTTAKAA
AUTOKSENNE
VOIMAKAS
DATSUN**
— hintaluokkansa täydellisin

Ohjehinta **7.985,-**

täydellisillä varusteilla, vap. Helsingissä
4-ovinen Datsun — rekisteröity viidelle.

Maahantuoja

AUTOKESKUS OY

Helsinki, Etelä Esplanaadikatu 8	puh. 55 655
Helsinki, Eerikinkatu 15—17	.. 632 242
Helsinginkatu 28	.. 714 381
	.. 714 382
Varaosat	.. 12 218
Tapiola, Tenniskuja 1	.. 465 138
Konala, Vihdintie	.. 457 791

D-autojen koko maata käsittävä piirimyynti- ja huoltoverkosto